

Kanslienheten

Sandra Berwing
Nämndsekreterare
0156-522 78
Sandra.berwing@trosa.se

Kallelse
Datum
2023-01-24

Tid: Tisdagen den 31 januari 2023, kl. 14:00
Plats: Skärborgarnas hus
Gruppmöten: Alliansen: Inbjudan skickas separat.
Socialdemokraterna, miljöpartiet och vänsterpartiet:
Måndag den 30 januari kl. 18:00. Inbjudan skickas separat.
Sverigedemokraterna: den 31 januari kl. 13:30, grupprum
Skärborgarnas hus.

Kallelse till Samhällsbyggnadsnämnden

Ärende**Dnr**

1. Godkännande av dagordningen
2. Val av ständig justerare mandatperioden 2023-2026
(Inga handlingar) SBN 2023/5
3. Information – Samhällsbyggnadsnämndens ansvarsområden och samhällsbyggnadsprocessen i korthet
(Inga handlingar)
4. Information om lokalförsörjningsprocessen
(Inga handlingar)
5. Information från samhällsbyggnadskontoret
(Inga handlingar) SBN 2023/4
6. Anmälningssärenden
Personuppgifter i bygglovsärenden publiceras inte på hemsidan med hänvisning till GDPR, dataskyddsförordningen. För att ta del av ärendet kontakta kanslienheten på tel. 0156-520 00, eller e-post trosa@trosa.se SBN 2022/3
7. Förhandsbesked
Handlingarna blir allmän handling när protokollet är justerat. Därför finns de inte med i kallelsen. Kontakta kanslienheten om du vill ta del av handlingarna när de blir allmän handling, tel. 0156-520 00 eller trosa@trosa.se SBN 2023/11
ByggR 2022-000301
8. Förhandsbesked
Handlingarna blir allmän handling när protokollet är justerat. Därför finns de inte med i kallelsen. Kontakta kanslienheten om du vill ta del av handlingarna när de blir allmän handling, tel. 0156-520 00 eller trosa@trosa.se SBN 2023/11
ByggR 2022-000302
9. Revidering av delegeringsordning för samhällsbyggnadsnämnden SBN 2023/13
10. Uppföljning av Trosa kommuns miljöledningssystem 2022 SBN 2023/9
11. Reviderad taxemodell för tillsyn, tillstånd och automatiska brandlarm inom Sörmlandskustens räddningstjänst SBN 2023/10
12. Lägesrapport – detaljplan för del av Långnäs 5:1, Västra Krymla, Trosa kommun SBN 2018/20
13. Information strukturskiss- detaljplan för Fänsåker 1:25 m.fl. Kalk- SBN 2020/35

bruksområdet, Trosa kommun

14.	Planuppdrag – detaljplan för del av Mättinge 1:40 m.fl. Trosa kommun	SBN 2023/6
15.	Planuppdrag – detaljplan för del av Kyrkan 10, Trosa kommun	SBN 2023/14
16.	Granskning- detaljplan för del av Trosa 11:1 Rådmansbackarna, Trosa kommun	SBN 2021/26
17.	Delegeringsbeslut bostadsanpassningsbidrag	SBN 2023/2
18.	Samhällsbyggnadsnämndens delegeringsbeslut
Personuppgifter i bygglovsärenden publiceras inte på hemsidan med hänvisning till GDPR, dataskyddsförordningen. För att ta del av ärendet kontakta kanslienheten på tel. 0156-520 00, eller e-post trosa@trosa.se	SBN 2023/1

Dan Larson
Ordförande

Sandra Berwing
Sekreterare

6

Kommunkontoret
Kanslienheten
Sandra Berwing
Nämndsekreterare
0156 522 78
Sandra.berwing@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2023-01-17
Diarienummer
SBN 2023/3

Anmälningssärenden

Laga Kraft

Detaljplan Överåda 3:1, Åda backar Trosa kommun har vunnit laga kraft 2023-01-05.

Länsstyrelsen i Södermanland

Beslut 2022-12-02. Länsstyrelsen avser att inte pröva samhällsbyggnadsnämndens beslut om strandskyddsdispens för tillbyggnad av bostadshus på fastigheten X, Trosa kommun (SBN 2022-000427, 2022-000286).

Beslut 2022-12-14. Länsstyrelsen avvisar överklagandet. Ärendet avser överklagande av samhällsbyggnadsnämnden i Trosa kommuns beslut att avskriva ärende om strandskyddsdispens på fastighet X.

Beslut 2022-12-16. 1. Länsstyrelsen beslutar med stöd av 19 kap. 3 b § miljöbalken att pröva samhällsbyggnadsnämndens beslut om strandskyddsdispens på fastigheten X Trosa kommun. 2. Länsstyrelsen upphäver den del av samhällsbyggnadsnämndens beslut som avser nybyggnad av bastubyggnad.

3. Länsstyrelsen fastställer den del av samhällsbyggnadsnämndens beslut som avser nybyggnad av toalettbyggnad.

Beslut 2022-12-29. Beslut om upphävande av strandskyddsdispens på fastigheten X, Trosa kommun

Regeringen

Beslut 2022-11-24. Regeringen beslutar, med ändring av Länsstyrelsen i Södermanlands läns beslut den 25 januari 2021, att Trosa kommuns beslut den 25 september 2020 att bevilja bygglov för ett enbostadshus med tillhörande garage på fastigheten X ska stå fast vid prövningen enligt 11 kap. 11 § Plan- och bygglagen. Ärendet avser överklagande av Länsstyrelsen i Södermanlands läns beslut om bygglov på fastigheten X, Trosa kommun.

9

Kanslienheten

Sandra Berwing
Nämndsekreterare
0156-522 78
Sandra.berwing@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum
2023-01-05
Diarienummer
SBN 2023/13

Revidering av delegeringsordning för samhällsbyggnadsnämnden

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner förslag till delegeringsordning.

Ärendet

Inför varje ny mandatperiod ska kommunens nämnder anta en delegeringsordning för sin verksamhet. Tanken bakom delegeringsrätten är att en nämnd ska avlastas med sådana beslut som rör den dagliga verksamheten och som skulle leda till ineffektivitet i den kommunala organisationen om nämnden själv fattade beslut i varje enskilt fall. I delegeringsordningen framgår det till vilka tjänstepersoner som nämnden har gett rätten att besluta i olika ärenden i nämndens ställe.

I delegeringsordningen föreslås att följande tillägg införs för att följa kontorets organisation och verksamhet:

- Tillägg i inledningen om att planchef är biträdande produktionschef och ersättare för produktionschefen när denne är tjänstledig eller inte tillgänglig. Biträdande produktionschef har vid produktionschefens frånvaro samma delegation som produktionschefen.
- Att punkten *1.12 Medverka och föra kommunens talan vid syn på plats i samband med överklagande*, läggs till och delegeras till produktionschef och vidare till enhetschef och bygglovansvarig.

Sandra Berwing
Nämndsekreterare

Bilaga

Förslag till delegeringsordning för samhällsbyggnadsnämnden. Föreslagna tillägg är gulmarkerade.

Delegeringsordning för samhällsbyggnadsnämnden

Reviderad av:	Samhällsbyggnadsnämnden 2023-XX-XX §X SBN 2023/13
Dokumentkategori:	Styrdokument
Dokumenttyp:	Regel

Innehållsförteckning

Delegeringsordning för Samhällsbyggnadsnämnden	2
Återrapportering	2
Återkallande.....	2
Förhinder för delegaten	2
Ärenden som inte får delegeras	2
1. Allmänna ärenden.....	3
Brådskande ärenden	3
Utlämnande av allmän handling	3
Arkiv	3
Avtal	3
Avsluta eller avskriva planärenden	3
Delgivning och föra kommunens talan	4
Organisation	4
Yttrande	4
Överklagande.....	4
Ställa in eller ändra tid för sammanträden	5
Personuppgifter - Dataskyddsförordningen (GDPR – General Data Protection Regulation)	5
2. Personalärenden Anställning	6
Avstängning, disciplinpåföljd, uppsägning m.m.....	6
Kurser, förmåner m.m.	7
Arbetsmiljöansvar	7
3. Ekonomiärenden	8
Budgetfördelning, attesträtt och representation.....	8
Upphandling, inköp och avyttring.....	8
Bidragsansökningar m.m.	9
4. Plan- och bygglagen	9
PBL kap 5	9
PBL kap 6	9
PBL kap 9 Bygglov, rivningslov och marklov m.m.....	10
PBL kap 10 Genomförande av bygg-, rivnings- och markåtgärder	13
PBL 11 kap. Tillsyn tillträde, ingripanden och påföljder	14
5. Lag om färdigställandeskydd (2014:227)	15
6. Miljöbalken 7 och 26 kap.....	15
7. Bostadsanpassningslagen SFS 2018:222	16
8. Fastighetsbildningslagen (1970:988)	16
9. Anläggningslagen (1973:1149).....	16
10. Ledningsrättslagen (1973:1144)	17
11. Lagen (2010:1011) och förordningen (2010:1075) om brandfarliga och explosiva varor	17
12. Lag om skydd mot olyckor (2003:778) och förordning om skydd mot olyckor (2003:779)	18
13. Miljöbedömningsförordning (2017:966)	18

Delegeringsordning för Samhällsbyggnadsnämnden

I delegeringsordningen framgår det till vilka tjänstepersoner nämnden har gett rätten att besluta i olika ärenden i nämndens ställe. När produktionschefen¹ fått uppdrag att fatta beslut kan produktionschefen vidaredelegera beslutanderätten till annan tjänsteperson. Den tjänstepersonen kan i sin tur inte vidaredelegera till ytterligare tjänsteperson.

När produktionschefen har vidaredelegerat beslutanderätten till en annan tjänsteperson är det för att det är på den nivån beslutet är lämpligt att tas. Produktionschefen har ändå samma beslutanderätt som den beslutanderätten är vidaredelegerad till. Produktionschefen ska bara ta beslut i tjänstepersonens ställe när den är frånvarande.

Den tjänsteperson som har beslutanderätt på vidaredelegering kan lämna ärendet för beslut till högre nivå för avgörande (t.ex. produktionschef eller nämnden) då det t.ex. gäller ett principärende.

Återrapportering

Återrapportering av delegeringsbeslut till nämnden ska redovisas på nästa nämndsammanträde. Återrapporteringen är viktig för att nämnden ska kunna följa hur beslutanderätten används.

Återkallande

Nämnden och produktionschefen kan när som helst återkalla lämnad delegering. De kan också välja att ta beslut i ett ärende trots att beslutanderätten är delegerad, men kan i princip inte ändra ett beslut som är taget med stöd av delegering.

Förhinder för delegaten

Om den tjänsteperson som har vidaredelegeringen är förhindrad att fatta beslut ska produktionschefen göra det i dess ställe. Om det endast är produktionschefen som har delegeringen och är förhindrad att fatta beslut ska nämndens ordförande göra det i dess ställe.

Biträdande produktionschef

Planchef är biträdande produktionschef och ersättare för produktionschefen när denne är tjänstledig eller inte tillgänglig. Biträdande produktionschef har vid produktionschefens frånvaro samma delegation som produktionschefen.

Ärenden som inte får delegeras

Kommunens nämnder kan själva besluta om delegering av beslutanderätt, men det finns vissa ärenden som en nämnd inte får delegera enligt kommunallagen, 6 kap 38 §:

1. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
2. framställningar eller yttranden till kommunfullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
3. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
4. ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

¹ Produktionschef är att jämföras med förvaltningschef enligt kommunallagen.
2

Ärende	Delegerat till	Vidaredelegerat till	Lagrum, kommentar m.m.
--------	----------------	----------------------	------------------------

1. Allmänna ärenden

Brådskanie ärenden

1.1 Ta beslut i brådskanie nämndärenden	Ordförande		Kommunallagen (KL) kap 6 § 39 Gäller även beslut i ärenden av mindre vikt eller av icke principiell natur
---	------------	--	--

Utlämnande av allmän handling

1.2 Beslut att inte lämna ut allmän handling	Produktionschef		Tryckfrihetsförordningen, (TF) 2 kap 14 §, Offentlighet- och sekretesslagen, (OSL) 6 kap. § 1–6
1.3 Yttrande vid överklagande av beslut att inte lämna ut allmän handling	Produktionschef		

Arkiv

1.4 Arkivansvarig	Produktionschef	Enhetschef	
1.5 Utse arkivombud	Produktionschef	Enhetschef	
1.6 Fastställa arkivorganisation	Produktionschef		

Avtal

1.7 Underteckna avtal, förbindelser och andra rättshandlingar som beslutats av nämnden	Produktionschef		Gäller i de fall nämnden inte beslutat om annan delegat i ett ärende
1.8 Underteckna avtal och andra rättshandlingar som avser löpande ärenden inom det egna verksamhetsområdet.	Produktionschef		Under förutsättning att ärendet inte är av principiell betydelse eller av större vikt

Avsluta eller avskriva planärenden

1.9 Ta beslut om att avsluta eller avskriva planärenden från vidare handläggning om en ansökan har återkallats eller om frågan förfallit av annan anledning.	Produktionschef	Planchef	
--	-----------------	----------	--

Ärende	Delegerat till	Vidaredelegerat till	Lagrum, kommentar m.m.
--------	----------------	----------------------	------------------------

Delgivning och föra kommunens talan

1.10 Mottagande av delgivning	Produktionschef	Enhetschef Bygglovansvarig	
1.11 Väcka och föra kommunens talan vid domstol och andra myndigheter, ingående av förlikning samt antagande av ackord, med rätt att sätta annan i sitt ställe	Produktionschef		
1.12 Medverka och föra kommunens talan vid syn på plats i samband med överklagande	Produktionschef	Enhetschef Bygglovansvarig	
1.13 Yttrande till högre instans om delegeringsbeslut har överklagats	Produktionschef	Enhetschef Bygglovansvarig	

Organisation

1.14 Mindre förändringar av förvaltningens organisation	Produktionschef		
---	-----------------	--	--

Yttrande

1.15 Yttrande som på grund av ärendets innehåll kan bedömas utan behandling i nämnden/utskott	Produktionschef	Enhetschef	T.ex. besvarande av brev på nämndens vägnar.
1.16 Lämna yttrande över remisser där sakkunskap efterfrågas.	Produktionschef	Enhetschef	Yttrande över remiss från andra myndigheter och organisationer av principiell eller politisk karaktär besvaras av nämnden

Överklagande

1.17 Avvisning av överklagande som inkommit för sent	Produktionschef		PBL 13 kap. 16 §
1.18 Besluta att ett överklagande inkommit i rätt tid	Produktionschef	Handläggare Bygglovansvarig	PBL 13 kap. 16 §

Ärende	Delegerat till	Vidaredelegerat till	Lagrum, kommentar m.m.
--------	----------------	----------------------	------------------------

Ställa in eller ändra tid för sammanträden

1.19 Ta beslut om att ställa in eller ändra tid för sammanträdet	Ordförande		KL kap 6 § 23
--	------------	--	---------------

Personuppgifter - Dataskyddsförordningen (GDPR – General Data Protection Regulation)

1.20 Teckna biträdesavtal	Produktionschef	Enhetschef	Artikel 28
1.21 Beslut om att lämna registerutdrag	Produktionschef	Personuppgiftsambassadör	Artikel 15
1.22 Beslut om radering eller rättelse	Produktionschef		Artikel 16-17
1.23 Beslut om rätt till begränsning av behandling	Produktionschef		Artikel 18
1.24 Beslut om att ta ut en rimlig avgift vid begäran enligt artikel 12 p 5 GDPR när begäran är uppenbart ogrundad eller orimlig, särskilt på grund av dess repetitiva art.	Produktionschef		Artikel 12 p 5a Innan beslut kontakta dataskyddsombud
1.25 Beslut om att vägra tillmötesgå begäran om information enligt artikel 12 p 5 GDPR när begäran är uppenbart ogrundad eller orimlig, särskilt på grund av dess repetitiva art.	Produktionschef		Artikel 12 p 5b Innan beslut kontakta dataskyddsombud
1.26 Anmäla personuppgiftsincident till tillsynsmyndighet	Produktionschef	Enhetschef	Incident ska anmälas om det inte är osannolikt att incidenten medför risk för fysiska personers rättigheter och friheter.

Ärende	Delegerat till	Vidaredelegerat till	Lagrum, kommentar m.m.
--------	----------------	----------------------	------------------------

2. Personalärenden

Anställning

2.1 Anställning av, förordnande av, ändring av tjänstgöringens omfattning och entledigande av enhetschef.	Produktionschef		Allmänna bestämmelser, (AB) LAS 4, 5 §§
2.2 Anställning av, förordnande av, ändring av tjänstgöringens omfattning och entledigande av övrig personal (tillsvidare och viss tid).	Produktionschef		AB, LAS 4, 5 §§ Anställning av produktionschef regleras i KS delegeringsordning.
2.3 Beslut om godkännande eller förbud mot förtroendeskadlig bisyssla – produktionschef – enhetschef och övrig personal	Kommunchef Produktionschef		AB Efter samråd med personalchef.

Avstängning, disciplinpåföljd, uppsägning m.m.

2.4 Ändrad placering vid övertalighet, på egen begäran eller i andra fall – produktionschef – enhetschef och övrig personal	Kommunchef produktionschef		AB
2.5 Avstängning och beslut om indragning eller innehållande av lön och andra förmåner – produktionschef – enhetschef och övrig personal	Kommunchef Produktionschef		AB Efter samråd med personalchef.
2.6 Disciplinpåföljd; skriftlig varning – produktionschef – enhetschef och övrig personal	Kommunchef Produktionschef		AB Efter samråd med personalchef.
2.7 Avveckling och utköp av personal – produktionschef – enhetschef – övrig personal	Kommunchef Produktionschef Produktionschef		AB Efter samråd med personalchef.

Ärende	Delegerat till	Vidaredelegerat till	Lagrum, kommentar m.m.
2.8 Uppsägning från arbetsgivarens sida p.g.a. arbetsbrist eller personliga skäl – produktionschef – enhetschef – övrig personal	Kommunchef Produktionschef Produktionschef		LAS 4, 7 §§ Efter samråd med personalchef.
2.9 Avskedande – produktionschef – enhetschef och övrig personal	KSau Produktionschef		LAS 18 § Avsked av produktionschef efter samråd med nämnd. Avsked av enhetschef och övrig personal i samråd med personalchef.

Kurser, förmåner m.m.

2.10 Deltagande i kurs, konferens eller tjänsteresa inom Sverige och EU – produktionschef – enhetschef – övrig personal	Kommunchef Produktionschef Produktionschef		Förtroendevalda regleras i kommunfullmäktiges arvodesreglemente. Vid resor utomlands för övrig personal ska samråd ske med produktionschef.
2.11 Deltagande i kurs, konferens eller tjänsteresa utanför EU	KSau		
2.12 Användande av egen bil i tjänsten – produktionschef – enhetschef – övrig personal	Kommunchef Produktionschef Produktionschef		

Arbetsmiljöansvar

2.13 Ansvar för att verksamheten drivs i enlighet med arbetsmiljölagen och föreskrifterna för arbetsmiljön.	Produktionschef		
2.14 Ansvar för att det systematiska arbetsmiljöansvaret inom nämnden fungerar	Produktionschef		

Ärende	Delegerat till	Vidaredelegerat till	Lagrum, kommentar m.m.
2.15 Ansvar för att det inom nämndens verksamhetsområde finns kompetens inom arbetsmiljöområdet.	Produktionschef		
2.16 Ansvar för att genomföra konsekvensbeskrivningar av hur arbetsmiljön påverkas av förändringar.	Produktionschef		
2.17 Ansvar för genomförande av riskanalys, handlingsplan och uppföljning av det systematiska arbetsmiljöområdet på respektive enhet.	Produktionschef	Enhetschef	

3. Ekonomiärenden

Budgetfördelning, attesträtt och representation

3.1 Omdisponering av budget mellan objekt.	Produktionschef		
3.2 Åtagande eller disposition av ekonomisk natur för den löpande verksamheten i enlighet med budget.	Produktionschef	Enhetschef	
3.3 Utse attesträttsinnehavare för tjänsteperson	Produktionschef		Se attestreglemente
3.4 Företrädande av kommunen vid representation med högst 10 % av ett basbelopp per tillfälle och inom budgetram	Produktionschef		

Upphandling, inköp och avyttring

3.5 Upphandling för verksamheten inom givna budgetramar.	Produktionschef		Upphandling ska alltid ske i enlighet med Lagen om Offentlig Upphandling (LOU) och kommunens upphandlings- och inköspolicy.
3.6 Försäljning eller annan överlåtelse av lös egendom inom respektive verksamhet.	Produktionschef		
3.7 Skänka bort lös egendom till mottagare utanför kommunens organisation.	Produktionschef		

Ärende	Delegerat till	Vidaredelegerat till	Lagrum, kommentar m.m.
--------	----------------	----------------------	------------------------

Bidragsansökningar m.m.

3.8 Ansökan om externa medel upp till 10 basbelopp	Produktionschef		Ansökan över 10 basbelopp beslutas av nämnden Besluten ska alltid meddelas till ekonomienheten. Beviljade medel rekvireras av verksamhetsansvarig enhet.
3.9 Beslut om bidrag till organisationer med högst 30 000 kronor.	Produktionschef		

4. Plan- och bygglagen

PBL kap 5

4.1 Beslut om planbesked i de fall stöd för den avsedda åtgärden finns i en aktuell eller aktualitetsförklarad översiktsplan	Produktionschef	Planchef	PBL 5 kap. 2 och 5§§
4.2 Beslut om överenskommelse med sökanden att planbesked får lämnas senare än inom fyra månader	Produktionschef	Planchef	PBL 5 kap. 4 §
4.3 Beslut om samråd vid begränsat planförfarande	Produktionschef	Planchef	PBL 5 kap. 11 §

PBL kap 6

4.4 Beslut att göra anmälan till inskrivningsmyndigheten för anteckning i fastighetsregistrets allmänna del när fråga om prövning enligt 6 kap. 5 § PBL har väckts i byggnadsnämnden	Produktionschef Mark- och expl.chef		PBL 6 kap. 6 §
--	---	--	----------------

Ärende	Delegerat till	Vidaredelegerat till	Lagrum, kommentar m.m.
--------	----------------	----------------------	------------------------

PBL kap 9 Bygglövs-, rivningslovs- och marklovs m.m.

4.5 Bevilja bygglövs- 1. nybyggnad 2. tillbyggnad 3. annan ändring av byggnad a) helt eller delvis tas i anspråk eller inreds för ett väsentligen annat ändamål b) inreds någon ytterligare bostad eller ytterligare lokal för handel, hantverk eller industri c) byter färg, fasadbeklädnad eller taktäckningsmaterial eller om byggnadens yttre avsevärt påverkas på annat sätt	Produktionschef	Arkitekt Byggnads- inspektör Handläggare Bygglövsansvarig	9 kap. 2 § plan- och bygglagen
4.6 Besluta om bygglövs- att underhålla, byta färg, fasadbeklädnad, taktäckningsmaterial eller någon annan åtgärd som avsevärt påverkar ett byggnadsverk eller ett bebyggelseområde i värdefull miljö	Produktionschef	Arkitekt Byggnads- inspektör Handläggare Bygglövsansvarig	9 kap. 8 § plan- och bygglagen
4.8 Bevilja bygglövs- för att sätta upp eller väsentligt ändra skyltar eller ljusanordningar	Produktionschef	Arkitekt Byggnads- inspektör Handläggare Bygglövsansvarig	6 kap. 3-4 §§ plan- och byggförordningen
4.9 Bevilja bygglövs- med säsongskaraktär	Produktionschef	Arkitekt Byggnads- inspektör Handläggare Bygglövsansvarig	9 kap. 9 § plan- och bygglagen
4.10 Bevilja rivningslovs-	Produktionschef	Arkitekt Byggnads- inspektör Handläggare Bygglövsansvarig	9 kap. 10 § plan- och bygglagen
4.11 Bevilja marklovs-	Produktionschef	Arkitekt Byggnads- inspektör Handläggare Bygglövsansvarig	9 kap. 11-13 §§ plan- och bygglagen

Ärende	Delegerat till	Vidaredelegerat till	Lagrum, kommentar m.m.
4.12 Bevilja bygglov för åtgärder som inte kräver bygglov, marklov och rivningslov	Produktionschef	Arkitekt Byggnadsinspektör Handläggare Bygglovansvarig	9 kap. 14 § plan- och bygglagen
4.13 Bevilja förhandsbesked	Produktionschef	Arkitekt Byggnadsinspektör Handläggare Bygglovansvarig	9 kap. 17 § plan- och bygglagen
4.14 Besluta om villkorsbesked Om den som avser att vidta en bygglovspliktig åtgärd begär det, ska byggnadsnämnden i ett villkorsbesked redovisa sin bedömning i fråga om åtgärden kan antas komma att bli föremål för villkor för att uppfylla kraven i 8 kap. 1 och 2 §§.	Produktionschef	Arkitekt Byggnadsinspektör Handläggare Bygglovansvarig	9 kap. 19 § plan- och bygglagen
4.15 Förelägga sökanden om kompletteringar inom en viss tid. Om de begärda handlingarna inte inkommer inom rätt tid kan ärendet avgöras i befintligt skick. Om föreläggandet inte följs, får byggnadsnämnden avvisa ärendet	Produktionschef	Arkitekt Byggnadsinspektör Handläggare Bygglovansvarig	9 kap. 22 och 46 §§ plan- och bygglagen
4.16 Besluta om att förlänga handläggningstiden i ärenden om lov, förhandsbesked eller anmälan	Produktionschef	Arkitekt Byggnadsinspektör Handläggare Bygglovansvarig	9 kap. 27 § plan- och bygglagen 6 kap. 7 § PBF

Ärende	Delegerat till	Vidaredelegerat till	Lagrum, kommentar m.m.
4.17 Bevilja bygglov för en åtgärd som avviker från gällande detaljplan eller områdesbestämmelser om 1. Åtgärden är en sådan ändring av en byggnad som avses i 31 § b eller c, 2. avvikelsen endast består i att åtgärden avses att vidtas på en fastighet eller ett byggnadsverk som avviker från detaljplanen eller områdesbestämmelserna och den avvikelsen har godtagits vid en tidigare bygglovsprövning 3. avvikelsen är liten och förenlig med detaljplanens eller områdesbestämmelsernas syfte	Produktionschef	Arkitekt Byggnads- inspektör Handläggare Bygglovansvarig	9 kap. 31 § plan- och bygglagen
4.18 Bevilja tidsbegränsat bygglov	Produktionschef	Arkitekt Byggnads- inspektör Handläggare Bygglovansvarig	9 kap. 33 § och 33 a § bygglagen
4.19 Bevilja villkorade lov Om ett beslut att anta, ändra eller upphäva en detaljplan eller områdesbestämmelser inte har vunnit laga kraft, får ett bygglov, rivningslov eller marklov för en åtgärd som avses att vidtas inom område som detaljplanen eller områdesbestämmelserna omfattar ges med villkor att planbeslutet vinner laga kraft.	Produktionschef	Arkitekt Byggnads- inspektör Handläggare Bygglovansvarig	9 kap. 36 § plan- och bygglagen
4.20 Besluta om skyldighet att vidta ändring i ett bygglov eller marklov för en åtgärd som redan har utförts, får byggnadsnämnden bestämma om skyldighet att vidta de ändringar i det utförda som behövs. I beslutet ska nämnden i så fall ange den tid inom vilken ändringarna ska vara utförda.	Produktionschef	Arkitekt Byggnads- inspektör Handläggare Bygglovansvarig	9 kap. 38 § plan- och bygglagen

4.21 Avskrivning av ansökan/anmälan	Produktionschef	Arkitekt Byggnads- inspektör Handläggare Bygglovansvarig	
-------------------------------------	-----------------	--	--

PBL kap 10 Genomförande av bygg-, rivnings- och markåtgärder

4.22 Besluta att ett byggnadsverk inte får tas i bruk i de delar som omfattas av ett startbesked innan byggnadsnämnden gett slutbesked	Produktionschef	Arkitekt Byggnads- inspektör Handläggare Bygglovansvarig	10 kap. 4 § plan- och bygglagen
4.23 Beslut att ge startbesked om något tekniskt samråd ej krävs eller förelägga byggherren att ge in de ytterligare handlingar som krävs för nämndens prövning i fråga om startbesked	Produktionschef	Arkitekt Byggnads- inspektör Handläggare Bygglovansvarig	10 kap. 22 § plan- och bygglagen

Ärende	Delegerat till	Vidaredelegerat till	Lagrum, kommentar m.m.
4.24 Beslut om startbesked	Produktionschef	Arkitekt Byggnads- inspektör Bygglovansvarig Handläggare	10 kap. 23 § plan- och bygglagen
4.25 Förelägga sökanden om kompletteringar till anmälan inom en viss tid. Om de begärda handlingarna inte inkommer inom rätt tid kan ärendet avgöras i befintligt skick.	Produktionschef	Arkitekt Byggnads- inspektör Handläggare Bygglovansvarig	6 kap. 10 § plan- och byggförordningen
4.26 Besluta om anmälan vid åtgärder som inte kräver bygglov, rivningslov eller marklov	Produktionschef	Arkitekt Byggnads- inspektör Handläggare Bygglovansvarig	6 kap. 5 § plan- och byggförordningen
4.27 Besluta om slutbesked respektive om interimistiskt slutbesked	Produktionschef	Arkitekt Byggnads- inspektör Handläggare Bygglovansvarig	10 kap. 34-37 §§ plan- och bygglagen
4.28 Besluta om kontrollansvarig samt utse en ny kontrollansvarig	Produktionschef	Arkitekt Byggnads- inspektör Handläggare Bygglovansvarig	10 kap. 9 och 13 §§ Plan och bygglagen

Ärende	Delegerat till	Vidaredelegerat till	Lagrum, kommentar m.m.
--------	----------------	----------------------	------------------------

PBL 11 kap. Tillsyn tillträde, ingripanden och påföljder

4.29 Ge ett skriftligt ingripandebesked om någon begär en redovisning om det har vidtagits någon åtgärd som motiverar ett ingripande	Produktionschef	Arkitekt Byggnads- inspektör Handläggare Bygglovansvarig	11 kap 7 § plan- och bygglagen
4.30 Rätt till tillträde till fastighet och byggnadsverk samt vidta de åtgärder som behövs för att utföra arbetet	Produktionschef	Arkitekt Byggnads- inspektör Handläggare Bygglovansvarig	11 kap. 8.1 och 2,3 § bygglagen
4.31 Handräckning av polis vid behov av tillträde till fastighet eller byggnadsverk	Produktionschef	Arkitekt Byggnads- inspektör Handläggare Bygglovansvarig	11 kap. 9 § plan- och bygglagen
4.32 Lovföreläggande, om en åtgärd som kräver bygglov, rivningslov eller marklov har vidtagits utan lov	Produktionschef	Arkitekt Byggnads- inspektör Handläggare Bygglovansvarig	11 kap. 17 § plan- och bygglagen
4.33 Förelägga om underhållsutredning vid brist på underhåll av ett byggnadsverk	Produktionschef	Arkitekt Byggnads- inspektör Handläggare Bygglovansvarig	11 kap. 18 § plan- och bygglagen
4.34 Förelägga om rättelse om någon åtgärd vidtagits i strid mot PBL, föreskrift eller beslut som meddelats med stöd av lagen	Produktionschef	Arkitekt Byggnads- inspektör Handläggare Bygglovansvarig	11 kap. 20 § plan- och bygglagen
4.35 Förbud mot fortsatt arbete eller åtgärd samt förbud mot användning av byggnadsverk	Produktionschef	Arkitekt Byggnads- inspektör Handläggare Bygglovansvarig	11 kap. 30-33 §§ plan- och bygglagen
4. 36 Rätt att avföra/avsluta ärenden föranledda av anmälan där nämnden inte ska ingripa för att åstadkomma rättelse.	Produktionschef	Arkitekt Byggnads- inspektör Handläggare Bygglovansvarig	11 kap. 5 § PBL

PBL 12 kap. Byggnadsnämnden

4.37 Bestämma avgifter enligt tillämpliga lagar och bestämmelser samt taxa för nämndens verksamhet samt att därvid besluta om höjning eller minskning av avgiften samt att besluta om avräkning av avgift	Produktionschef	Arkitekt Byggnads- inspektör Handläggare Bygglovsansvarig	12 kap. 8, 10 och 11 §§ plan- och bygglagen
---	-----------------	---	--

Ärende	Delegerat till	Vidaredelegerat till	Lagrum, kommentar m.m.
--------	----------------	----------------------	------------------------

5. Lag om färdigställandeskydd (2014:227)

5.1 Besluta om att färdigställandeskydd inte behövs	Produktionschef	Arkitekt Byggnads- inspektör Handläggare Bygglovsansvarig	Lag om färdigställandeskydd 2014:320 3 §
---	-----------------	---	--

6. Miljöbalken 7 och 26 kap.

6.1 Besluta om dispens från ett förbud om byggnation eller annan åtgärd inom strandskyddszonen	Produktionschef	Arkitekt Handläggare Bygglovsansvarig	7 kap. 18 b och c § miljöbalken
6.2 Besluta om tomtplats-avgränsning	Produktionschef	Arkitekt Handläggare Bygglovsansvarig	
6.3 Besluta i tillsynsärende angående åsidosättande av föreskrifter för områden som omfattas av strandskydd enligt kap.7	Produktionschef	Arkitekt Handläggare Bygglovsansvarig	26 kap. 1 §
6.4 Förelägga om borttagande av stängsel	Produktionschef	Arkitekt Handläggare Bygglovsansvarig	26 kap. 11 §
6.5 Förelägga om upplysningar eller undersökningar som behövs för tillsynen	Produktionschef	Arkitekt Handläggare Bygglovsansvarig	26 kap. 21 §
6.6 Anmäla till åklagare vid brottsmisstanke	Produktionschef	Arkitekt Handläggare Bygglovsansvarig	26 kap. 2 §

Ärende	Delegerat till	Vidaredelegerat till	Lagrum, kommentar m.m.
--------	----------------	----------------------	------------------------

7. Bostadsanpassningslagen SFS 2018:222

7.1 Bevilja bostadsanpassningsbidrag	Produktionschef	Byggnadsinspektör Handläggare Bygglovsansvarig	Lag om bostadsanpassning SFS 2018:222
7.2 Besluta om återställningsbidrag	Produktionschef	Byggnadsinspektör Handläggare Bygglovsansvarig	Lag om bostadsanpassning SFS 2018:222
7.3 Avslå bostadsanpassningsbidrag	Produktionschef	Byggnadsinspektör Handläggare Bygglovsansvarig	Lag om bostadsanpassning SFS 2018:222 samråd/info SBN

8. Fastighetsbildningslagen (1970:988)

8.1 Företräda byggnadsnämnden vid samråd med Lantmäteriet och därvid rätten att begära att ärendet hänskjuts till byggnadsnämnden för prövning.	Mark- och expl.chef Produktionschef		FBL 4 kap. 25-25a §§
8.2 Besluta att påkalla fastighetsreglering som behövs för att mark och vatten ska kunna användas på ett ändamålsenligt sätt	Mark- och expl.chef Produktionschef		FBL 5 kap. 3 § tredje stycket
8.3 Besluta att ansöka om fastighetsbestämning.	Mark- och expl.chef Produktionschef		FBL 14 kap. 1 a §
8.4 Godkännande av förrättning, förrättningsbeslut eller gränsutmärkning	Mark- och expl.chef Produktionschef		FBL 15 kap. 11 §

9. Anläggningslagen (1973:1149)

9.1 Företräda byggnadsnämnden vid samråd med lantmäterimyndigheten.	Mark- och expl.chef Produktionschef		AL 12 §§
---	--	--	----------

9.2 Rätt att påkalla förrättning	Mark- och expl.chef Produktionschef		AL 18 §
9.3 Godkännande av beslut eller åtgärd	Mark- och expl.chef Produktionschef		AL 30 §

Ärende	Delegerat till	Vidaredelegerat till	Lagrum, kommentar m.m.
--------	----------------	-------------------------	------------------------

10. Ledningsrättslagen (1973:1144)

10.1 Företräda byggnadsnämnden vid samråd med lantmäterimyndigheten samt rätt att påkalla förrättning.	Mark- och expl.chef Produktionschef		LL 19 §, LL 15 §
10.2 Godkännande av beslut eller åtgärd	Mark- och expl.chef Produktionschef		LL 28 §

11. Lagen (2010:1011) och förordningen (2010:1075) om brandfarliga och explosiva varor

11.1 Beslut om tillstånd att hantera, överföra eller importera explosiva varor eller att yrkesmässigt eller i större mängd hantera brandfarliga varor	Räddningschef		LBEV 16-19 §§
11.2 Beslut om nya eller ändrade villkor för tillstånd	Räddningschef		LBEV 19 § tredje stycket
11.3 Beslut att återkalla tillstånd	Räddningschef		LBEV 20 §
11.4 Beslut att begära den hjälp av polismyndigheten som behövs för tillsynen	Räddningschef		LBEV 24 § tredje stycket
11.5 Beslut om förelägganden och förbud, dock utan vite	Räddningschef		LBEV 25 §
11.6 Beslut om avgiftsuttag i enskilda fall för tillståndsprovning, tillsyn, provtagning, undersökning, godkännanden och andra beslut och åtgärder	Räddningschef		LBEV 27 §

Ärende	Delegerat till	Vidaredelegerat till	Lagrum, kommentar m.m.
--------	----------------	----------------------	------------------------

12. Lag om skydd mot olyckor (2003:778) och förordning om skydd mot olyckor (2003:779)

12.1 Meddela föreskrifter om förbud helt eller delvis mot eldning utomhus samt om liknande förebyggande åtgärder mot brand	Produktionschef		FSO 2 kap 7 §
12.1.1 Upphäva eller ändra föreskrifter om förbud helt eller delvis mot eldning utomhus samt om liknande förebyggande åtgärder mot brand	Produktionschef		FSO 2 kap 7 §
12.2 Upprätthålla och fastställa förteckning över de byggnader och anläggningar där regelbunden tillsyn skall förrättas	Räddningschef		LSO 3 kap 3 §
12.3 Beslut om dispensärenden om sotning	Produktionschef	Byggnadsinspektör Handläggare	LSO 3 kap 4 §
12.4 Utse brandsyneförrättare	Räddningschef		LSO 3 kap 14 §
12.5 Utöva kontroll av brandskyddet samt meddela förbud och förelägganden med anledning av brister som konstateras vid sotning, dock ej förenat med vite	Skorstensfejarmästare		LSO 3 kap 6 § 2 st
12.6 Besluta att förbud eller förelägganden skall gälla omedelbart även om det överklagas	Räddningschef		LSO 10 kap 4 §
12.7 Beslut om kontroll från brandskyddssynpunkt i särskilda fall	Räddningschef		FSO 3 kap 1 § 2 st

13. Miljöbedömningsförordning (2017:966)

13.1 Beslut om att upprätta alternativt inte upprätta en strategisk miljöbedömning i detaljplanen	Produktionschef	Planchef	Miljöbedömningsförordning (2017:966) § 4-5
---	-----------------	----------	--

10

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadskontoret

Mats Gustafsson

Samhällsbyggnadschef

0156-520 27

Mats.gustafsson@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum

2023-01-10

Diarienummer

SBN 2023/9

Uppföljning av Trosa kommuns miljöledningssystem 2022

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner sin del av uppföljningen av Trosa kommuns miljöledningssystem 2022.

Ärendet

Under 2020 antog Trosa kommun ett nytt miljöledningssystem som omfattar kommunens verksamheter och de helägda bolagen Trobo och Trofi. Syftet med miljöledningssystemet är att alla kommunens verksamheter kontinuerligt ska arbeta för att negativ miljöpåverkan ska bli så liten som möjligt samt bidra med positiv miljöpåverkan. Som en del av miljöledningssystemet ska miljöarbetet årligen följas upp och redovisas till kommunfullmäktige som underlag för kommande prioriteringar och beslut.

Inom ramen för miljöledningssystemet redovisas även Sveriges Ekokommuners gröna nyckeltal samt nyckeltal för Agenda 2030.

Mats Gustafsson

Samhällsbyggnadschef

Bilaga

Uppföljning av Trosa kommuns miljöledningssystem 2022

Samhällsbyggnadsnämnden/Miljönämnden

Samhällsbyggnadskontoret/Miljökontoret

Ordförande Samhällsbyggnadsnämnden: Dan Larson (M)

Ordförande Miljönämnden: Anders Tholerud (KD)

Produktionschef: Mats Gustafsson

MILJÖPÅVERKAN

Samhällsbyggnadskontorets största möjligheter till positiv miljöpåverkan ligger i Miljökontorets dagliga myndighetsutövning inom ramen för Miljöbalken samt att skapa långsiktiga förutsättningar för en hållbar samhällsbyggnad. Detta sker bland annat genom kontinuerlig genomtänkt samhällsplanering och aktiva satsningar inom kollektivtrafikområdet.

MILJÖUTBILDNING

Fler än 75 % av medarbetarna på kontoret har genomgått miljöutbildningen.

MILJÖINSATSER OCH AKTIVITETER

En ny kommuntäckande översiktsplan har vunnit laga kraft under 2022. Översiktsplanen är ett viktigt instrument i vägningen mellan tillväxt och hållbarhet. Dessutom skapar den förutsättningar för bebyggelsestrukturer som uppmuntrar användningen av kollektiva färdmedel samt gång och cykel.

Den nya översiktsplanen

Arbetet med en ny gång- och cykelvägsanalys och kollektivtrafikplan har färdigställts under året. Båda dokumenten syftar till att skapa förutsättningar för att ytterligare förbättra möjligheterna att resa

kollektivt och med gång och cykel. Arbetet framgent handlar nu om att säkerställa att utpekade satsningar genomförs och att beslutade strategier följs.

Arbetet med att på sikt förstärka spårbunden kollektivtrafik har tagit ett stort steg framåt genom att järnvägsplanen för Ostlänken genom Trosa kommun under året skickats in för fastställelse.

Infrastrukturen för digitala möten har ytterligare förbättrats under året vilket minskat behovet av resor till möten i andra delar av länet.

Den av Miljönämnden beslutade tillsynsplanen följs i stort.

MILJÖMÅL OCH NYCKELTAL

Miljökontorets miljörelaterade mål handlar i hög utsträckning om att följa den av nämnden antagna tillsynsplanen. Med enstaka undantag kopplade till sjukskrivning har aktuell tillsynsplan följts.

För samhällsbyggnadsnämnden finns ett mål att den totala energianvändningen per person avseende småhus, flerbostadshus och fritidshus ska minska. Statistiken är aningen föråldrad men senast tillgänglig statistik är från visar på en tydligt positiv trend jämfört med föregående år. Arbetet med att nå detta mål är naturligtvis långsiktigt och handlar dels om var ny bebyggelse lokaliseras men också om att säkerställa att gällande regelverk följs och att uppmuntra till energieffektivt byggande.

1

1

Reviderad taxemodell för tillsyn, tillstånd och automatiska brandlarm inom Sörmlandskustens räddningstjänst

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige godkänner förslag till reviderad taxemodell för tillsyn, tillstånd och automatiska brandlarm inom Sörmlandskustens räddningstjänst
2. Revideringar i taxan träder ikraft när Kommunfullmäktiges beslut vinner laga kraft.

Ärendet

Vid en genomgång av taxorna för tillsyn enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO), tillstånd enligt lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE) samt automatiska brandlarm har konstaterats att en översyn och modernisering är nödvändig.

I dagsläget faktureras alla verksamheter samma summa för tillsyn oavsett tidsåtgång. Detta bedöms inte rimligt utan nu föreslås en taxekonstruktion som är beroende av hur resurskrävande tillsynen är. Detta gör att vissa verksamheter kommer att få en lägre avgift än tidigare medan andra kommer få en högre.

Utöver detta föreslås ett antal mindre justeringar i taxan kopplade till regelförändringar från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Detta handlar exempelvis om att man har tagit bort möjligheten att förnya tillstånd enligt LBE, och verksamheter måste i stället söka nytt tillstånd när det gamla löper ut. Därför tas avgiften för "förnyat tillstånd" bort ur taxan.

Från och med år 2023 ändrar Sörmlandskustens räddningstjänst system för nyckelhantering kopplat till automatiska brandlarm, då vanliga nycklar ersätts med digitala nycklar. Nya kunder kommer att ha digitala nycklar, och de medför en årlig kostnad. Befintliga kunder kan byta från vanliga nycklar till digitala nycklar. Prisökningen blir 108 kronor per objekt och år för dem som har ett automatiskt brandlarm.

Bytet till digitala nycklar innebär högre säkerhet då nycklarna endast är aktiverade, och går att använda, under en tidsbegränsad period i anslutning till att det

automatiska larmet har utlösts. För Sörmlandskustens räddningstjänst innebär det också att antalet nycklar som ska hanteras minskas.

Avgiftsbeloppen i taxan är bestämda med utgångspunkt från kostnadsläge och Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) oktober månad året före det år taxan börjar gälla.

Nämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) därefter besluta att höja avgiftsbeloppen med den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.
Basår för indexuppräkningsår är oktober 2022.

Mats Gustafsson
Samhällsbyggnadschef

Bilaga

Reviderad taxemodell för tillsyn, tillstånd och automatiska brandlarm inom Sörmlandskustens räddningstjänst

Beslut till

Kommunfullmäktige

Taxor inom Sörmlandskustens räddningstjänst

Antagen av kommunfullmäktige 20XX-XX-XX

Gäller från och med 20XX-XX-XX

Innehållsförteckning

1	Generellt.....	1
2	Indexreglering av taxan	1
3	Taxor för tillsyn och tillstånd	1
4	Taxor för Automatlarm.....	2

1 Generellt

Avgifterna i dokumentet är i SEK.

Summor är exkl. moms.

1.1.1 Tillämpningsområde

Taxor i dokumentet avser räddningstjänstens debitering inom Nyköping-, Oxelösund-, Gnesta- och Trosa-kommun.

2 Indexreglering av taxan

Avgiftsbeloppen i detta dokument är bestämda med utgångspunkt från kostnadsläge och Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) oktober månad året före det år taxan börjar gälla.

Samhällsbyggnadsnämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) därefter besluta att höja avgiftsbeloppen med den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.

Basår för indexuppräknings är oktober 2022.

3 Taxor för tillsyn och tillstånd

3.1.1 Grund för avgift

Enligt kap 5 §4 Lag (2003:778) om skydd mot olyckor får kommunen föreskriva att en avgift skall betalas för tillsyns som föranletts av bestämmelserna i 2 kap 2§.

Enligt 27§ Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor får avgifter tas ut för tillståndsprövning, tillsyn, provtagning och undersökning av prov, godkännande av föreståndare, godkännande av explosiv vara och beslut huruvida en vara är att anse som en explosiv vara.

3.2 Tillsyn

Taxan avser tillsyn som föranletts av bestämmelserna i 2 kap 2§ LSO, samt tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor.

3.2.1 Beräkning av avgift

Kostnadsuttaget bygger på uttag av en fast grundavgift och en rörlig timavgift som beror på tidsåtgången för det specifika ärendet.

Avgiften beräknas enligt formeln: $A_{Totalt} = A_{Grundavgift} + A_{Timavgift}$

I grundavgiften ingår 1 timmes handläggning samt kostnader för transport till och från tillsynsobjektet, detta eftersom avgiftens storlek inte ska vara beroende av verksamhetens geografiska läge. Därutöver debiteras en rörlig timavgift för varje påbörjad halvtimme.

Räddningstjänsten debiterar all tid från förarbeten till efterarbeten. Det vill säga förarbeten, platsbesök, upprättande av tjänsteanteckning och föreläggande samt uppföljning.

Vid flera objekt med samma ägare/nyttjanderättshavare på samma fastighet, debiteras en grundavgift. I övriga fall debiteras en grundavgift per objekt.

Om en ägare eller nyttjanderättshavare har ett eller flera objekt där den totala tillsynen blir väldigt omfattande rent tidsmässigt, finns möjlighet att teckna speciell överenskommelse om avgiften och vad som ska ingå. Räddningsschefen äger rätt att träffa sådan överenskommelse.

Grundavgift och timavgift framgår av Bilaga 1.

3.3 Tillstånd

Taxan avser ansökan om tillstånd som föranletts av bestämmelser enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor.

3.3.1 Beräkning av avgift

Kostnadsuttaget bygger på uttag av en fast grundavgift och en rörlig timavgift som beror på tidsåtgången för det specifika ärendet.

Avgiften beräknas enligt formeln: $A_{\text{Totalt}} = A_{\text{Grundavgift}} + A_{\text{Timavgift}}$

Räddningstjänsten debiterar för förarbeten, granskning av riskutredning, samt upprättande av tillståndsbeslut.

Avslag av tillståndsansökan eller lämplighetsprövning, då personer med betydande inflytande, föreståndare eller personer som får delta i verksamheten byts ut, i befintliga verksamheter som har ett giltigt tillstånd faktureras enligt samma modell, fast grundavgift + timavgift.

I grundavgiften ingår 1 timmes handläggning samt kostnader eventuell för transport till och från tillståndsobjektet, detta eftersom avgiftens storlek inte ska vara beroende av verksamhetens geografiska läge. Därutöver debiteras en rörlig timavgift för varje påbörjad halvtimme.

Grundavgift och timavgift framgår av Bilaga 1.

4 Taxor för Automatlarm

Räddningstjänster debiterar en årlig grundavgift samt avgift för onödigt larm. Grundavgiftens storlek beror på objektets storlek och komplexitet. Storleken på avgift för onödigt larm beror på behov av enheter.

Grundavgift samt avgift för onödigt larm framgår av bilaga 2.

Taxa för tillsyn

Avgifter för tillsyn enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor samt lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

Timavgift tillsyn	974 kr
Grundavgift tillsyn	2435 kr

Taxa för tillstånd

Avgifter för tillståndshantering enligt lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

Timavgift tillstånd	974 kr
Grundavgift tillstånd	Se tabeller nedan

Brandfarlig vara

Hantering av brandfarlig vara (vätska eller gas) i cisterner

Mängd (liter)	Grundavgift	Kommentar
V <10 000	5849	Ca 1 cistern, ex mindre åkeri.
10 000 – 50 000	7799	Ca 2 cisterner, ex större åkeri, detaljhandel, bensinstation.
50 000 – 200 000	10 724	Ca 3 cisterner, ex detaljhandel, bensinstation.
V >200 000	19 499	Industri.

Hantering av brandfarlig vara (vätska eller gas) i lösa behållare

Mängd (liter)	Grundavgift	Kommentar
V <3000	3899	Skola, sjukvård, restaurang, butik, mindre industri.
3000 – 10 000	5849	Större butik.
V >10 000	7799	Större industri, lager.

Explosiv vara

Innehav, förvärv och förvaring av explosiva varor

	Grundavgift	Kommentar
Fyrverkeriförsäljning	5849	Försäljning i butik eller utomhus.
Explosiv vara, mindre omfattning	7799	Sprängkista, ammunitionsförsäljning,
Explosiv vara, större omfattning	9749	Förvaring i större container eller förråd.

Övrigt

	Grundavgift	Kommentar
Lämplighetsprövning	2924	Sökanden alt. personer med betydande inflytande, föreståndare eller personer som får delta i verksamhet.
Avslag	3899	

Årlig grundavgift för automatiska brandlarm

Objekt	Grundavgift
Litet okomplicerat objekt på 500 kvm i markplan:	2395
Objekt på max 1000 kvm, max 2 st. våningar	4112
Objekt på max 2000 kvm, max 2 st. våningar	5824
Objekt på 2000 kvm eller mer, upp till 4 våningar	7580
Objekt på 2000 kvm eller mer, upp till 8 våningar	9356
Komplicerade objekt	10 964
Objekt som utgör farlig verksamhet enligt LSO 2 kap 4§	12 681
Objekt som utgör farlig verksamhet enligt LSO 2 kap 4§ med verksamhetsyta över 50 000 kvm	15 539

Räddningstjänstens avgift för onödigt larm

Enhet	Avgift
Större enhet (släckbil eller motsvarande)	5716
Mindre enhet (övriga enheter)	2863
Utebliven anläggningsskötare	1712

12

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadskontoret

Linda Axelsson

Planchef

0156-520 37

linda.axelsson@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum

2022-12-29

Diarienummer

SBN 2018/20

Lägesrapport - detaljplan för del av Långnäs 5:1, Västra Krymla, Trosa kommun

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden lägger informationen till handlingarna.

Ärendets bakgrund

Västra Krymla är beläget utmed Stensundsvägen strax söder om det nu till stora delar utbyggda Hagaberg. Området har sedan lång tid tillbaka varit markerat i kommunens översiktsplan som ett framtida bostadsområde. Västra Krymla utgör en del av Långnäs 5:1 vilket är stamfastigheten till Långnäs gård. Gårdens ägare har successivt omvandlat gårdens mark till nya bostadsområden och i takt med att områden byggts klart önskar ägarna planlägga nya områden.

Samhällsbyggnadskontorets bedömning

Inledande utredningar har gjorts av området vilket gjort att området ändrats jämfört med när planuppdrag gavs och när tidigare uppdateringar redovisats. Ambitionen är att skapa ett varierat bostadsområde som tar hänsyn till topografi och förutsättningar i naturen.

Planen handläggs som ett standardförfarande.

Mats Gustafsson
Samhällsbyggnadschef

Linda Axelsson
Planchef

Bilaga:

Länk till planområdet: [Krymlavägen – Google Maps](#)

13

Information strukturskiss - detaljplan för Fänsåker 1:25 m fl, Kalkbruksområdet, Trosa kommun

Förslag till beslut

1. Samhällsbyggnadsnämnden lägger informationen till handlingarna.

Ärendets bakgrund

I norra Vagnhärad finns ett omfattande kalkbruksområde där den ursprungliga verksamheten sedan länge är nedlagd. Idag finns ett flertal verksamheter inom området. Fänsåker 1:25 är av säkerhetsskäl inhägnat sedan länge och enligt en dom i MMD ska fastighetsägarna börja fylla igen två av de tre kalkbrotten. Fastighetsägaren har studerat området som ett möjligt framtida exploateringsområde och Trosa kommun har sedan länge identifierat området som ett strategiskt område i den kommunövergripande översiktsplanen.

Samhällsbyggnadskontorets bedömning

Under de senaste åren har Kalkbruksområdet utretts för omfattande förändringar. Området är strategiskt beläget mellan det kommande resecentrum och centrala Vagnhärad. Genom att öppna upp området och stärka länken ges Vagnhärad goda förutsättningar för utveckling. Fastighetsägaren har arbetat med olika idéer kring områdets utbyggnad och avstämningar har gjorts i Samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskott under hand. I och med att ägaren nu fått tillstånd och påbörjat arbetet med att fylla två av kalkbrotten är det lämpligt att sätta igång detaljplanearbetet. Exploatören har tagit fram en reviderad skiss som presenteras för nämnd för inspel i det kommande planarbetet.

Planen handläggs som ett standardförfarande.

Mats Gustafsson
Samhällsbyggnadschef

Linda Axelsson
Planchef

Bilagor

1. Länk till planområdet: <https://www.google.se/maps/@58.9515526,17.465633,1125m/data=!3m1!1e3>

14

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadskontoret

Linda Axelsson

Planchef

0156-520 37

linda.axelsson@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum

2023-01-03

Diarienummer

SBN 2023/6

Planuppdrag - detaljplan för del av Mättinge 1:40 m fl, Trosa kommun

Förslag till beslut

1. Samhällsbyggnadsnämnden uppdrar åt Samhällsbyggnadskontoret att ta fram en ny detaljplan för del av Mättinge 1:40 m fl.

Ärendets bakgrund

Fastigheten Mättinge 1:40 är planlagd sedan tidigare i P89-19 samt P2005-4. När det ursprungliga detaljplanen togs fram gjordes detta utan närmare hänsyn till bebyggelsen på platsen vilket fick till följd att ett av husen hamnade delvis på prickmark samt delvis utanför det som planlades som kvartersmark. Detta var inledningsvis inte något problem men sedan huset sålts på ofri grund och den nya ägaren nu vill stycka av för att få en egen fastighet är detta planmässigt inte möjligt utan att detaljplanen ändras.

Samhällsbyggnadskontorets bedömning

Aktuellt hus finns dokumenterat på platsen sedan lång tid tillbaka och det är olyckligt att hänsyn till detta inte tagits i samband med tidigare detaljplaneprocesser. Området är taget i anspråk och de ytor som föreslås ingå i den nya detaljplanen upplevs på plats som tomtmark tillhörande aktuellt hus. Det finns inga kända naturvärden eller fornlämningar inom eller i anslutning till föreslaget planområde. Området bedöms vara beläget utanför strandskyddat område. En ändring av detaljplanen utifrån inkommen förfrågan skulle spegla förhållandena på platsen på ett bättre sätt jämfört med hur gällande detaljplan ser ut.

Planen handläggs som ett standardförfarande.

Mats Gustafsson
Samhällsbyggnadschef

Linda Axelsson
Planchef

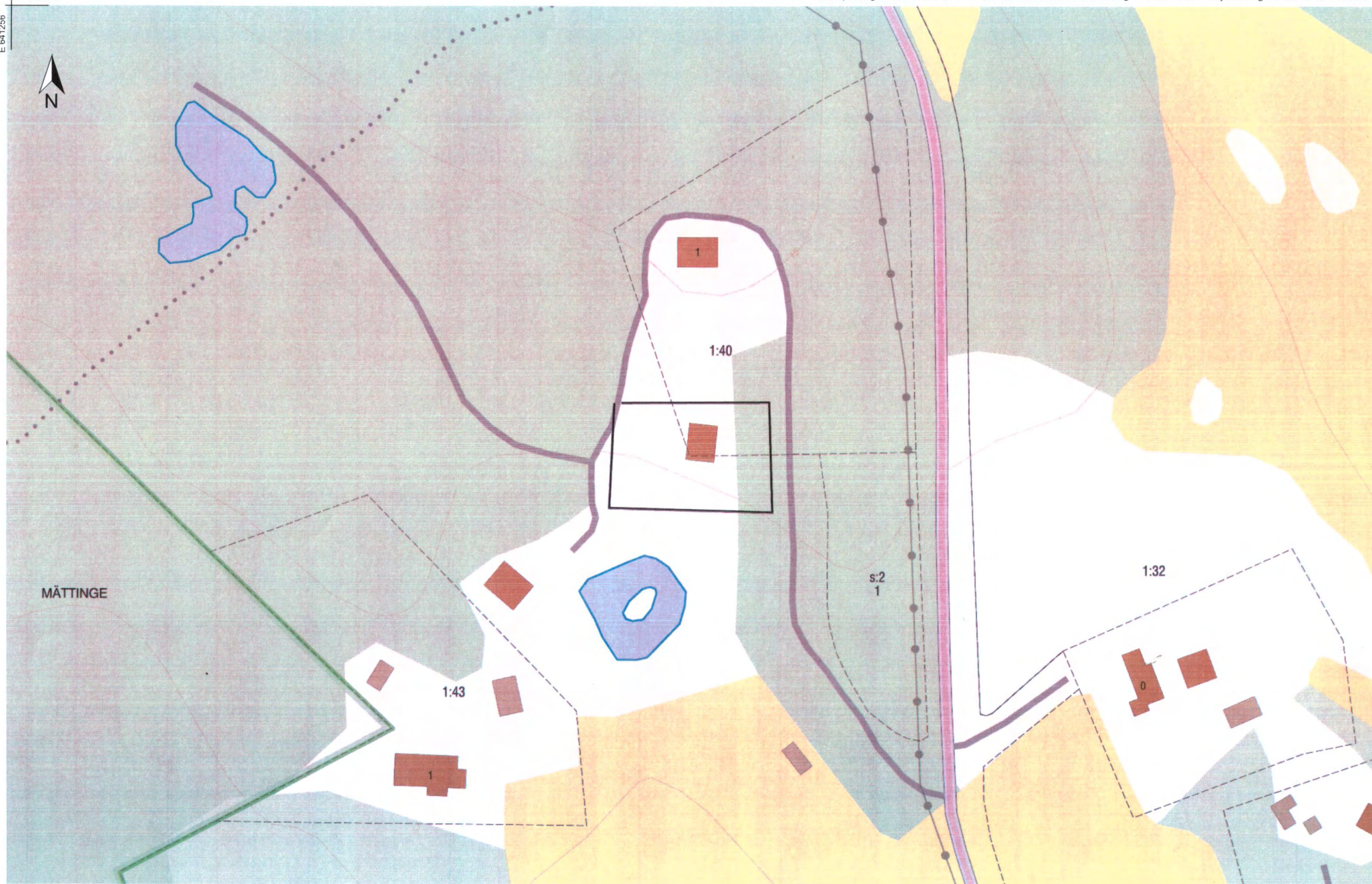
Bilagor

1. Länk till planområdet: <https://www.google.se/maps/@58.7913488,17.4486988,213m/data=!3m1!1e3>
2. Förfrågan om ändring av detaljplan

N 6519499

Tänk på att gränserna i kartan inte alltid stämmer överens med verkligheten och de är inte juridiskt gällande. © Lantmäteriet

E 641256

0 40 80 120 m

Skala 1:1 400, SWEREF 99 TM, RH 2000.

LANTMÄTERIET

N 6519252

E 641643

N 6519464

Tänk på att gränserna i kartan inte alltid stämmer överens med verkligheten och de är inte juridiskt gällande. © Lantmäteriet

E 641311

0 30 60 90 m

Skala 1:1 000. SWEREF 99 TM. RH 2000.

LANTMÄTERIET

N 6519287

E 641568

15

Planuppdrag - detaljplan för del av Kyrkan 10, Trosa kommun

Förslag till beslut

1. Samhällsbyggnadsnämnden uppdrar åt Samhällsbyggnadskontoret att ta fram en ny detaljplan för del av Kyrkan 10.

Ärendets bakgrund

Fastigheten Kyrkan 10 är planlagd i både P28-2 och P86-10. Den del som är belägen inom den nyare detaljplanen är planlagd som parkmark. Trosa församling har förvärvat den delen av Trosa kommun och inkluderat den i Kyrkan 10. Idag klipps ytan regelbundet men används inte för något särskilt ändamål. Församlingen har under flera år utrett möjligheten att ersätta dagens församlingshem och utveckla hela området runt kyrkan. Flera förslag har diskuterats med kommunen och nu har en idé konkretiserats där ett nytt församlingshem byggs, miljöerna runt kyrkan och dess entré förändras och ges en mer ändamålsenlig utformning som bättre harmonierar med kyrkans kulturmiljö och där slutligen ytan invid Viktoriagatan omvandlas till parkeringsyta. Åtgärder invid kyrkbacken och församlingshemmet är förenliga med gällande detaljplan men det är inte möjligt att omvandla en parkyta till parkeringsplatser. Mot bakgrund av detta har Trosa församling önskat att inleda ett planarbete för att möjliggöra detta.

Samhällsbyggnadskontorets bedömning

Omvandlingen av ytorna kring Trosa stads kyrka och att ersätta dagens församlingshem med ett nytt skulle avsevärt stärka miljön kring kyrkan. Det skulle bättre ske en anpassning till miljön i övrigt och gestaltningsmässigt skulle entrén stärkas avsevärt. Aktuell yta används inte för något särskilt ändamål och den gröna ytan ersätts genom planteringar och anpassningar inom det övriga området. Att ta bort parkeringsplatserna från kyrkans omedelbara närhet och skapa en kyrkbacke och parkmiljö tillsammans med det nya församlingshemmet skulle förhöja kulturmiljön i området.

Planen handläggs som ett standardförfarande.

Mats Gustafsson
Samhällsbyggnadschef

Linda Axelsson
Planchef

Bilagor

1. Länk till planområdet: <https://www.google.se/maps/@58.8975047,17.5438296,351m/data=!3m1!1e3>
2. Förfrågan om ändring av detaljplan

FÖRSLAG TILL ÄNDRING AV STADSPLAN FÖR TROSA,
KV HANDLANDEN, KV KLOCKAREN M.M. NYKÖPINGS KOMMUN.

UPPRÄTTAT PÅ STADSPLANKONTORET 1985-06-06. REV. 1985-08-23.

Ann-Kristin Berg
ANN KRISTIN BERG
PLANARKITEKTMartin Storm
MARTIN STORM
STADSPLANTEKNIKERANTAGEN AV
KOMMUNFULLMÄKTIGE
1986-04-08 § 121
GÖSTA CRONHOLM
GÖSTA CRONHOLM
KF:s ORDFÖR
GRÄNSBETECKNINGARFASTSTÄLLD AV
LÄNSSTYRELSEN
1986-07-25BESTYRKES
I TJÄNSTEN
Ann-Kristin Berg
ANN-KRISTIN BERG
PLANARKITEKT

- STADSPLANEGRÄNS BELAGEN 3 M UTANFÖR PLANOMRÅDET
- GÄLLANDE OMRÅDES- RESP. BESTÄMMELSEGRÄNS AVSEDD ATT BEHÅLLAS
- GÄLLANDE OMRÅDES- RESP. BESTÄMMELSEGRÄNS AVSEDD ATT UTGÅ
- OMRÅDESGRÄNS FRÅN VILKEN MINDRE AVVIKELSER FÅR GÖRAS
- OMRÅDESGRÄNS
- BESTÄMMELSEGRÄNS

OMRÅDESBETECKNINGAR

ALLMAN PLATS

- GATA
- PARK

25.7 86
stadsplan

BYGGNADSKVARTER

- B BOSTÄDER
- Bh BOSTÄDER SAMT I VISSA FALL HANDEL M.M.
- BH BOSTÄDER OCH HANDEL
- BHd BOSTÄDER OCH KONTOR
- H1 HOTELL

V Andersson

SPECIALOMRÅDE

- Tp PARKERING

ÖVRIGA BETECKNINGAR AVSEDDA ATT FASTSTÄLLAS

- MARK SOM INTE FÅR BEBYGGAS
- SKYDDSBÄLTE
- MARK FÖR UTHUS O DYL
- MARK DÄR UTHUS O DYL UNDANTAGSVIS FÅR UPPFÖRAS
- GÄLLANDE GATUHÖJD, GATUHÖJD
- GÄLLANDE GATUHÖJD AVSEDD ATT UTGÅ
- F FRISTÅENDE HUS
- S SAMMANBYGGDA HUS
- Q KULTURHISTORISK INTRÄSSANT BEBYGGELSE
- 320 BYGGNADSAREA I KVADRATER
- I, II ANTAL VÄNINAR
- n FÖRBUD MOT VINDINRENING
- UTFARTSFÖRBUD TVÄRSTRECK MARKERAR FÖRBUDETS SLUT

ILLUSTRATIONER OCH HÄNVISNINGAR

- ILLUSTRATIONS LINJER
- OMRÅDE DÄR ENLIGT PLANBESKRIVNINGEN FÖRDRAS SÄRSKILD
- UPPMERKSAMHET MED HÄNSYN TILL OMRÅDETS EGENART

BETECKNINGSBESKRIVNING ENL TFA

GRUNDKARTAN UPPRÄTTAD I STADNINGENJÖRSKONTORET UNDER OKTOBER 1984 GENOM

KOMPLETTERING OCH REVIDERING AV PRIMÄRKARTA FRAMTAGEN FOTOGRAMMETRISKT 1972.

FLYGHÖJD CA 600 M. MATKLASS II KOORDINAT- OCH PROJEKTIONSSYSTEM O GON REG 9.

HÖJDSYSTEM "TROSA STADS" BYGGNADERNAS BEGRÄNSNINGSLINJER UTGÖRES FÖR FOTO-

GRAMMETRISKT KARTERADE AV TAKENS YTTERRÄNTER FÖR GEODETISKT INMÄTTA AV

FASADERNA. FASTIGHETSREDOVISNINGEN HANFÖR SIG TILL 1984-10-24 L.NR 186/84

RIT I J

STADNINGENJÖRSKONTORET UNDER OKTOBER 1984 GENOM

KOMPLETTERING OCH REVIDERING AV PRIMÄRKARTA FRAMTAGEN FOTOGRAMMETRISKT 1972.

FLYGHÖJD CA 600 M. MATKLASS II KOORDINAT- OCH PROJEKTIONSSYSTEM O GON REG 9.

HÖJDSYSTEM "TROSA STADS" BYGGNADERNAS BEGRÄNSNINGSLINJER UTGÖRES FÖR FOTO-

GRAMMETRISKT KARTERADE AV TAKENS YTTERRÄNTER FÖR GEODETISKT INMÄTTA AV

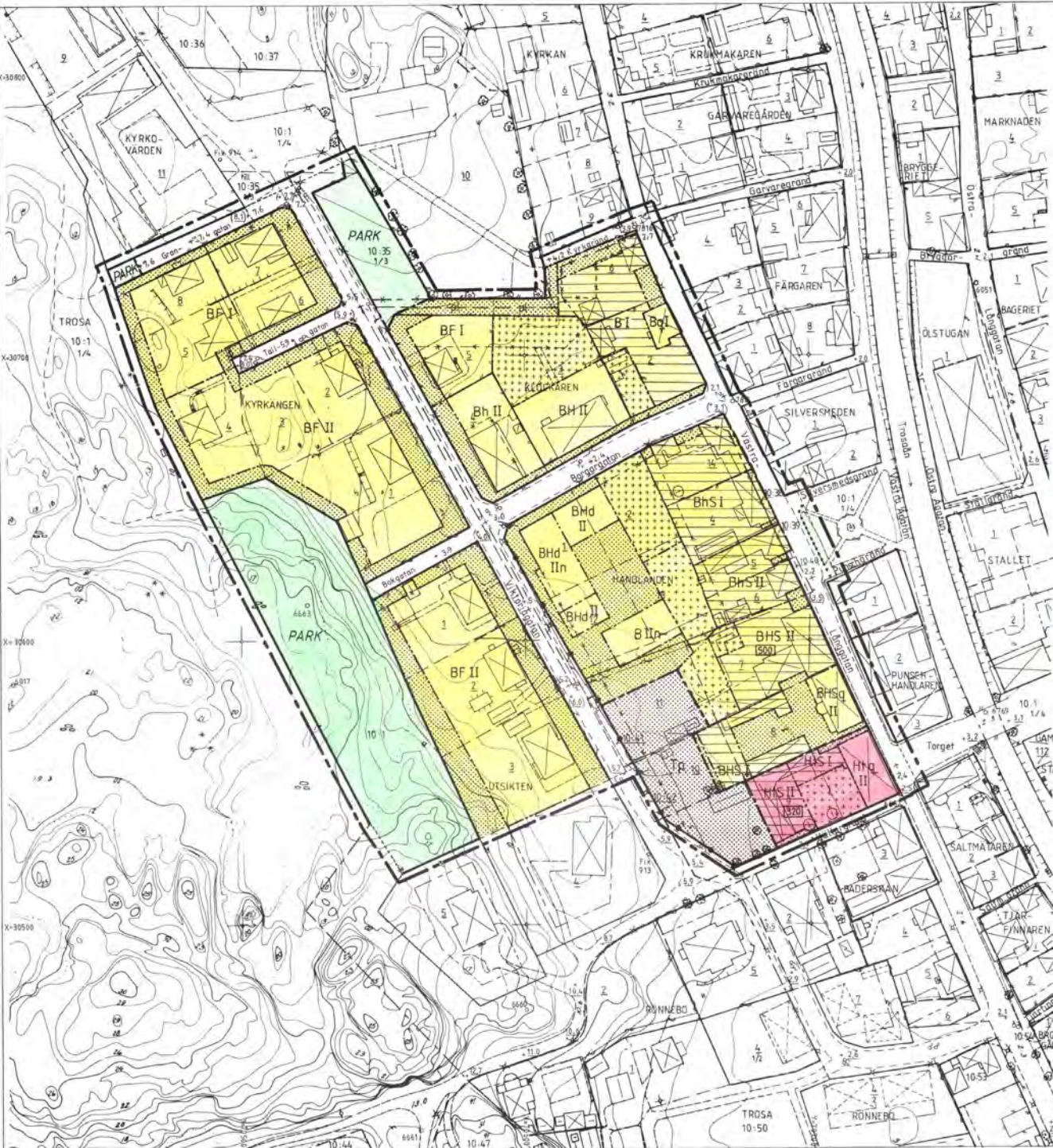
FASADERNA. FASTIGHETSREDOVISNINGEN HANFÖR SIG TILL 1984-10-24 L.NR 186/84

RIT I J

Lars Nettelbladt
LARS NETTELBLADT
STADNINGENJÖR

Benny Claesson
BENNY CLAESSON
INGENJÖR

0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100 M SKALA 1:1000

16

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadskontoret

Linda Axelsson

Planchef

0156-520 37

linda.axelsson@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum

2022-12-19

Diarienummer

SBN 2021/26

Granskning - detaljplan för del av Trosa 11:1 m.fl. Rådmansbackarna, Trosa kommun

Förslag till beslut

1. Samhällsbyggnadsnämnden godkänner förslag till granskningsutlåtande.
2. Samhällsbyggnadsnämnden uppdrar åt Samhällsbyggnadskontoret att skicka ut ett reviderat planförslag på ny granskning.

Ärendets bakgrund

Efterfrågan på verksamhetsmark är stor i Trosa kommun. I Trosa tätort finns idag inte någon obebyggd verksamhetsmark tillgänglig och i Vagnhärad är fortfarande stora delar av möjlig utbyggnadsmark påverkad av Ostlänkens utredningskorridor. I kommunens översiktsplan finns ett område, Rådmansbackarna, invid väg 218 markerat som strategisk mark och syftet är att skapa ett nytt verksamhetsområde vid infarten till Trosa tätort.

Samhällsbyggnadskontorets bedömning

Samhällsbyggnadsnämnden har gett Samhällsbyggnadskontoret i uppdrag att ta fram en ny detaljplan för området Rådmansbackarna. Inom området ska verksamheter och handel av olika slag möjliggöras samtidigt som en ny vårdcentral etableras. I den södra delen i anslutning till en framtida vårdcentral har även ett kvarter med kompletterande bostadsbebyggelse föreslagits. Detta är stadsmässigt en lämplig länk mellan befintliga bostäder väster om Trosaån och vidare mot en ny vårdcentral och Trosaporten.

Ett reviderat förslag till detaljplan har varit ute på granskning hos berörda sakägare, myndigheter m fl. Länsstyrelsen har fortsatt synpunkter på detaljplanen vilket gör att ett reviderat förslag behöver skickas ut på en ny granskning.

Planen har handlagts som ett standardförfarande.

Mats Gustafsson
Samhällsbyggnadschef

Linda Axelsson
Planchef

Bilagor

1. Länk till planområdet: <https://www.google.se/maps/@58.9096169,17.5609611,3997m/data=!3m1!1e3>
2. Planbeskrivning
3. Plankarta
4. Illustration
5. Granskningsutlåtande

PLANBESKRIVNING

Detaljplan för

Del av Trosa 11:1 m.fl., Rådmansbackarna

Trosa kommun, Södermanlands län

GRANSKNINGSHANDLING

Upprättad 24 oktober 2022

Innehåll

HANDLINGAR.....	4
PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG.....	4
PLANFÖRFARANDE	5
PLANDATA	5
Lägesbestämning, avgränsning och areal.....	5
Markägförhållanden.....	6
TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN	7
Riksintressen.....	7
Infart västra Trosa	7
Översiktliga planer.....	7
Detaljplaner	7
Strandskydd.....	8
Kommunala beslut i övrigt	8
Nationella miljömål	8
Miljöbedömning	8
FÖRUTSÄTTNINGAR.....	9
Användning.....	9
Befintlig bebyggelse	9
Landskapsbild	10
Mark och vegetation	11
Geotekniska förhållanden	12
Dagvatten	13
Naturmiljö	16
Kulturmiljö och fornlämningar	17
Ledningar	24
Störningar och risker	24
Bostäder	25
Arbetsplatser	25
Offentlig och kommersiell service	25
Gator och trafik	25
PLANFÖRSLAGET	26
Föreslagen struktur	26
Park, natur och vattenområden	28
Kontor, handel, verksamheter och drivmedel	28

Bostäder	29
Vårdcentral.....	29
Odlingslotter.....	29
Tekniska anläggningar	30
Arbetsplatser	30
Tillgänglighet	30
Gator och trafik	30
Störningar och risker	31
TEKNISK FÖRSÖRJNING	35
Vatten och avlopp	35
Dagvatten	35
Värme	41
El och solceller	42
Tele och fiber.....	42
Avfall.....	42
ÖVERVÄGANDEN OCH KONSEKVENSER	42
Kulturmiljö och landskapsbild	42
Miljö.....	43
Risk	43
Dagvatten	43
Samhällsviktig verksamhet	43
Klimatanpassning och höga vattenflöden	44
REDOVISNING AV PLANENS GENOMFÖRANDE.....	44
Organisatoriska frågor.....	44
Ansvarsfördelning och huvudmannaskap	45
Fastighetsrättsliga frågor.....	45
Tekniska frågor	46
UPPHÄVANDEN OCH STÄLLNINGSTAGANDEN	47
Strandskydd	47
Jordbruksmark.....	49
MEDVERKANDE	50

HANDLINGAR

Detaljplaneförslaget omfattar:

- Plankarta med bestämmelser i skala 1:1000 (A1)
- Illustration (A3)
- Planbeskrivning med redovisning av planens genomförande (denna handling)
- Fastighetsförteckning
- Strategisk miljöbedömning

Underlag till planarbetet:

Utredningar

- Dagvattenutredning, Ramboll, 2022-04-26
- Fördjupad kulturmiljöanalys, WSP, 2022-05-04
- Lokaliseringsprövning – verksamhetsmark Trosa stad, 2022-09-15
- Riskanalys, Trosa kommun, 2021-09-13
- Riskbedömning för lokalisering av bensinstation, WSP, 2022-04-28
- PM Geoteknik Detaljplan Rådmansbackarna Trosa, Sweco, 2022-10-21

Övrigt underlag

- PM Naturvärdesinventering, Trafikverket, 2016-03-14
- PM Landskapsanalys, Trafikverket, 2016-01-12
- Markteknisk undersökningsrapport, Trafikverket, 2020-09-28
- Markteknisk undersökningsrapport geoteknik, Trafikverket, 2020-11-13
- Skyfallskartering Trosa kommun, DHI, 2021-02-18
- Översvämningskartering utmed Trosaån, MSB, 2015-11-17

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Trosa kommun är en expansiv kommun vars befolkning ökat avsevärt under 2000-talet. Parallellt har det lokala näringslivet expanderat och företagandet är bland det högsta i landet. Efterfrågan på ny verksamhetsmark är stor och när en majoritet av den mark som är markerad i kommunens översiktsplan är förhindrad att planläggas på grund av Ostlänkens utredningskorridor har Trosa kommun varit tvungen att utreda andra områden. I kommunens nya översiktsplan har området Rådmansbackarna utökats och hela planområdet har stöd i kommunens översiktsplan. I Trosa stad finns idag inte någon tillgänglig verksamhetsmark samtidigt som många företag står inför att ta utvecklingssteg och göra omfattande nyinvesteringar. Det är av vikt att kommunen även i fortsättningen kan utgöra en attraktiv arbetsmarknad och att fler ges möjlighet att arbeta i närheten av sitt boende. Att skapa fler arbetsplatser lokalt minskar kommunens klimatpåverkan genom att färre behöver pendla till arbeten utanför kommunen.

I mitten av 1970-talet byggdes dagens Trosa vårdcentral. Inom dess lokaler finns framförallt primärvård, folktandvård och barn- och mödravårdscentral. Dagens vårdcentral saknar en hel del funktioner som efterfrågas och är nödvändiga idag utöver att den inte är dimensionerad för dagens och framtidens Trosa kommun. Jämfört med när befintlig vårdcentral byggdes har kommunens befolkning i det närmaste fördubblats och enligt kommunens prognoser kommer utvecklingen att fortsätta även i framtiden. I mars 2022 undertecknade Trosa kommun och Region Sörmland en avsiktsförklaring om en ny komplett vårdcentral inklusive familjecentral och SSIH (specialiserad sjukvård i hemmet) i ett strategiskt kollektivtrafiknära läge.

Detaljplanens syfte är att möjliggöra en utbyggnad av ett nytt område för verksamheter, handel samt en ny vårdcentral och bostäder vid entrén till Trosa. Inom planområdet avsätts även omfattande ytor för rekreationsstråk längs Trosaån, odlingslotter samt dagvattenhantering. Nya gator och gång- och cykelkopplingar möjliggörs där infart till området för fordonstrafik kan ske både från norr och söder. Bebyggelsens placering och utformning anpassas utifrån närheten till väg 218 samt för att minimera den visuella påverkan på Trosaåns dalgång, riksintresse för kulturmiljövården.

PLANFÖRFARANDE

Detaljplanen tas fram med standardförfarande och handläggs enligt Plan- och bygglagen, PBL, 2010:900.

Detaljplanering regleras av Plan- och bygglagen 2010:900 och består av olika skeden vilka redovisas i nedanstående bild. Mellan planuppdrag och samråd arbetas en planhandling fram. Denna samråds sedan med sakägare, myndigheter, föreningar m fl. Efter samrådet redovisas och bemöts inkomna synpunkter i en samrådsredogörelse och ett reviderat förslag skickas ut på granskning. Efter granskningen redovisas och bemöts inkomna synpunkter återigen och ett slutligt reviderat förslag antas därefter. När detaljplanen fått laga kraft kan genomförandet påbörjas och planen gäller till dess att den i framtiden eventuellt ändras eller upphävs. Nedan redovisas hur långt aktuell detaljplan kommit.

PLANDATA

Lägesbestämning, avgränsning och areal

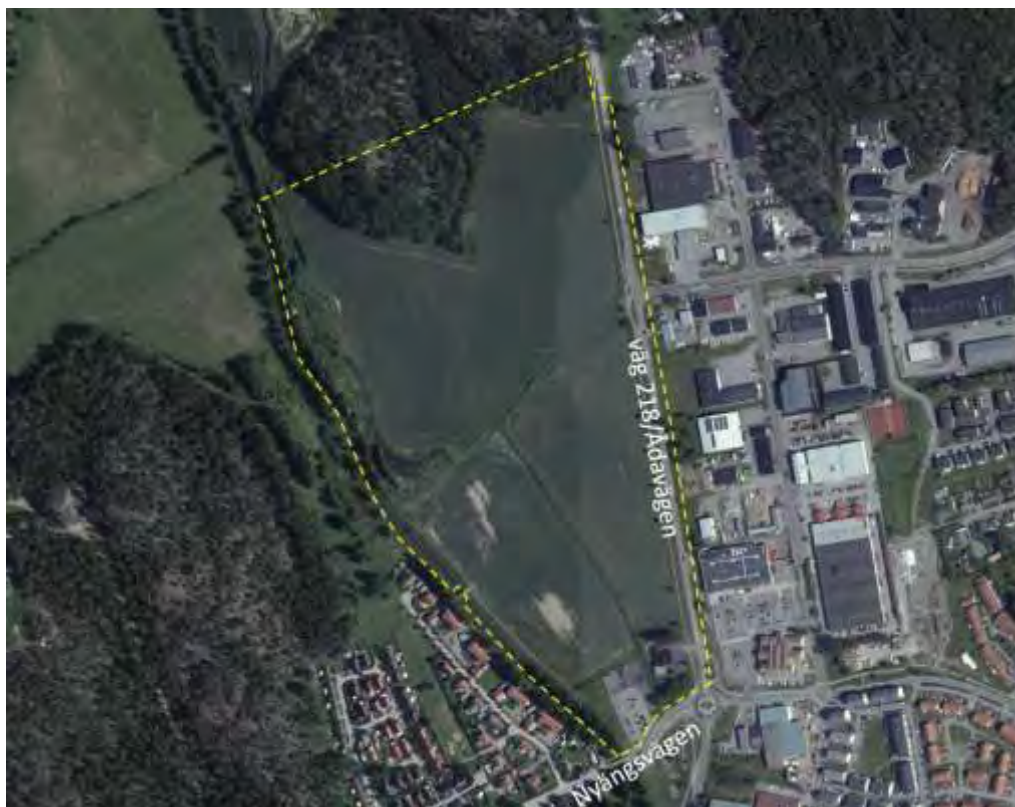
Detaljplaneområdet omfattar fastigheterna Trosa 11:3, 11:5-12 samt del av fastigheterna Trosa 10:64, 11:1, 11:4 och 11:13.

Planområdet avgränsas i väster mot Trosaån, i norr mot Rådmansbackarna, i öster mot väg 218/Ådavägen och i söder mot Nyängsvägen.

Planområdet är totalt ca 22 hektar stort.

Planområdets läge inom Trosa.

Planområdet markerat med gul streckad linje.

Markägförhållanden

All mark inom planområdet ägs av Trosa kommun med undantag för Trosa 11:6-11:7 som är privatägda.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Riksintressen

Planområdet är beläget inom Trosaåns dalgång och angränsar i söder till Trosa tätort, som båda är riksintressen för kulturmiljövård, enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. Enligt framtagna fördjupad kulturmiljöanalys kommer exploatering inom planområdet riskera att ha en negativ påverkan på kulturmiljön och landskapssammanhanget som ligger till grund för riksintresset Trosaåns dalgång. Trosa kommuns sammanvägda bedömning är dock att inget av dessa riksintressen påverkas negativt av genomförandet av detaljplanen. För att säkerställa detta har planförslaget anpassats i sin utformning för att minimera påverkan på riksintresset.

Planområdet tillika en stor del av Trosa kommun ingår i riksintresseområdet för rörligt friluftsliv enligt 4 kap. 2 § miljöbalken. Inom riksintresseområdet får exploatering endast ske om de inte påtagligt skadar områdenas natur- eller kulturvärden. Bestämmelserna skall dock inte hindra utveckling av befintliga tätorter eller det lokala näringslivet. Planförslaget har i sin utformning och bebyggelsegestaltning anpassats för att minimera påverkan på kulturmiljön. Naturmark bevaras längs Trosaån och Rådmansbackarna vilket främjar friluftslivet och skapar spridningskorridorer för djur och natur. Trosa kommuns sammanvägda bedömning är att planförslaget därför inte påverkar riksintresset negativt.

Även riksintresset för högexploaterad kust berörs men detta riksintresse bedöms inte påverkas av ett genomförande av detaljplanen.

Infart västra Trosa

Trafikverket och Trosa kommun har i många år arbetat för en infrastrukturlösning som ska avlasta trafiken i centrala Trosa samt möjliggöra utveckling av bostäder i västra Trosa och verksamhetsmark väster om dagens industriområde invid väg 218. Infrastrukturlösningen har gått under arbetsnamnet Infart västra Trosa, en ny väg mellan väg 218 i öster och väg 782 i väster (Västerljungsvägen).

Då fördjupade analyser visade att kostnaderna för utveckling av en nyanlagd väg till västra Trosa översteg nyttan beslutade Region Sörmland, Trafikverket och Trosa kommun i maj 2021 att avbryta projektet. Arbeta har påbörjats för att hitta alternativa lösningar för de behov och brister som projekt Infart Västra Trosa skulle lösa. Möjliga lösningar är att se över de kommunala samt statliga vägarna in och ut ur såväl västra som östra Trosa. Föreslagna anslutningar till väg 218 och vägdragningar i projektet har fortfarande relevans och är en utgångspunkt för föreslagen detaljplan.

Översiktliga planer

Hela planområdet är markerat i kommunens gällande översiktsplan, antagen den 17 mars 2021 där områdets pekats ut som strategisk mark. I översiktsplanen beskrivs att det inom området finns möjligheter att förtydliga entrén till Trosa stad och samtidigt bygga ut ett större område för verksamheter, handel, kontor och framtida vårdcentral. Särskild vikt ska riktas till gestaltning med tanke på områdets exponerade läge i anslutning till väg 218. Andra frågor som lyfts fram för kommande utredningar är påverkan på riksintresset, strandskydd, anpassning till befintlig ledningsinfrastruktur, dagvattenhantering och geoteknik mm.

Detaljplaner

En mindre yta intill väg 218 är planlagd som kvartersmark för pumpstation i stadsplan för Tomtaklints industriområde från 1976. Planområdet omfattas i övrigt inte av några gällande detaljplaner.

Strandskydd

Planområdets västra gräns utgörs av Trosaån som omfattas av strandskydd 100 m. I samband med planläggningen föreslås delar av strandskyddet upphävas. Detta redovisas längre fram i planbeskrivningen.

Kommunala beslut i övrigt

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2021-09-07, § 62 att ge Samhällsbyggnadskontoret i uppdrag att ta fram förslag till detaljplan för del av Trosa 11:1 m.fl., Rådmansbackarna.

Nationella miljömål

Den föreslagna detaljplanen bedöms ha en positiv påverkan på miljömålen och dess delmål, framförallt **God bebyggd miljö**, **Ingen övergödning** och **Begränsad klimatpåverkan**. Detaljplanen syftar till att möjliggöra en fortsatt utveckling av Trosa tätort när dagens verksamhetsområde kan tillåtas växa och fortsätta på den västra sidan av väg 218. Genom att möjliggöra för utveckling av kommunens företag och därmed stärka den lokala arbetsmarknaden och näringslivet kan fler arbeta lokalt och kommunens idag relativt omfattande arbetspendling kan på sikt minska. Vid en utbyggnad av verksamhetsområdet kommer hantering av dagvatten ske på ett långsiktigt hållbart sätt. Inom området finns stora ytor att fördröja och rena dagvatten vilket kommer att minska påverkan på Trosaån och stadsfjärdarna av sediment och näringsämnen.

Miljöbedömning

Enligt miljöbalken (1998:808) 6 kap. 6 § punkt 1 ska kommunen identifiera omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan.

Kommunen bedömer att förslaget inte innebär betydande påverkan på miljön. En miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning enligt Miljöbalken, 6 kap., 3 § föreslås därför inte göras. Bedömningen har samråtts med Länsstyrelsen. Länsstyrelsen bedömer dock att betydande miljöpåverkan, orsakat av planens genomförande, inte går att utesluta. Med anledning av planens påverkan på riksintresse för kulturmiljövården kan planens genomförande innebära en betydande miljöpåverkan enligt de kriterier som listas i miljöbedömningsförordningen (2017:966). Detta behöver därför utredas vidare. (Yttrande Länsstyrelsen Södermanlands län 2021-12-03).

Länsstyrelsen lyfter fram följande aspekter som viktiga i planarbetet:

- *Riksintresse för kulturmiljö, 3 kap. Miljöbalken*
- *Miljö kvalitetsnormer för vatten*
- *Hälsa och säkerhet*
 - *Markföroreningar*
 - *Buller*
 - *Hälsoskydd*
- *Risk för olyckor, översvämning och erosion*
 - *Farligt gods*
 - *Geoteknik och skred*
- *Strandskydd*
- *Jordbruksmark*
- *Naturmiljö*
- *Kulturmiljö – fornlämningar*
- *Energi och klimat*

- *Förhållande till ÖP*

Detta kommer att utredas och redovisas inom ramen för ordinarie plandokument.

FÖRUTSÄTTNINGAR

Användning

Marken inom planområdet utgörs av öppen jordbruksmark, dikessystem kopplade till avloppsreningsanläggningen vid Trosa våtmark, avvattningsdiken, samt anlagd mark i söder. Parallellt med Trosaån löper utloppsdiket från reningsanläggningen vid Trosa våtmark som ansluter till en damm i planområdets västra del. Genom planområdets södra del löper ett större avvattningsdike som delar upp den öppna marken. I södra delen av planområdet finns en industrifastighet, en pendlerparkering, skatepark samt en återvinningsstation. Området genomkorsas av en större regional kraftledning som regleras i ledningskoncession vilken ansluter till Vattenfalls nyligen uppgraderade transformatorstation. Utmed Trosaån går den frekvent använda Våtmarkspromenaden som också har en anslutning över ån mot Kungsstrands bostadsområde. Utmed Trosaån finns även bevarade albårder och ytor som lämnats från odling som syftar till att fånga upp gödningsämnen från åkermarken innan vattnet når Trosaån. Dessa ytor varierar i bredd mellan 20 till drygt 100 m.

Befintlig bebyggelse

Den enda befintliga byggnaden inom planområdet är en verksamhetsbyggnad inom Trosa 11:6 i planområdets sydöstra hörn. Byggnaden inrymmer en glasverkstad.

Befintlig verksamhetsbyggnad inom Trosa 11:6.

I den södra delen av planområdet, intill Nyängsvägen, finns även en pendlerparkering, en återvinningsstation samt en skatepark.

Pendlarparkering vid Nyängsvägen.

Landskapsbild

Landskapet runt Rådmansbackarnas åkerlandskap varierar utifrån de olika väderstrecken. Mot söder finns entrén till Trosa tätort och i väster flyter Trosaån fram i nord-sydlig riktning.

Det storskaliga öppna landskapsrummet avgränsas av Rådmansbackarna i norr, Trosaån i väster och väg 218 i öster. Landskapsrummet i sin helhet delas upp i två delar av en kraftledning och ett dike men det visuella rummet läses samman som en enhet. Området är relativt flackt och sluttar ner mot Trosaån. Det finns en sänka med fuktigare mark i sydvästra delen av området.

Vy över marken med verksamheterna öster om väg 218 i bakgrunden.

Vy mot befintliga bostäder på västra sidan av Trosaån.

Vy mot sydost från planområdets nordvästra del.

Mark och vegetation

Planområdet utgörs till största del av jordbruksmark, den odlingsbara marken i området utgör ca 14 hektar av den totala ytan för planområdet på ca 20 hektar. I norr gränsar planområdet till ett skogs- och höjdparti med en ekbacke (Rådmansbackarna). Längs planområdets västra gräns sträcker sig Trosaån där vegetationen intill åkanten utgörs av klibbal, gräs och starr. Öster om Trosaån i norra delen av planområdet finns ett ca tre meter brett dike som öppnar sig till ett mindre småvatten vid söderut. Diket ingår som sista steg i Trosa kommuns reningsverk och kommer från dammar norr om Rådmansbackarna och vattnet släpps i Trosaån strax söder om korridoren. I strandkanten växer gräs och åkertistlar. I den naturvärdesinventering som skedde inom ramen för vägprojektet Infart västra Trosa 2016 bedömdes Trosaån och dess direkta omgivning ha påtagligt naturvärde.

Trosaån i den södra delen av planområdet.

Utmed väg 218 finns enstaka lönnar planterade. Där kraftledningen korsar väg 218 finns ett träd och litet buskage. Söder om glasverkstaden finns även ett mer vildvuxet grönparti bestående av sly samt ett antal större träd. Norr om glasverkstaden finns ett antal större träd som avgränsar verksamheten mot åkermarken.

Växtlighet i anslutning till kraftledningen längs med väg 218.

Geotekniska förhållanden

Planområdet utgörs huvudsakligen av postglacial finlera med inslag av glacial lera och berg i dagen i nordost. Ett område med gyttjelera återfinns i anslutning till Trosaån.

Markhöjderna inom planområdet varierar mellan ca +2,5 och +7 meter över nollplanet (RH2000).

Miljöteknisk markundersökning har tidigare utförts inom planområdets norra del inom ramen för det nu nedlagda vägprojektet Infart västra Trosa. Inga tecken på markföroreningar har framkommit i samband med Trafikverkets utredning rörande Infart västra Trosa.

Grundvattnet befinner sig nära markytan inom detaljplanens västra delar, mellan 0-1 meter under markytan. Österut är grundvattennivån inte känd men sannolikt är nivån likartad inom hela planområdet.

Området är inte utpekad som högriskområde för radon i översiktsplanen.

- Dagvatten hanteras så nära källan som möjligt.
- Dagvattensystemen utformas så att en så stor del av föroreningarna som möjligt avskiljs eller bryts ned under vattnets väg till recipienten.
- Naturliga sjöar och vattendrag inte utnyttjas som dagvattendiken eller dammar.
- Dagvattensystemen utformas så att byggnader och anläggningar skyddas.

- Vattenprocesserna så långt som möjligt synliggörs och utgör ett naturligt och värdefullt inslag i boendemiljöer samt bidrar till biologisk mångfald.
- Att vid exploatering bibehålla en naturlig vattenbalans så att inte avrinningen ökar eller får ett förkortat förlopp.
- Dag- och dräneringsvatten inte leds till spillvattenanläggning.

Utgångspunkten är att dagvatten ska fördröjas inom planområdet. Ambitionen är också att anläggningarna ska synliggöra dagvattenhanteringen och vara en naturlig del i utformningen av området. Inom området kommer Trosa kommun att bygga ut den allmänna dagvattenanläggningen. Utbyggnad kommer att ske inom kommunal mark planlagd som allmänplats. Trosa kommun kommer även vara ansvarig för framtida drift och underhåll.

Miljö kvalitetsnormer, MKN

Planområdet avrinner till Trosaån som är utpekad ytvattenförekomst (SE653651-159858) enligt Vatteninformationssystem Sverige (VISS). Trosaån är en 12 km lång ytvattenförekomst som sammanbinder sjön Sillen med Östersjön och löper genom Vagnhärad och Trosa. Trosaåns statusklassning uppgår till måttlig ekologisk status, ej god kemisk status och är av naturligt ursprung. MKN för Trosaån innefattar att uppnå god ekologisk status och god kemisk ytvattenstatus till 2033. För att uppnå god ekologisk status behöver främst åns morfologiska tillstånd och tillskott av näringsämnen (både från urban miljö och åkermarker) åtgärdas.

Sydost om planområdet finns en grundvattenförekomst SE653223-160133. Grundvattenförekomsten anges vara en sand och grusförekomst som sträcker sig i sydostlig riktning. MKN för grundvattenförekomsten är God kemisk grundvattenstatus och God kvantitativ status. Inom ramen för detaljplanen har en dagvattenutredning tagits fram vilken redovisar metod för fördröjning och rening. Inom respektive fastighet ska dagvatten fördröjas och renas innan det släpps ut i det allmänna dagvattensystemet med kommunalt huvudmannaskap. Det allmänna dagvattensystemet kommer att vara öppet i diken med en slutlig rening och fördröjning i en dagvattendamm innan det renade vattnet släpps ut i Trosaån. Möjlig teknisk lösning kommer att redovisas senare i plandokumentet. Det föreligger inte någon risk för att MKN Grundvatten för angiven förekomst påverkas.

Dagvattenflöden

Planområdet sluttar i norr mot syd/sydväst. Efter denna sluttning är ett lägre område inramat i alla väderstreck. Vattnet avvattnas genom ett T-format dike som löper genom området och som leds genom två kulvertar under Nyängsvägen. En ledning ansluts även precis innan kulvertarna, från område öster/sydöst om planområdet. Till uppströms del av diket ansluts även en dagvattenledning som tillför dagvatten från område öster om planområdet.

Jordarterna inom planområdet utgörs av lera och gyttja med låg infiltrationsförmåga. Sammantaget är infiltrationsmöjligheterna inom planområdet mycket begränsade.

Skyfall

En skyfallsanalys av planområdet har utförts. I denna har ett 100-årsregn med en varaktighet på 6 timmar och en klimatfaktor på 1,2 har använts, vilket motsvarar en nederbörd på 101 mm. Regnet har valts med den klimatfaktor som rekommenderas i P110 och Trosa kommuns tekniska handbok och en varaktighet som inte underskattar ett kraftigt skyfall.

Karteringen har utförts i programmet Scalgo live genom en analys av lågpunkter. Karteringen förbiser eventuell infiltration och befintliga ledningssystem (inkluderat kulvertar) och tar således endast

hänsyn till ett områdes topografi. Lågpunkten i mitten av planområdet fylls med vatten vid det studerade regnet. Analysen förbiser dock kulverten i söder som leder bort vatten via det kommunala diket, i stället indikerar Scalgo att vattnet rinner ut i Trosaån via dikessystemet i den mittersta delen av planområdet. Vidare rinner det in vatten till planområdet från öst. Inflödet sker via två punkter längsmed Ådavägen.

Ett större avrinningsområde på 168 hektar bidrar med flöde in till planområdet från öster. Den volym som ansamlas inom planområdet uppgår till ca 19 800 m³. I den norra delen av planområdet har vattnet ett djup på ca 10 cm, medan det söderut varierar mellan 20 – 50 cm. Inget vatten rinner till från Trosaån i väst eller från söder. Skyfallsanalysen har dock inte tagit hänsyn till stigande vattennivåer i Trosaån.

Ytliga rinnvägar och lågpunkter där vatten ansamlas vid 101 mm nederbörd. Gula pilar visar inflöde från områden i öst. Bild: Ramboll.

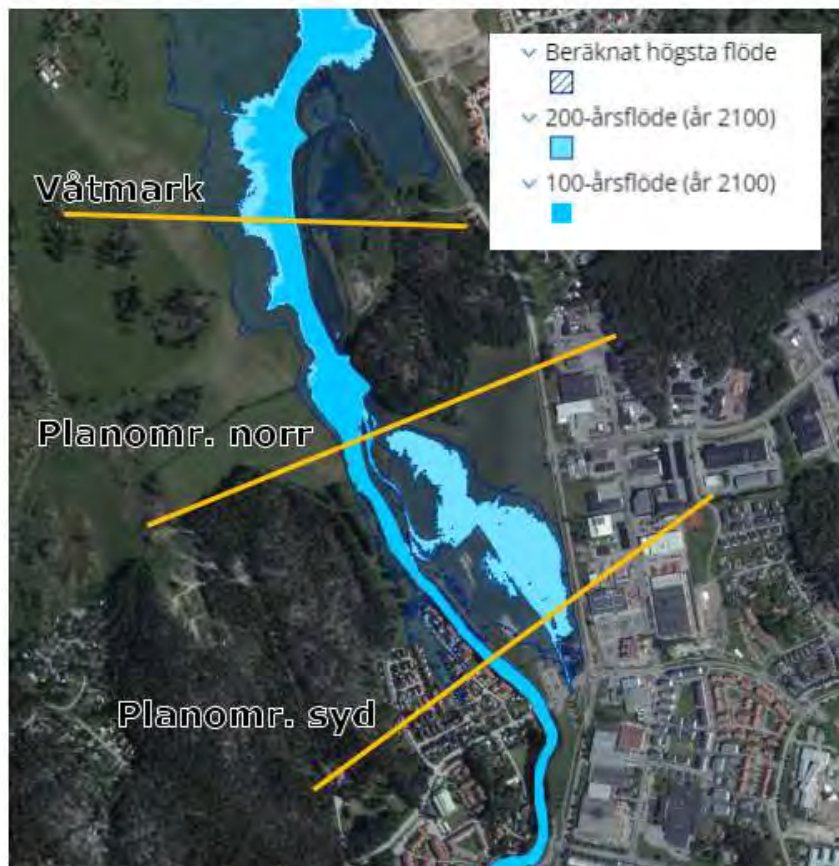
Höga flöden i Trosaån

Planområdet gränsar i väster till Trosaån som utgör en översvämningsrisk vid höjda nivåer, vare sig av nederbörd eller av ett framtida klimat med mer intensiv nederbörd. MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) har genomfört en översvämningskartering av Trosaån vid extrema flöden i ett framtida klimat i enlighet med flödeskommitténs riktlinjer. MSB:s kartering har använt en höjdmall med en upplösning på 2x2 m antaget att dämningen vid Trosa kvarn inte regleras för det förhöjda flödet. Detta innebär att modelleringen förbiset att Trosa kvarn kan breddas vid höga flöden och resultaten kan således anses vara en överskattning.

En stor del av planområdet svämmas över vid Trosaåns beräknat högsta flöde och vid ett 200-årsflöde. Vid 100-årsflödet har inget vatten letat sig in i planområdet, dock har det trängt in i våtmarksdiket i planområdets norra del. Det är i stort sett samma område som påverkas av

översvämningen från Trosaån som också svämmas över vid ett skyfall. Höjder från tre tvärsnitt längs med Trosaån kan ses i tabell och figur nedan.

Tvärsnitt	100-års flöde (m ö h)	200-års flöde (m ö h)	BHF (m ö h)
Våtmark	3,9	4,1	4,9
Planområde norr	3,3	3,3	3,8
Planområde syd	2,7	2,7	3,2

Beräknade vattennivåer i Trosaån enligt MSB:s flödescenarier med klimatanpassning. BHF anger det beräknade högsta flödet. Bild: Ramboll.

Naturmiljö

Befintliga underlag

Naturvärdena vid Rådmansbackarna i Trosa inventerades under 2013 och 2016 på uppdrag av Trafikverket inom ramen för projekt Infart västra Trosa.

- I PM Naturvärdesinventering Förbifart Trosa (dec 2013) beskrivs naturvärdena i ekmiljön i västra delen av Rådmansbacken, tallmiljön i östra delen samt Trosaån med albårder.
- I PM Naturvärdesinventering Infart västra Trosa (2016-03-14) pekats albårderna längs med Trosaån ut som påtagligt naturvärde. I den inventeringen så omfattas bara ca en tredjedel av sträckan som är aktuell för detaljplanen, men albården har samma karaktär längs med hela sträckan och kan därför anses ha samma naturvärden.
- I PM Groddjursinventering Infart västra Trosa (2016-05-23) beskrivs inventering av groddjur i utloppsdiket från våtmarken. Inga fynd gjordes och vattnets värde för groddjur bedömdes som begränsat.

I Artportalen finns ett stort underlag av artobservationer från området.

Trosa kommuns kommunekolog har gjort en sammantagen bedömning av samtliga genomförda utredningar vilken ligger till grund för planarbetet. Utifrån denna konstateras att områdets naturvärden är kända och att ytterligare inventeringar inte behövs för att tillräcklig hänsyn ska kunna tas i detaljplanen.

Ekologiska spridningssamband

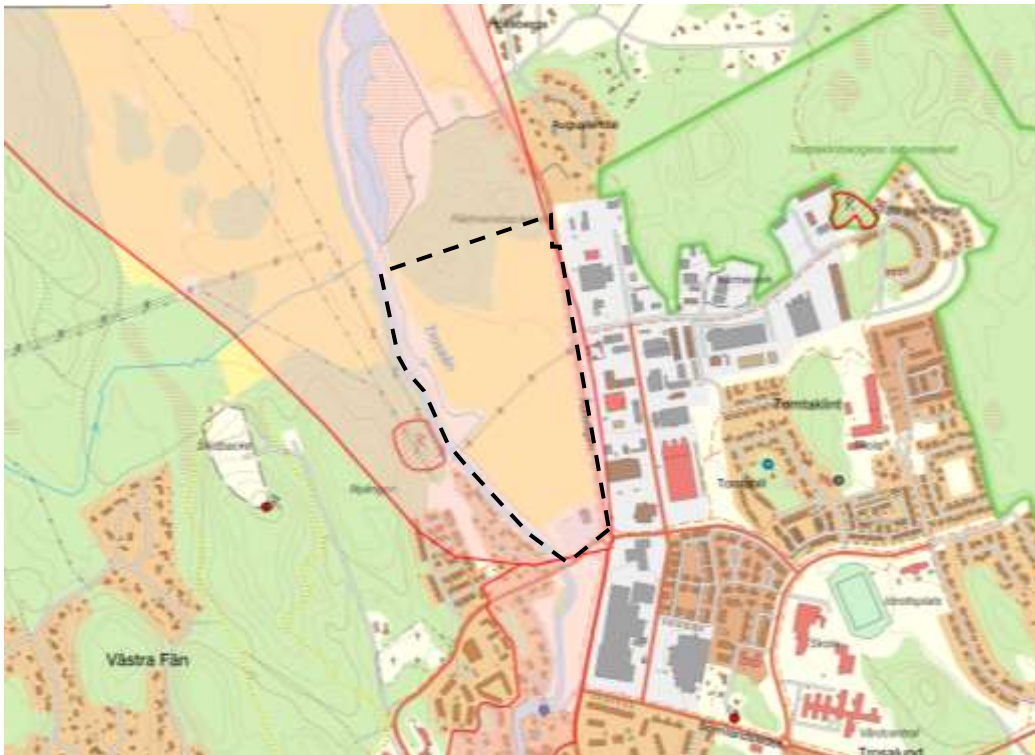
De ekologiska spridningssambanden är inte inventerade sedan tidigare, men en känd viktig spridningsväg för djur är från Tomtaklinskogens naturreservat i öster och genom Rådmansbackarna ner mot Trosaån. Andra viktiga spridningsvägar är längs med Trosaån och längs med utloppsdiket. Dessa spridningssamband bibehålls och förstärks vid ett genomförande av detaljplanen.

Trosa våtmark

Den anlagda våtmarken norr om planområdet är en del av Trosa stads avloppsrening och fungerar som efterpolering till reningsverket. Det utloppsdike som går genom planområdet nedströms våtmarken är en del av reningsprocessen.

Kulturmiljö och fornlämningar

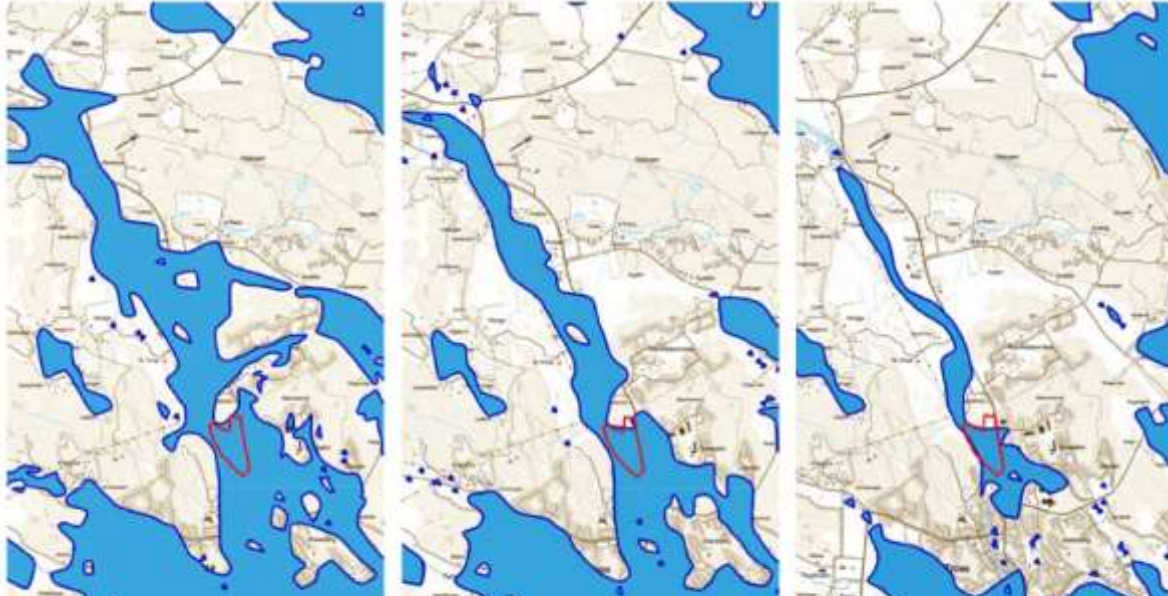
Landskapet runt Trosaån är mycket rikt på fornlämningar, framför allt från brons- och järnålder. Planområdet är beläget i anslutning till två områden av riksintresse för kulturmiljövården – det mycket fornlämningstäta odlingslandskapet längs Trosaåns dalgång (D46) i norr och Trosa (D50) i söder.

Planområdet markerat med svart streckad linje i förhållande till riksintresseområdet, markerat med röd skraffering samt Tomtaklinskogen naturreservat markerat med grön linje. Karta: Länsstyrelsen.

Hela planområdet låg under vatten efter istiden. De högsta partierna i norr (25-20 m.ö.h.) torrlades

först under bronsåldern (1800-500 f Kr). I perioden därefter (äldre järnålder) började större partier stiga ur vattnet i den norra delen (15-10 m.ö.h.). Under yngre järnålder (ca 550-1050 e Kr) låg fortfarande stora delar av det preliminära planområdet under vatten. Först under efterreformatorisk tid kan man se att hela ytan torrlagts. Trosaåns dalgång hade under lång tid mycket goda

Strandlinje under äldre järnåldern,
ca 2000 år sedan

Strandlinje under mellersta järnåldern,
ca 1500 år sedan

Strandlinje under slutet av järnåldern,
ca 500 år sedan

Karta: E.Pinto-Guillaume/WSP. Bakgrund: WebbGIS Länsstyrelsen i Södermanlands län.

förutsättningar för bosättning, kommunikation och handel, något som tydligt avspeglas i fornlämningsbilden.

Under förhistorisk tid har området utvecklats från skärgårdsmiljö, till havsvik till å-dalgång. De lägre delarna av planområdet har fram till för ca 1000 år sedan varit täckta av vatten, omgivet av markanta höjder. I det historiska kartmaterialet från tidigt 1700-tal och framåt, framgår att ytan som planområdet berör huvudsakligen utgjort inägomark till staden Trosa. De lägre delarna av ytan brukades som äng, marken var mycket lämplig för eftersom den verkar ha varit fuktig och sannolikt även svämmat över närmast ån emellanåt. Höjdpartierna har varit trädbevuxna och har möjligen brukats som hagmark. Detta historiska odlingslandskap är tydligt avläsbart även idag.

Odlingslandskapet i Trosaåns dalgång har månghundraårigt tidsdjup, till och med flertusenårigt. Trosaån har varit den samlande punkt från vilken människornas kommunikationer, bosättningar och verksamheter utgått. Planområdet har direkt visuell koppling med Trosaån, som omgärdas av den böljande dalgångens impediment och kuperade skogsmark. I dalgången finns ett stort antal förhistoriska fornlämningar som ger uttryck för det forntida landskapets utveckling, med koppling till kustlinjen och åns slingrande lopp.

Riksintresse för kulturmiljövården Trosa [D50]

Området söder om planområdet utgör riksintresset för kulturmiljövården Trosa. Motivet för riksintresset är att bevara och värna om småstadsbebyggelsen i centrala Trosa och dess värdebärande uttryck. Planområdets avstånd från den äldre stadsplanen i Trosa innebär relativt få kopplingar mellan planområdet och riksintresset. Det förekommer inga direkta uttryck för riksintresset inom planområdet.

Motivering och uttryck för Riksintresset Trosa:

Motivering:

Småstadsmiljö präglad av det tidiga 1600-talets stadsanläggning, handel och fiske samt det sena 1800-talets badortsliv.

Uttryck för riksintresset:

Stadsplanen för den omkring år 1600 flyttade staden med strandbundna långgator på åns båda sidor. Träbebyggelse och tomter som i utformning och storlek speglar såväl fiskeläget och handels- och hantverksstaden som den senare badorten

Enligt länsstyrelsens kunskapsunderlag "Mål för att tillgodose riksintresset" framhävs nedanstående punkter:

- Viktiga betydelsebärare vad gäller topografi, bebyggelse, stadsplan, kommunikationsstråk (långgator, gränder, å-promenader, hamnar, gårdar och gårdsbebyggelse), ska bevaras och underhållas.
- Stadens horisontlinje ska behållas intakt och ska inte utsättas för konkurrens i form av högre byggnadsverk.
- Grundläggande stadsplanestrukturer från 1600- och 1800-tal ska bibehållas men kan kompletteras om kulturhistoriska värden beaktas.
- Impedimentmark bibehålls som stadsnära grönområden.

Riksintresse för kulturmiljövården Trosaåns dalgång [D46]

Odlingslandskapet norr om Trosa omfattas av riksintresset Trosaåns dalgång och innehåller uttryck för detta. I riksintressetexten specificeras möjligheten att avläsa hur staden Trosa flyttat längs med Trosaån - från Trosas medeltida läge till dagens Trosa. Mellan dessa båda lägen för staden ligger planområdet. Trosaåns dalgång karaktäriseras av ett storslaget åkerlandskap som kantas av kuperad skogsmark och skogsbeklädda impediment.

Trosaån har varit den viktigaste farleden i området under förhistorisk tid och in i medeltid. Att större delen planområdet under förhistorisk tid var täckt av vatten innebär att det inte finns fornlämningar i någon större utsträckning på den öppna odlingsmarken, fornlämningarna förekommer snarare i höjdlägen i landskapet. Dalgången med dess fornlämningsmiljö visar på ett pedagogiskt sätt var bronsålderns och järnålderns bosättningar legat. Planområdet utgör den sydligaste delen av det öppna agrara landskapet som följer Trosaån med historiska vägsträckningar. Vägsträckningarna är viktiga för förståelsen av landskapet och angöringen till staden Trosa. Det har funnits vägar på båda sidor av ån (se t ex karta från 1689). Invid planområdet passerar den östra historiska landsvägen till Trosa – dagens Ådavägen.

Vy från Hunga mot Trosa och Rådmansbackarna. Planområdet utgör en del av den vida vyn ner mot Trosa.

Ett läge för utblickar över planområdet har främst identifierats. Mitt i odlingslandskapet ligger Hunga på ett impediment som reser sig i odlingslandskapet. Här finns förhistoriska lämningar och gården bjuder på utblickar mot alla väderstreck. Från Hunga ses såväl Trosalands kyrka som delar av stadens nyare bebyggelse. Dessa utblickar ger särskild möjlighet att avläsa och tolka kulturlandskapet. Genom utblickar är det enkelt att förstå den tidigare havsvikens utbredning. Från Hunga ses ett storslaget odlingslandskap där dalgångens form blir mycket tydlig. Planområdet utgör en del av den vida vyn ner mot Trosa.

Riksintressets uttryck, egenskaper och karaktärsdrag

- Det öppna odlingslandskapet med siktlinjer från höjdlägen. De flacka öppna markerna som tidigare utgjort sjöbotten
- Utblickar från platser med brons- och järnålderslämningar samt från platser som kan ha varit befolkade under förhistorisk tid
- Den varierade topografin med höjdlägen och öppen flack dalgång

Motivering och uttryck för Riksintresset Trosaåns dalgång:

Motivering:

Ett av länets fornlämningstätaste odlingslandskap med tätt förekommande fornlämningar kring Trosaåns dalgång, vilka visar på lång bebyggelsekontinuitet och stegvis kolonisation anpassad till landhöjningen, som också har styrt läget för de förhistoriska centrumbildningarna. (Fornlämningsmiljö, Borgmiljö).

Uttryck för riksintresset:

I dalgången spår av hur bygdens kärna flyttats från Husby under yngre järnålder till det medeltida Trosa stad vid kyrkplatsen och slutligen till dagens Trosa stad i början 1600-talet. I Vagnhäradssområdet en omfattande bronsåldersbosättning. Många skärvstenshögar, hus- och odlingsterrasser, gravar, älvkvarnar och hållristningar av ovanlig typ. Två Husbygårdar med överplöjda storchögar. Bro- och vadställe vid Trosa by med runsten och runristningar i fast håll. Resterna av en befäst gård vid sjön Sillen. Sille radby. F.d. skola, prästgård m.m. Åda sätesgård med manbyggnad av C C Gjörowell, arbetarbostäder m.m. Äldre vägnät.

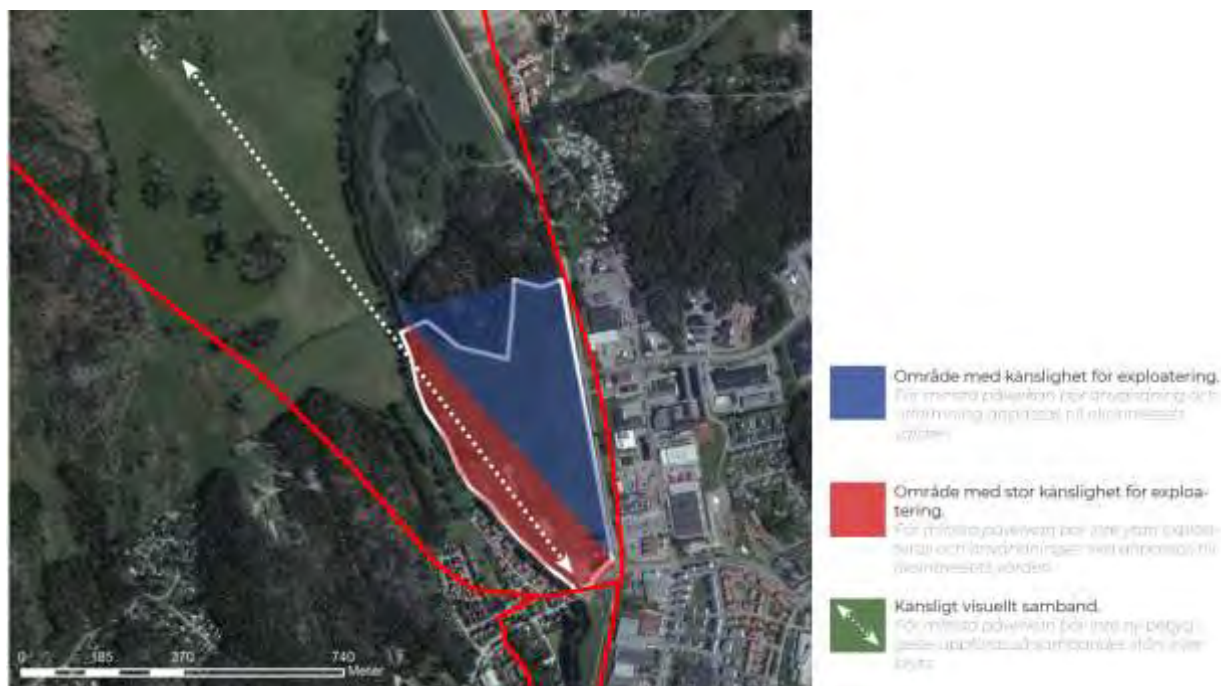
Enligt länsstyrelsens kunskapsunderlag "Mål för att tillgodose riksintresset" framhävs nedanstående punkter:

- De rika fornlämningsmiljöerna och sambanden mellan dessa ska kunna förstås och upplevas även i framtiden.
- Utblickarna över det öppna landskapet ner mot Trosaåns dalgång från fornlämningarna ska bestå. De omgivande höjderna med skog och kuperad hagmark ska hävdas för att behålla sin karaktär som är av betydelse för upplevelsen av helhetsmiljön
- De ålderdomliga vägsträckningarna ska inte breddas, rätas ut eller få förändrad vägbeläggning.
- Ny bebyggelse anläggs inte i exponerade lägen, i sådana lägen att ursprunglig bebyggelse förstörs, eller att landskapsbilden påverkas negativt.

Övergripande känslighetsanalys

Inom ramen för detaljplanearbetet har en fördjupad kulturmiljöanalys tagits fram. En del i rapporten gör en känslighetsanalys av riksintresset och planområdet och utifrån rådande förutsättningar konstateras att ändringar inom planområdet kommer att påverka riksintressets värden eftersom uttryck för riksintresset förekommer. Riksintresset som sådant är komplext och kan vara svårt att utläsa men markanvändning och topografi bidrar till möjligheten att läsa och förstå dess värden. Känsligheten i området varierar med vilka uttryck och egenskaper som finns inom respektive del. Det öppna odlingslandskapet kan utläsas som tidigare sjöbotten och därför går det att förstå det tidigare sundet och arkipelagen som fanns här innan medeltid. Möjligheten att läsa av landskapet är betydande för riksintresset.

Känsligheten inom planområdet utgår ifrån möjligheten att även i fortsättningen kunna förstå området och att det tidigare utgjort sjöbotten. Detta kan särskilt upplevas i vyer från Stora Hunga nordväst om planområdet. Att detta är möjligt även vid ett genomförande av detaljplanen är viktigt och därför behöver de västra delarna bevaras öppna och bebyggelse hållas bort från dessa vyer. Sambandet mellan Trosaån och väg 218 är också viktigt att bevara för att förstå riksintresset. Viss känslighet finns även i övergången mellan de båda riksintressena. Planområdet är beläget i direkt anslutning till riksintresset för Trosa stad. Ett genomförande av detaljplanen skulle kunna påverka kopplingen mellan Trosa stad och Trosaåns dalgång eftersom Trosaån i sig är en viktig kulturmiljö som kan följas i landskapet i sin helhet. Trosaån kan dock fortsätta att vara en central struktur i landskapet med rätt utformning av detaljplanen och sambandet kan därmed vidmakthållas.

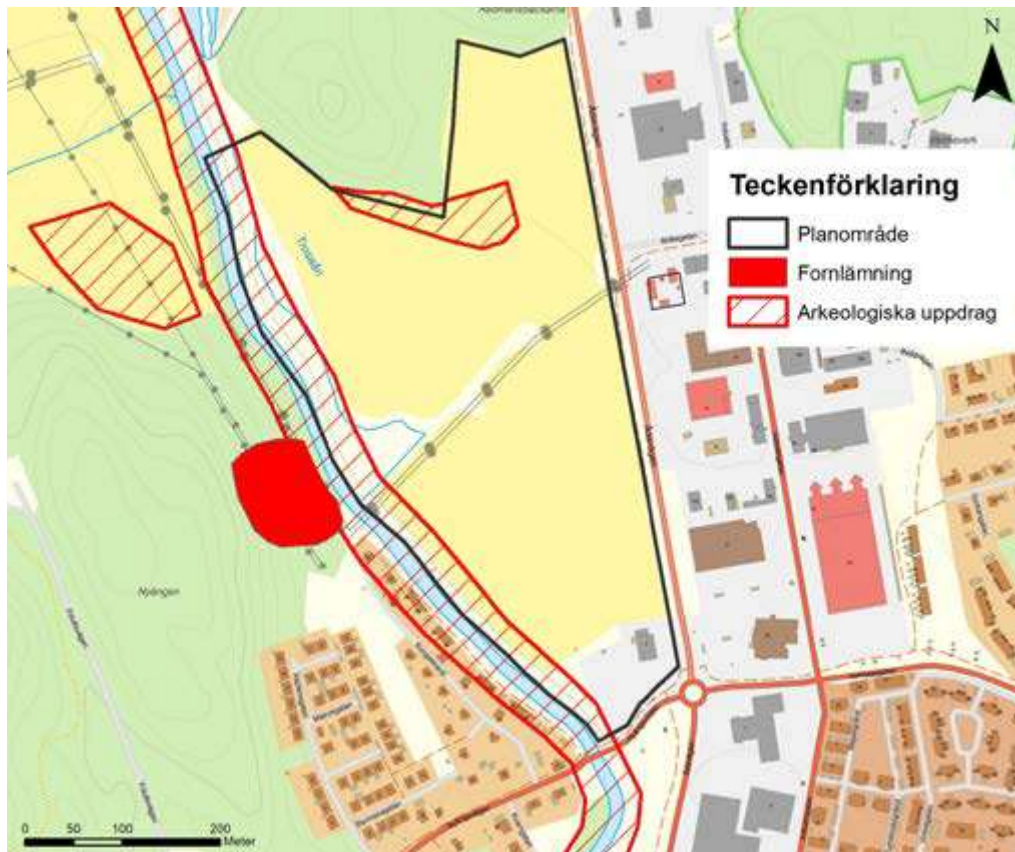

Områden av olika känslighet för exploatering samt känsligt visuellt samband.

Utifrån känslighetsanalysen är det viktigt att de västra delarna invid Trosaån bevaras och även i framtiden hålls öppna. Markerna ska hållas öppna så att de ansluter till det riksintressanta odlingslandskapet och kan läsas tillsammans med övrigt landskap på den västra sidan av ån. Byggrätter i den västra delen behöver anpassas och lokaliseras så att de inte stör vyn från norr eller bryter visuella samband. Byggrätter behöver regleras utifrån riksintressets värden vad gäller höjd, volym och färgsättning. Bestämmelsen J – industri ska undvikas.

Fornlämningar

Trosaåns dalgång domineras av lämningar från brons- och järnålder och illustrerar hur en stegvis kolonisation av området anpassats till landhöjningen och också hur en förskjutning av bygdecentrum skett, från Husby under yngre järnålder till det medeltida Trosa stad vid kyrkplatsen och slutligen till dagens Trosa stad, som anlades i början 1600-talet. De lämningar som är registrerade i det digitala kulturmiljöregistret (Fornsök) är främst knutna till dagens dalstråk, medan det finns betydligt färre kända lämningar i de mer höglänta skogspartierna. Den skogsbeklädda höjden Rådmansbackarna i norra kanten av planområdet utgör ett exempel på det men inga registrerade fornlämningar ligger inom området och även i omgivande mark är lämningarna fåtaliga. Närmaste kända fornlämning är en torplämning direkt väster om Trosaån och planområdet (L1983:4018 / Trosa-Vagnhärad 370:1).

Kartan visar planområdet, fornlämning samt ytor för arkeologiska uppdrag. Forsök ©Riksantikvarieämbetet, licens CC0 1.0. Bakgrund: Topografiska kartan, ©Lantmäteriet. Bearbetad av E. Pinto-Guillaume/WSP.

Det har vid några tillfällen gjort arkeologiska utredningar i planområdets omnejd, bland annat för den planerade vägförbindelsen 2015 samt längsmed Trosaån inför vattenåtgärder 2018. Under den förstnämnde upptäcktes ett möjligt boplatsläge, denna yta utredningsgrävdes, men inga lämningar påträffades som kunde bekräfta fornlämning. Inte heller vid utredningen 2018 upptäcktes några lämningar inom planområdet.

Inom ramen för den fördjupade kulturmiljö analysen noterades en oregistrerad husgrund vid en av höjderna i Rådmansbackarna utanför planområdet, detta följdes upp och en arkeologisk kontroll gjordes vilken konstaterade att husgrunden egentligen är minst två husgrunder, och bör registreras i Fornreg som möjlig fornlämning. Husgrunderna berörs dock inte av den planerade exploateringen. De gravlika stenansamlingarna konstaterades vara naturliga formationer och har inget kulturhistoriskt värde.

Sammanvägning

Sammanfattningsvis kan konstateras att planområdet är beläget i ett större landskap med högt kulturhistoriskt värde. Planområdet i sig innehåller inga betydande värden. Däremot är det beläget i ett landskap av sådant värde, att området bedöms omfattas av plan och bygglagens 2 kap, 6 § att hänsyn till platsens karaktär och kulturhistoriska värde ska beaktas i fråga om bygglovs- och detaljplaneringsärenden.

Riksintresset Trosaåns dalgång är ett komplext riksintresse där markanvändning och topografi bidrar till möjligheten att förstå och läsa riksintressets värden. Ändringar och exploateringar inom

planområdet kan komma att påverka riksintressets värden eftersom uttryck för riksintresset förekommer. Känsligheten inom planområdet utgår från möjligheten att fortsatt förstå att området tidigare utgjort sjöbotten. Detta kan främst upplevas i vyer norr ifrån (exempelvis från Hunga). Det är centralt för möjligheten att avläsa riksintresset att vyer från Hunga inte påverkas av ny bebyggelse i sådan mån att landskapsbilden med den flacka sjöbotten inte längre kan avläsas. En ny bebyggelsefront eller andra större strukturella strukturer som omformar landskapsrummets utsträckning kan komma att minska läsbarheten av riksintresset. För planområdet innebär detta att störst känslighet återfinns där riksintresset är exponerat i vyer från norr, det vill säga de sydvästra delarna av planområdet.

Det finns även känsligheter i planområdet som kopplar till övergången mellan de båda riksintressen Trosa och Trosaåns dalgång. Idag utgör Trosaån som helhet en viktig kulturmiljö som obrutet kan följas genom landskapet. Planområdet ligger i en trång passage och förändringar kan påverka staden Trosas samband till resterade dalgång och den sammanhängande kulturmiljön längs Trosaån. Området utgör även entré till staden och riksintresset. Entrén kantas idag av verksamheter, ovarsamma åtgärder i området kan försvaga och försvåra möjligheten att avläsa Trosas förhållande till kringliggande landskap och kulturmiljö. Detta ställer särskilda krav att Trosaån som central struktur i landskapet fortsatt dominerar och att samband från Trosa längs Trosaåns dalgång vidmakthålls och inte försvagas. Nya verksamhetsområden är en typ av miljö som generellt bryter mot det agrara landskapets karaktär och kan lätt störa möjligheten att läsa och förstå landskapets tidsdjup. Bevarande och utvecklande står inte i motsats till varandra, befintliga värden kan berika och användas i utvecklingen av ett område. I förvaltande samt förändring av kulturlandskap ska de kulturhistoriska värdena utgöra en grunden för den vidare planeringen.

Ledningar

En luftburen kraftledning löper genom planområdets mellersta del i nordost-sydvästlig riktning. Ledningen hör till Vattenfalls regionnät och är reglerad i en ledningskoncession.

Inom den norra delen av planområdet finns kommunala VA-ledningar och pumpstationer utbyggda. Det utbyggda nätet omfattar både anslutningar till Trosa våtmark men även infrastruktur för VA som binder samman Trosa och Vagnhärad's tätorter.

Den södra delen är anslutet till det kommunala vatten- och avloppsnätet samt el-, tele- och fibernätet.

Störningar och risker

Farligt gods

Planområdet är beläget längsmed väg 218, som är sekundär transportväg för farligt gods. Detta redovisas längre fram i plandokumentet.

Kraftledning

Befintlig luftledning genom planområdet kommer att vara kvar vid planens genomförande. Trosa kommun har utrett möjligheten att markförlägga ledningen men detta har visat sig alltför kostsamt och tidskrävande. Vid vidare planläggning kommer Vattenfalls riktlinjer och Elsäkerhetsverkets föreskrifter om skyddsavstånd från luftledning att vidtas.

Buller

Planområdet är beläget direkt väster om väg 218. Vägen är den huvudsakliga infartsvägen till Trosa stad och trafikeras av en blandad trafik. De östra kvarteren inom planområdet kommer att utgöras av

verksamhetslokaler och vårdcentral samtidigt som all verksamhet ska anpassas utifrån plankartans skyddsbestämmelse om att verksamhet inte får vara störande och att gällande riktvärden ska följas. I en tidigare detaljplan för Västra Hökeberga belägen strax norr om planområdet togs en bullerutredning fram som visar på att det är möjligt att etablera bostäder betydligt närmre än det nu föreslagna bostadskvarteret. Förutsättningarna är likartade då landskapet har liknande karaktär och det är samma väg som är aktuell som bullerkälla. Enda skillnaden är att hastighetsbegränsningen förbi Rådmansbackarna är 50 km/h jämfört med 70 km/h vid Västra Hökeberga. De östra kvarteren kommer också att effektivt dämpa spridning av ljud från väg 218. När det gäller bostäder väster om Trosaån bedöms föreslagna planbestämmelser vara tillräckliga för att säkerställa en god boendemiljö som uppfyller lagstiftningens krav. Den trafik som de nya verksamheterna och bostäderna kan generera bedöms inte påverka bullersituationen för befintliga bostäder väster om Trosaån.

Bostäder

Inom planområdet finns idag inga bostäder. Närmaste bostadsbebyggelse ligger väster om planområdet på andra sidan Trosaån.

Arbetsplatser

På platsen idag finns en verksamhetsbyggnad som inrymmer ett glasmästeri.

Offentlig och kommersiell service

Planområdet är beläget ca 1 km norr om Trosa centrum. Sydöst om planområdet på andra sidan väg 218 finns bland annat en mataffär och annan kommersiell service.

Gator och trafik

Gatunät, gång och cykeltrafik

Planområdet gränsar i öster mot väg 218 (Ådavägen) och i söder mot Nyängsvägen. Väg 218 är en statlig väg där Trafikverket är väghållare, medan Nyängsvägen är en kommunal gata. Längs med både väg 218 och Nyängsvägen finns separata gång- och cykelvägar. Gång- och cykelvägen utmed väg 218 är reglerad genom vägrättsavtal. Trafikverket har genom dessa avtal rådighet över gång- och cykelvägen och respektive fastighetsägare begränsas således i sitt nyttjande av fastigheten.

Längs med Trosaåns östra sida löper Våtmarkspromenaden som är ett frekvent använt gångstråk som leder från Nyängsvägen norrut till Trosa våtmark.

Gång- och cykelvägen längs väg 218 (Ådavägen), vy mot norr.

Vy mot söder från Våtmarkspromenaden längs Trosaåns östra sida.

Parkering

I södra delen av planområdet finns idag en infartsparkering med ca 60 parkeringsplatser.

Kollektivtrafik

Närmaste busshållplats finns vid väg 218 intill planområdets sydöstra del och trafikeras av Trosabussen och Trosa tågbuss. Sörmlandstrafikens busslinjer trafikerar hållplatser vid Industrigatan och Bråtagatan ca 150 m från planområdet. Från Vagnhärads station finns möjlighet att resa med Mälartågs regionala pendeltåg mot Norrköping/Linköping samt Södertälje/Stockholm.

PLANFÖRSLAGET

Föreslagen struktur

Rådmansbackarna ska med hänsyn till omgivningarna utvecklas till en ny stadsdel för verksamheter, med handel och en drivmedelstation i norr samt ny vårdcentral med familjecentral och folktandvård samt bostäder i söder. Det planeras även för ett område med odlingslotter i planområdets nordvästra hörn. Reglering och utformning av området har anpassats utifrån de råd kulturmiljöanalysen tagits fram.

Park, natur och vattenområden

Grönstråket längs Trosaån bevaras i planförslaget och planläggs som allmän plats – natur. Stråket fyller en viktig funktion ur både rekreations- och naturvärdesperspektiv och får en minsta bredd om 50 meter från strandkanten. Genom denna reglering säkerställs bevarandet av de utpekade naturvärdena. Utöver den albård som växer längs Trosaåns kant ska naturmarken längs ån bestå av öppen mark för att bevara siktlinjer kopplade till det öppna landskapet. Inom användningen rymms även andra allmänna anläggningar som sittplatser längs Våtmarkspromenaden, ledningar och mindre vägar och dylikt. Diket från Trosa våtmark ligger inom naturmarken och dess funktion påverkas inte av planförslaget. Trosaån planläggs som vattenområde. Gångbron över ån tas inte med i planområdet då den redan har stöd av gällande detaljplan väster om ån.

I planområdets norra del avsätts en buffertzoon av naturmark mellan den nya bebyggelsen och Rådmansbackarna. För att ytterligare stärka detta stråk planläggs delar av Rådmansbackarna med befintlig vegetation som allmän plats – natur. Detta stråk fungerar som spridningskorridor för djur- och växtliv mellan Tomtaklinskogens naturreservat och Trosaån. Även kraftledningsgatan i planområdets centrala del med tillhörande skyddszon planläggs som naturmark och kommer att utgöra ett viktigt grönt stråk. I planområdet sydöstra del planläggs ett stråk med naturmark mellan väg 218 och den planerade nord-sydliga huvudgatan. Stråket fungerar som en siktlinje från öster ner mot Trosaån och den planerade bostadsbebyggelsen.

En huvudgata planeras att löpa genom planområdet i nord-sydlig riktning. Parallellt med gatan planeras ett grönt stråk som ska rymma ett uppsamlade dagvattendike. Den största delen av dagvattnet inom planområdet leds till detta dike och sedan vidare till en damm. Detta gröna stråk fyller en viktig dagvattenteknisk funktion, men bidrar även till rekreativa och miljömässiga kvaliteter inom planområdet. Genom att gestalta och plantera denna miljö ges en kvalitet till området som är av värde för besökare, boende, djur- och växtliv samt för rening och teknisk försörjning.

I planområdets södra del avsätts yta inom naturmarken för en dagvattendamm. Ytan planläggs som allmän plats – natur med egenskapsbestämmelse dagvattendamm. I planområdets västra del intill Trosaån avsätts yta inom naturmarken för en översvämningsyta som enbart är vattenfylld vid höga vattenflöden eller skyfall. Ytan planläggs som allmän plats – natur med egenskapsbestämmelse översvämningsyta. Således kommer tillgänglighet till Vattenfalls ledningar att kvarstå på motsvarande sätt som idag.

Kontor, handel, verksamheter och drivmedel

Huvuddelen av kvarteren planläggs som kvartersmark för verksamheter, handel och kontor (Z, H, K). Intill den norra infartsvägen planläggs en yta för att möjliggöra en drivmedelsstation (G). Största tillåtna byggnadsarea är 40 % av fastighetsarean. Högsta nockhöjd för huvudbyggnader är 8,0 meter och för komplementbyggnader 5,0 meter.

För att minimera påverkan på kulturmiljön ska bebyggelse ha fasader i dova kulörer med inslag av trä. Skyltning ska i huvudsak ske på byggnader. Enstaka gemensamma skyltpelare får förekomma. Skyltning får ej vara föränderlig eller blinkande.

Verksamheter får inte vara störande för befintlig och planerad bostadsbebyggelse. Detta säkerställs genom bestämmelse på plankartan. Riktvärden för externt industribuller får inte överskridas vid bostadsbebyggelse.

Bostäder

I planområdets södra del planläggs ett kvarter för bostadsändamål (B). Inom kvarteret möjliggörs bostäder i mindre flerbostadshus i upp till två våningar. Största tillåtna byggnadsarea är 40 % av fastighetsarean och varje enskild byggnad får ha en största byggnadsarea om 220 kvadratmeter. Bebyggelsen regleras i sin storlek och utformning så att den knyter an till befintlig bostadsbebyggelse på den västra sidan av Trosaån. Gestaltungsbestämmelserna syftar även till att minimera påverkan på riksintresset för kulturmiljön. Högsta nockhöjd är 8,5 meter och takvinkel ska vara 30-45 grader. Bebyggelsen ska utformas med träfasader i dova kulörer. Bostäderna kommer att utgöra en naturlig länk mellan befintlig bebyggelse och den kommande vårdcentralen samt stärker den stadsmässiga utvecklingen utmed Nyängsvägen mot Trosaporten.

Bostadskvarteret är beläget ca 100 m från väg 218 och ca 110 m från Nyängsvägen som med anledning av avståndet och trafikmängderna bedöms medföra en begränsad bullerpåverkan. Den planerade nordsydliga huvudgatan passerar i direkt anslutning till bostadskvarterets östra sida. Gatans uppskattade trafikvolym bedöms bli begränsad och inte förhindra möjligheten att bostadsbebyggelsen kan klara gällande riktlinjer vid fasad och uteplatser. Placering av bostadshus, uteplatser och planlösningar studeras vidare i bygglovskedet.

Vårdcentral

I planområdets sydöstra del planläggs ett kvarter för en ny vårdcentral (D₁), där användningen även kombineras med kontorsändamål. Största tillåtna byggnadsarea är 40 % av fastighetsarean. Bebyggelsen får ha en högsta nockhöjd om 10,0 meter. Befintlig vårdcentral i Trosa byggdes i mitten av 1970-talet och sedan dess har kommunen nästan fördubblat sin befolkning. För att rymma dagens verksamhet men också för att kunna säkerställa en framtida utveckling kopplat till kommunens fortsatta tillväxt avsätts en avsevärd yta i den sydöstra delen av planområdet. Inom fastigheten möjliggörs för en vårdcentral i två våningar vilken utöver primärvård rymmer familjecentral, folktandvård och SSIH. Dagens vårdcentral i Trosa kommun är inte en komplett vårdcentral och genom den nya lokaliseringen ges möjlighet för Region Sörmland och Trosa kommun att säkerställa primärvård och övriga funktioner långsiktigt.

Placeringen av vårdcentralen är gjord bland annat med hänsyn till att skapa tillgänglighet för ambulans vid akut sjukdom. Genom lokaliseringen i den östra delen är det möjligt att anlägga en särskild tillfart för ambulans som alltid är tillgänglig och heller inte påverkar den interna trafiken inom planområdet. Därutöver får den nya vårdcentralen mycket god tillgänglighet med kollektivtrafik samtidigt som två starka gång- och cykelstråk passerar i kvarterets direkta närhet. Inom fastigheten ges möjlighet att anordna separata ingångar för de olika verksamheterna samt att säkerställa en speciell ingång för infekterade och akut sjuka, vilket är ett behov som tydliggjorts de senaste åren med hanteringen av smittade Covid 19-patienter och som är svårt att tillgodose inom befintlig vårdcentral.

Odlingslotter

Under de senaste åren har efterfrågan på odlingslotter ökat markant, mycket kopplat till önskan om en ökad grad av självförsörjning av grönsaker bland kommunens invånare. Nyligen upplät Trosa kommun ytor i Vagnhärad för att möjliggöra odlingslotter och önskemål har över tid även funnits i Trosa stad med dessa har varit svåra att tillgodose. I planområdets nordvästra del avsätts en yta för odlingslotter, vilken planläggs som kvartersmark för koloniområde (L₁). Huvuddelen av ytan planläggs som prickmark (marken får inte förses med byggnad), medan en mindre del planläggs så att en

byggnad med en största area om 40 kvadratmeter och en högsta nockhöjd om 5,0 meter får uppföras. Syftet med byggnaden är möjliggöra exempelvis ett mindre förråd för verktyg m.m.

Tekniska anläggningar

Inom planområdet avsätts områden såväl för återvinningsstation, transformatorstation samt pumpstation för kommunens vatten- och avloppsnät. Behov och önskemål om plats har stämts av med respektive huvudman.

Den befintliga återvinningsstationen i planområdets södra del får i planförslaget ett nytt läge mellan den nord-sydliga huvudgatan och väg 218. Ytan planläggs som kvartersmark för materialåtervinning (E₁) med infart från väster. Byggnader får inte uppföras inom ytan, vilket bidrar till att siktlinjer mellan väg 218 och Trosaån bevaras.

Två transformatorstationer möjliggörs inom planområdet, en i planområdets norra del och en i den södra delen. Ytorna för dessa planläggs som kvartersmark för transformatorstation (E₂).

I planområdets mellersta del planläggs en yta som kvartersmark för pumpstation (E₃).

Arbetsplatser

Nya arbetsplatser tillskapas inom planområdet i samband med att det utvecklas med verksamheter, vårdcentral och möjlighet till drivmedelstation.

Tillgänglighet

Planområdet är flackt och bedöms få en god tillgänglighet.

Gator och trafik

Gatunät, gång och cykel

In- och utfart till planområdet föreslås ske i norr från väg 218 via den norra infartsgatan och i söder från Nyängsvägen. En nord-sydlig huvudgata sträcker sig inom planområdet, varifrån in- och utfart till fastigheterna inom området sker. Från den norra infartsgatan löper en gata i västlig ritning som även föreslås fungera som angöringsväg till odlingslotterna.

In- och utfartsförbud föreslås mot väg 218 med undantag för ambulanstransporter till och från vårdcentralen samt för den befintliga fastighet som inrymmer en glasverkstad.

Nya gång- och cykelvägar möjliggörs längs den nord-sydliga huvudgatan och den norra infartsgatan. En gång- och cykelväg söder om vårdcentralen kopplar samman den befintliga gång- och cykelvägen vid 218 med den nord-sydliga huvudgatan.

Det befintliga gångstråket längs Trosaån föreslås bli kvar i sitt läge.

Trafikverket är idag huvudman för väg 218 som passerar i den östra delen av planområdet. Diskussioner pågår mellan kommunen och Trafikverket om ett kommunalt övertagande mellan planområdesgränsen och cirkulationen vid Trosaporten. Arbete pågår med vägplan för omfattande trafiksäkerhetsåtgärder utmed väg 218 mellan Augustendal och E4. Enligt tidplanen kommer genomförandet av åtgärderna att påbörjas under år 2023 och i samband med att detta färdigställs kommer väghållaransvaret att skifta från Augustendal och söderut. Mot bakgrund av det läggs väg 218 in i detaljplanen med kommunalt huvudmannaskap även om övertagandet inte är genomfört ännu. Ett avtal rörande drift och underhåll av vägen inom kommunalt huvudmannaskap kommer att upprättas mellan Trosa kommun och Trafikverket.

Parkering

Befintlig pendelparkering vid Nyängsvägen föreslås bli kvar i sitt nuvarande läge, men med en viss justering i utformningen för att fungera med den nord-sydliga huvudgatan och dagvattendammen. Övrig parkering anordnas inom kvartersmarken.

Störningar och risker

Farligt gods

Inom ramen för detaljplanen har en övergripande riskanalys, utifrån Trosa kommuns riskanalysmodell, gjorts för att fastställa behov av skyddsåtgärder och riskavstånd med anledning av närheten till sekundär led för farligt gods. Riskanalysen visar inte på behov av några omfattande särskilda åtgärder eller krav på säkerhetsavstånd. Detaljplanen kan genom bestämmelser säkerställa de behov som finns.

Sekundär transportväg för farligt gods

I samtliga detaljplaner belägna inom 150 m från fastställd transportväg för farligt gods görs alltid en systematisk genomgång av risk kopplat till farligt gods utifrån kommunens fastställda riskanalysmodell från 2021. Aktuellt planområde gränsar till väg 218 som är sekundär transportväg för farligt gods. I Trosa stad finns ett fåtal målpunkter för farligt gods där den största mottagaren är Trosa gästhamn som bland annat rymmer en sjömack. Således är det framförallt bensin och diesel som är aktuellt och med viss säsongvariation av antal transporter. Därutöver utgör bland annat ortens skolor mål för leveranser. Antalet transporter är förhållandevis liten och mängden av farligt gods överlag begränsad, dock behöver frågan utredas och klargöras.

Väg 218 är en tvåfältsväg och hastighetsbegränsad till 50 km/h. I höjd med planområdet är vägen rak med god sikt och en separerad gång- och cykelväg trafiksäkert avskild med ett djupt dike. I genomförd riskanalys har uppgift om antal fordon hämtats från Trafikverkets mät punkt vid Åda gård. Beräknad årsdygnstrafik (ÅDT) för år 2040 är 1161 tunga fordon. Inom begreppet tunga fordon görs ingen åtskillnad mellan lastbilar, långtradare och bussar. Det finns heller inte någon åtskillnad på tunga fordon med eller utan farligt gods. Väg 218 och stråket mellan Trosa och Vagnhärad är det enskilt starkaste kollektivtrafikstråket i kommunen med Trosa tåg buss, Trosabussen, Sörmlandstrafikens bussar och skolbuss mot Nyköping. Totalt handlar det om ca 200 bussar som passerar mät punkten per dygn. I takt med att kommunens befolkning har ökat under de senaste åren har även utbudet av kollektivtrafik blivit betydligt större och kollektivtrafikfordonen utgör ca 25 % av den tunga trafiken vid Åda gård. Med tanke på kommunens arbete att öka resandet med kollektivtrafik i kombination med den ökande befolkningen finns det skäl att anta att andelen kollektivtrafikfordon kommer att vara minst densamma i ett 2040-perspektiv.

Då en omfattande utbyggnad av bostäder skett i anslutning till Åda golf och fritidshusområde bedöms en stor del av den tunga trafiken som uppmättes vid utredningstiden härledas till transporter kopplat till utbyggnaden. Tyvärr saknas mät punkt med relevant data söder om Åda gård vilket hade varit intressant eftersom transporter relaterat till exploateringen vid Åda golf och fritidshusområde inte fortsätter mot Trosa stad och aktuellt planområde.

Inom planområdet planeras för olika typer av lättare verksamheter. Merparten av dessa ryms inom kategoriseringen Zon B och C vilket är mindre känslig verksamhet respektive normalkänslig verksamhet. Givet mängden trafik, hastighetsbegränsning och övriga förutsättningar på platsen behöver detaljplanen inte införa några skyddsavstånd för dessa verksamheter i detaljplanen. Det krävs heller inte några särskilda fysiska åtgärder. För områden med känslig verksamhet, Zon D,

behöver detaljplanen säkerställa vissa skyddsavstånd för ny bebyggelse. Förutsatt att inga åtgärder vidtas får byggnader inte placeras närmre än 35 m från väg 218. Vallas fastigheten in behöver ett avstånd om 20 m säkerställas i förhållande till väg 218 och uppförs byggnad med brandfasad kan byggnad placeras 10 m från väg 218. Inom Zon D ryms bostäder i flerbostadshus och vård vilket båda planeras inom området. Det planerade bostadskvarteret är lokaliserat mer än 35 m från väg 218 och den föreslagna vårdcentralen förses med planbestämmelse om brandklassad fasad, att friskluftsintag ska riktas bort från vägen samt att utrymning ska kunna ske bort från väg 218.

De typer av farligt gods som kan orsaka skador kan relateras till antingen brand, explosion samt giftiga eller explosiva gaser. När det gäller risk för brand eller explosion bedöms risken vara liten för skada inom planområdet dels med tanke på att antalet transporter är förhållandevis få i kombination med rådande avstånd mellan byggnader och väg. De transporter som främst är aktuella när det gäller brandfarliga och explosiva varor i form av gasoltuber framförallt till hamnområdet.

Beträffande explosiva gaser kan risk finnas för omfattande skador om detta leder till en explosion. De tre olyckor som kan inträffa är gasmolnexplosion, BLEVE ("Boiling Liquid Expanding Vapor Explosion") eller jetflamma och omfattningen avgörs av hur stort läckage det handlar om. Generellt gäller att sannolikheten för BLEVE är mycket låg såväl vid litet, medelstort eller stort läckage eftersom det kräver en mycket snabb uppvärmning av den oskadade tanken och där tryckökningen inte hinner avlastas genom fungerande säkerhetsventil eller där förloppet helt enkelt är för snabbt för säkerhetsventilen. Det krävs att en direkt antändning har skett vid en intilliggande tank som orsakat jetflamma direkt riktad mot den oskadade tanken. Sammantaget är sannolikheten för att detta skulle infalla samtidigt mycket liten.

Gasmolnexplosioner orsakas av att explosiv gas läcker och driver iväg och sedan antänds. Planområdet är öppet och vindutsatt. Rådande vindriktning är syd-sydvästlig vilket gör att eventuella läckage och utsläpp utmed väg 218 kommer att driva från planområdet. Sannolikheten bedöms som låg för att gas ska kunna fångas i fickor intill vägen. I stället kan vinden vid ett eventuellt läckage verka för att gasmolnet skingras och därmed minskar risken för explosion högst avsevärt.

Om en gasbehållare punkteras och antänds kan en jetflamma bildas. Antänder denna ett gasmoln eller snabbt värmer upp en sluten tank kan omfattande skador uppstå. En jetflamma uppstår i direkt anslutning till läckaget vilket sannolikt gör att den planerade bebyggelsen är skyddad dels genom den avskärmning som finns utmed väg 218 samt dels genom de skyddsåtgärder som vidtas vid tillbyggnaden av den nya hallen.

När det gäller utsläpp av giftiga gaser bedöms även där risken som i det närmaste obefintlig för olyckor med tanke på det mycket begränsade antalet transporter. Även om sannolikheten är låg för olyckor i anslutning till planområdet, måste ändå statusen för väg 218 som sekundär led för farligt gods beaktas.

Den typ av farligt gods som framförallt transporteras invid planområdet på väg 218 är drivmedel till Trosa Gästhamns sjömack. Det handlar om bensin och diesel och antalet transporter är till viss del säsongsberoende. Störst risk för olyckor är framförallt vid lossning vilket utretts för den föreslagna drivmedelsstationen och som redovisas i planhandlingen men som inte berörs vad gäller transporter till gästhamnen. I det fall en olycka med fordon som transporterar drivmedel sker utmed sträckan finns risk för utsläpp av drivmedel. Exempelvis handlar det om risk för att drivmedel samlas och riskerar att antändas med besvärliga följd effekter som konsekvens eller att drivmedel läcker ut och orsakar föroreningar av vatten och mark. Ytterligare en risk är att brandfarlig vätska inte antänds

utan orsakar ett gasmoln som riskerar att antändas. Med tanke på ovanstående redovisning bedöms risken för antändning av gasmoln som liten.

Risken för direkta skador orsakade av fordon som kör av vägen bedöms som mycket liten eftersom hastigheten är begränsad till 50 km/h, vägen är tydligt avskild från kvartersmarken genom ett djupt dike samt en gång- och cykelväg. Därutöver säkerställer detaljplanen att byggnader placeras på ett säkert avstånd från väg 218. När det gäller hantering av eventuella läckage finns flera åtgärder som kan användas. För att förhindra effekter av utsläpp av drivmedel kan åtgärder vid behov framförallt vidtas inom vägområdet för väg 218. Idag är Trafikverket huvudman och vägområdet ska vara anpassat för att minska risken för negativa effekter av en olycka. Trosa kommun kommer att ta över vägen från Augustendal till Trosaportens cirkulation och i samband med det kommer delar av vägen att byggas om för att ansluta det nya verksamhetsområdet till väg 218. I samband med det kommer hantering av farligt gods att utgöra en del i projekteringsarbetet och Trosa kommun kommer att säkerställa att t ex diken utformas för att förhindra utbredning och spridning av brännbara vätskor. Det definierade vägområdet i detaljplanen säkerställer att detta går att genomföra.

För att minska risk för påverkan inom kommande byggnader anger plankartan bestämmelser som säkerställer att utrymningsvägar och friskluftsintag lokaliseras i riktning bort från väg 218.

Drivmedelsstation

Boverkets handbok "Bättre plats för arbete" (Boverket 1995) anger att ett riktvärde för skyddsavstånd om 100 meter till bostäder ska beaktas från bensinstationer. Avståndet motiveras dels av riskhänsyn och dels av störningar som buller, lukt, ljussken och luftföroreningar.

Länsstyrelsen i Stockholms län har behandlat riskfrågan kring bensinstationer i rapporten "Riskhänsyn vid ny bebyggelse intill vägar och järnvägar med transporter av farligt gods samt bensinstationer" (Lst AB-län 2000). Där fastslås att risksituationen och olägenheterna för människor och miljö alltid skall analyseras och bedömas inom 100 meter från en bensinstation med medelstor försäljningsvolym. Ett minimumavstånd på 50 meter bör hållas från bensinstation till bostäder, förskolor, vårdboende och sjukhus samt samlingsplatser utomhus där oskyddade människor uppehåller sig (t.ex. uteservering, lekplats m.m.). Till kontor och liknande verksamheter skall ett minsta avstånd på 25 meter upprätthållas.

När det gäller risker för explosion och brand på tankstationer har de regelverk som gäller samlats i en handbok från Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB): "Hantering av brandfarliga gaser och vätskor på bensinstationer" (MSB 2015).

En sammanställning över riktvärden på avstånd mellan olika delar av bensinstationen och verksamheter i närheten enligt handboken ges i nedanstående tabell.

Objekt	Påfyllningsanslutning till cistern	Mätarskåp	Pejlförskruvning	Cisternavlutningens mynning
Plats där människor vanligen vistas ¹	25*	18	6	12
Stor brandbelastning, gnistbildande verksamhet, öppen eld	25	18	6	12
Stationsbyggnad	12	6	3	6
Utrymningsväg från stationsbyggnad ²	18	9	6	12
Byggnad där människor vanligen inte vistas ³ eller byggnad med låg brandbelastning	9	3	3	3
Förråd med lösa behållare med brandfarlig vara	12	3	3	6
Cistern ovan mark för brandfarlig vätska	3	3	-	-
Starkt trafikerad väg eller gata	3	3	3	3
Parkeringsplatser	6	3	3	6

¹ Bostad, kontor, gatukök, butik, servering, busshållplats

² Gäller för minst en utrymningsväg. Nödutgång bör inte mynna mot pumpområdet.

³ Fristående garage, förråd etc.

Dessa avstånd är kortare än de som tagits fram utifrån Plan- och bygglagen och syftar till stor del åt att skydda tankstationen från yttre påverkan.

En riskbedömning för lokalisering av drivmedelsstation har tagits fram inom ramen för detaljplanen. Resultaten av genomförd riskbedömning indikerar att riskbidraget från olyckor på en eventuell transportväg för drivmedel till drivmedelsstationen medför låga individ- och samhällrisknivåer inom planområdet. Förutsatt att ett skyddsavstånd på 15 m från väggkant till bebyggelse upprättas bedöms risknivåerna vara acceptabla. Rekommendationen är dock att drivmedelsstationen placeras så nära väg 218 som möjligt för att undvika en ökning av risknivåer inom lokaliseringsområdet.

Drivmedelsstationen föreslås placeras inom den fastighet som är belägen närmast planområdets norra infart från väg 218 för att minimera farligt gods-trafik inom planområdet. Kvartersmark inom 25 meter från väg 218 samt inom 15 meter från den norra infartsgatan planläggs som mark där byggnader inte får uppföras.

Geoteknik

De geotekniska förhållandena inom planområdet är likartad som för övriga delar av Trosa kommun där stora delar utgörs av gammal sjöbotten med varierande djup till fast mark. Området är utrett i flera omgångar bland annat i samband med Trafikverkets utredning för Infart västra Trosa samt i ett tidigare skede då de södra delarna utreddes som ett möjligt nytt bostadsområde. Ny bebyggelse och i viss mån även infrastruktur kommer att kräva stabiliseringsåtgärder. Marken kommer även behöva höjas vid genomförandet vilket också kommer kräva geotekniska åtgärder. Genom att säkerställa ett brett stråk mot Trosaån kan höjder släntas ut mot ån och laster tas upp på ett sätt som gör att åstranden inte riskerar att skreda. Vid byggnation och anläggning i Trosa kommun behöver regelmässigt stabiliseringsåtgärder utföras och geotekniska undersökningar är normalt förfarande i stort sett alla bygglovsärenden.

Inför granskningen har ett kompletterande PM rörande geotekniken tagits fram i syfte att ytterligare klargöra de geotekniska förutsättningarna inom planområdet. Området är över tid utrett inom ramen för olika projekt. Trafikverket har genomfört omfattande utredningar i samband med planarbetet för

Infart västra Trosa och det har även tidigare funnits intresse att exploatera delar vilket gjort att även andra delar undersökts. Utifrån detta PM rekommenderas bl a följande inför genomförandet av detaljplanen:

Sättningar och förstärkningsåtgärder för grundläggning projekteras i senare skede. Frågor avseende översvämning och stabilitet hanteras i planskedet.

Hur vatten avleds i framtiden bör beaktas så att erosion (erosion i slänt mot ån och i ån) eller att förhöjda porttryck på grönytan utmed ån inte skapas.

Den damm/vattenfördröjningsmagasin som planeras i de södra delarna av planområdet projekteras med hänsyn inarbetat till att marken invid ån och närmaste del av dammen inte får belastas samt att inga upplag, trafik eller maskiner får finnas i grönområdet utmed ån.

Förhöjda marknivåer, släntas av inom den egna kvartersmarken så att all naturmark förblir opåverkad av tillkommande last. Eventuellt kan markförstärkning krävas även för avsläntningen för att motverka marksättningar. Inga materialupplag, parkeringar, byggtrafik/trafik eller uppjusteringar av marknivån tillåts inom grönområdet mot årummet.

Sweco bedömer det som synnerligen viktigt att en helhetslösning utarbetas för hela området så att respektive exploatör får klara riktlinjer för vad som får/måste göras för att området i slutskedet ska ha en fungerande helhet med avseende på stabiliteten och vattenfrågorna.

TEKNISK FÖRSÖRJNING

Vatten och avlopp

Planområdet är delvis anslutet till det kommunala VA-nätet. Vid genomförandet kommer kommunen att bygga ut kommunalt vatten och avlopp inom hela planområdet.

Dagvatten

Förslag till dagvattenhantering – huvudprinciper

I dagsläget är planområdet låglänt och utgör dels av ett svämplan för Trosaån, dels en naturlig fördröjningsyta vid skyfall. För att bibehålla denna funktion i området och undvika att skapa problem med översvämning på andra områden, föreslås dagvattnet ges mycket plats.

Dagvattensystemet föreslås ansluta till befintlig kulvert under Nyängsvägen. Genom området föreslås ett större, uppsamlande dike. Inom kvartersmark föreslås dagvattnet fördröjas och renas innan det kopplas på det uppsamlande diket. Vatten från kommunala gator föreslås även renas innan det leds till det uppsamlande diket.

Stommen i dagvattenhanteringen inom planområdet blir ett uppsamlade dike i nord-sydlig riktning längs med gatustråket i mitten av planområdet. Den största delen av dagvattnet leds till detta dike och sedan vidare till en damm och därefter till befintlig dagvattenkylvert under Nyängsvägen. En del vatten kommer vid större regn avledas direkt mot Trosaån via ett nytt skyfallsdike. För att inte orsaka översvämningsproblematik inom planområdet, samt att inte belasta recipienten Trosaån med ökade föroreningsmängder, krävs omfattande fördröjning och rening inom kvartersmark och allmän platsmark.

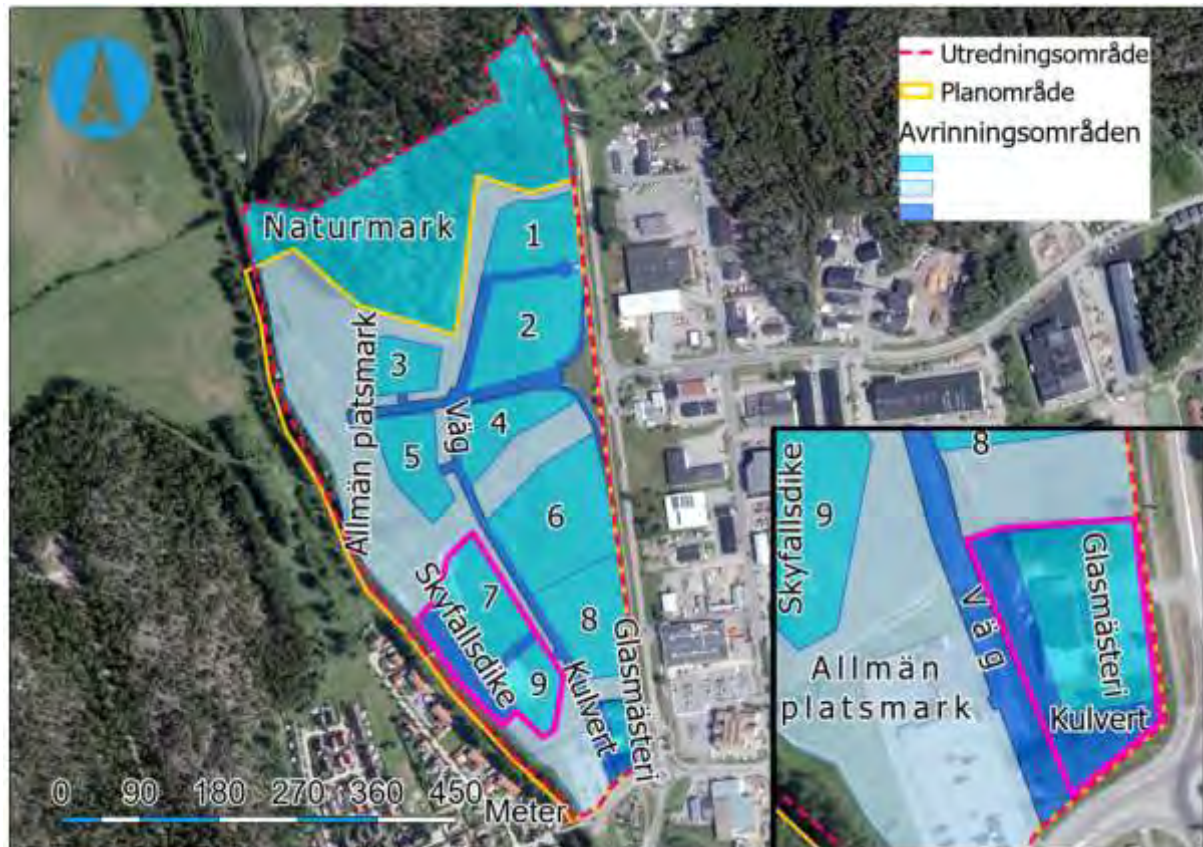

Det uppsamlade diket kommer kunna omhänderta ett dimensionerande flöde. Därefter kommer dikets svämplan, park- och grönytor kunna översvämmas. Vägar kommer därefter användas som skyfallsväg. Till sist, för att utrymma vatten vid extrema händelser och brädda skyfallsytorna, föreslås en skyfallsväg direkt ut i Trosaån.

Förslag till dagvattenhantering – kvartersmark

Dagvattenhanteringen kan utföras på olika sätt beroende på teknikläget vid den tidpunkt dagvattenanläggningen implementeras. De krav som ställs i dagsläget är en fördröjning av ett 20-årsregn samt rening för att inte öka föroreningsbelastningen på recipienten enligt MKN. Dessa krav kan även komma att förändras över tid, och det rekommenderas att lösningar anpassas till rådande krav.

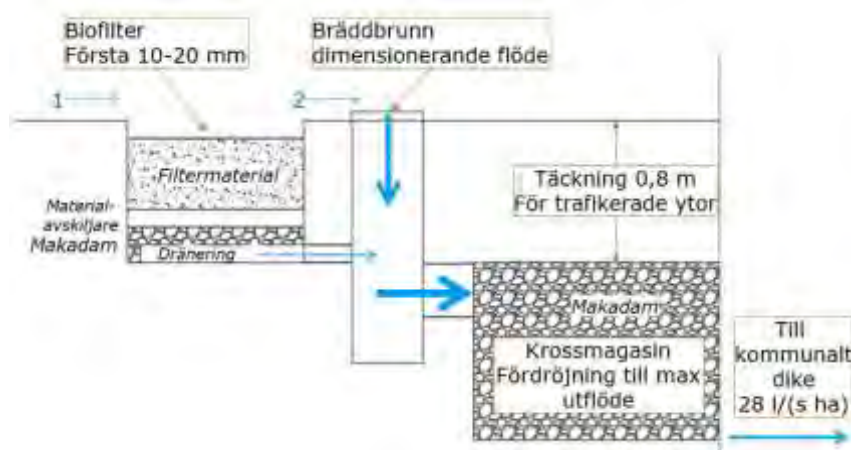
För att inte öka avrinningen från planområdet behöver dagvattnet fördröjas inom planområdet. I figur och tabell nedan finns de föreslagna kvarteren redovisade tillsammans med den fördröjningsvolym som krävs för respektive kvarter för att den totala avrinningen inte ska öka.

Avrinningsområdena som redovisas i tabell nedan. Avrinningsområden inringade med rosa består av flera delområden. Bild: Ramboll.

Avrinningsområde	Födröjningsvolym (m³)
1	176
2	308
3	108
4	145
5	154
6	382
7	209
8	243
9	104

Inom kvartersmarken kan dagvatten fördröjas med exempelvis dagvattendammar, diken och underjordiska krossmagasin. I figuren nedan redovisas exempel på en lösning bestående av biofilter, bräddbrunn och krossmagasin som både renar och fördröjer dagvattnet.

Exempel på dagvattensystem inom kvartersmark. Bild: Ramboll.

Trosa kommun kommer vid försäljning av mark ställa krav på fördröjning och rening av dagvatten inom kvartersmark. Detta kommer sedan att följas upp i samband med bygglovgivning.

Inom planområdet möjliggörs för att anlägga en drivmedelsstation och i anslutning till arbetet med dagvattenutredningen har även effekter av förorening vid en sådan studerats. Eftersom jordarten i området är lera, som har låg hydraulisk konduktivitet, kommer underjordiska föroreningar sannolikt att spridas längs med dagvattenledningar snarare än genom marken. Vid bensinpumpar förväntas en högre andel olje- och bensinspill än vid andra trafikerade ytor. Dock ligger bensinpumparna, där spill oftast uppkommer, under tak. Att skapa ett separat avrinningsområde för bensinpumparna och marken kring dessa, samt förlägga detta avrinningsområde under tak kommer att minska risken för spridning av föroreningar vid skyfall. Ett avrinningsområde skapas med en höjdrygg som omringar området – på så sätt leds vatten som faller utanför området bort från området. Vatten från spillplattor och centralpåfyllare leds via oljeavskiljare till spillvattennätet om under tak, för att minimera inverkan på recipienten.

Eventuellt olje- eller bensinspill kring parkeringsytor och övrigt runt bensinpumparna under tak, riskerar att transporteras till recipienten vid skyfall när ledningssystemet svämmar över. Detta kan motverkas med skyfallsvolymer i nära anslutning till drivmedelsstationen. Det är praktiskt om endast vatten från drivmedelsstationen leds till dessa ytor (eget avrinningsområde), för att inte överdimensionera skyfallsvolymererna för renare skyfallsvatten. I och med att avrinningsområdet fränkopplas övriga områden bör inga större rinnvägar passera bensinstationen och transportera föroreningar till recipient. Skyfallsvolymererna kan anläggas täta för att minimera risken av föroreningar till grundvattnet, och kan tömmas med dagvattenbrunn till oljeavskiljare innan vidare avledning till det allmänna dagvattensystemet. Skyfallsytan skulle även kunna bli ett katastrofskydd i samband med större läckage.

För denna fastighet är det extra viktigt att det finns dagvattenanläggningar som tillåter infiltration, exempelvis skelettjordar eller växtbäddar. Dessa bör dimensioneras för att klara en stor del av den årliga årsavrinningen, om möjligt minst 20 mm/per reducerad area. Målsättningen bör vara en mer omfattande dagvattenhantering än omkringliggande fastigheter eftersom denna riskerar att bidra med en betydande föroreningsbelastning. Allt dagvatten från fastigheten bör passera en oljeavskiljare och inte avledas direkt till ett krossmagasin.

Om det uppstår oljehinna i dagvattendammen kan en oljeskärm installeras vid dagvattendammens utlopp vilken kan separera olja, alifater, PAH och andra mindre vattenlösliga ämnen. Föroreningarna

bör dock hanteras så nära källan som möjligt, det vill säga inom fastighetsgränsen för drivmedelsanläggningen. Kontroll av utloppet från fastigheten till krondiket bör göras för att kontrollera att dagvattenhanteringen fungerar korrekt. Vid synliga tecken på oljeföroreningar (lukt, hinner, etc) bör kompletterande åtgärder inom fastigheten utredas.

Förslag till dagvattenhantering – allmän plats

På allmän platsmark föreslås ett uppsamlade dike med en damm innan utlopp till Trosaån. Vatten från vägar leds via biofilter innan utlopp i diket. Parkeringar renas även med biofilter och fördelaktigt även med oljeavskiljare. Oljeavskiljare rekommenderas oftast för parkeringar med över 20 platser.

Kommunala gator föreslås renas i biofilter som dimensioneras efter de första 10-20 mm regn för att sedan breddas till diket. Dräneringen under filtret kopplas även på diket. Ett exempel på utformning presenteras i Figur 17. Vägar höjs så att de lutar mot biofiltren. Remsor av biofilter längs hela gatan med ca 0,8 m bredd är ett exempel som skulle klara rening till befintlig situation (se total area i Tabell 18).

Innan kulverten under Nyängsvägen (och slutligen utsläpp i Trosaån) föreslås en dagvattendamm som kan fördröja den ökade volymen som exploateringen av planområdet innebär, utan att kulverten behöver dimensioneras upp. Dammarna kan både minska flödestoppar och rena vatten genom sedimentation och växtupptag. Ett uppskattat intervall på fördröjningsvolymen som krävs för att fördröja flödet till den kapacitet som finns under Nyängsvägen är ca 1500 – 2500 m³. Denna volym behövs utöver den permanenta vattenytan i dammen.

Förslag till hantering av översvämningsrisk

Marken inom planområdet är förhållandevis lågt belägen. För att säkerställa en långsiktigt hållbar utbyggnad inom planområdet kommer marknivåerna inom kvarteretsmark att behöva höjas. I tabellen nedan sammanställs rekommenderade planeringsnivåer inom planområdet. Planeringsnivåerna avser lägsta markyta, nivå för färdigt golv, vitala entréer och byggnadsfunktioner. I detaljplanen regleras lägsta golvnivå inom kvarteretsmark utifrån dessa rekommendationer. Inga källare får anläggas inom planområdet.

Objekt	Höga flöden i Trosaån	Framtida skyfall (100-årsregn)
Vårdcentral	Beräknat högsta flöde	0,5 m ovan stående vatten
Ambulans-infart, övriga samhällsviktiga vägar	0,1 m ovan 100-årsflöde	0,1 m ovan stående vatten
Bostadsbyggnad	Beräknat högsta flöde	0,3 m ovan stående vatten
Verksamhetsbyggnad	200-årsflöde / 0,2 m ovan framtida 100-årsflöde	0,2 m ovan stående vatten
Verksamhetsmark	0,2 m ovan framtida 100-årsflöde / Beräknat högsta flöde	0,2 m ovan stående vatten
Övriga vägar	Max djup 0,1 – 0,2 m vid framtida 100-årsflöde	Max djup 0,1 – 0,2 m
Grönytor	Används som svämplan/skyfallsyta	Används som översvämningsyta

Föreslagna planeringsnivåer inom planområdet för hantering av översvämningsrisker.

Övriga förhållningssätt för höjdsättning som är viktiga för att förebygga översvämning listas nedan.

- Marklutning ut från byggnader på minst 5 % ut till 3 m från byggnad (horisontellt). Därefter minst 1 % lutning. Detta kan ses som generella riktlinjer.
- Tröskelpunkter där ansamlad vattent kan rinna över måste ligga under känsliga objekt.
- Generellt sett bör grönytor vara lägst placerade, därefter vägar och högst byggnader.
- Områdets generella lutning bör vara mot uppsamlade dike samt i dikets lutning. Diket behöver ha en viss lutning för att kunna omhänderta det dimensionerande flödet.

I och med att ett dagvattendike kommer sträcka sig igenom planområdet finns en risk för översvämning av detta. Risker föreslås åtgärdas genom att:

- Byggnader placeras ovan nivån för ett 100-årsflöde i det uppsamlade diket.
- Vid kulvertar behövs bräddningsfunktioner vid höga flöden. Flödena behöver tillfälligt kunna dämna upp på gatan.

Den befintliga byggnaden i planområdet sydöstra del ligger lägre än ett 100-årsflöde i Trosaån. Den planerade gatan väster om byggnaden rekommenderas maximalt ha ett vattendjup på 0,2 m vid ett 100-årsflöde. Nyängsvägen, som planeras ligga kvar på befintlig nivå, blir då lägre än planerad väg. Översvämning från höga flöden i Trosaån kan därmed tränga in över Nyängsvägen. Glasmästeriet kommer då vara skyddat mot ca ett 50-årsregn. Det skapas på så sätt ett instängt område vid skyfall, vilket det även är i befintlig situation, och en skyfallsyta krävs för att minska riskerna för byggnaden. Dock behöver grundvattenytan beaktas för att inte få långvarigt stående vatten inom skyfallsytan.

Den planerade vårdcentralen bör placeras med god säkerhetsmarginal över höga flöden i Trosaån, och skyfallsvatten från vårdcentralens fastighet bör i så stor utsträckning som möjligt ledas ut från det instängda området. Marknivån vid den föreslagna vårdcentralen behöver höjas då marknivån i dagsläget ligger mer än en 1 meter under nivån för ett 100-årsflöde i Trosaån. Lägsta golvnivå regleras i detaljplanen för kvartersmarken.

Trosa kommun reglerar generellt höjd för grundläggning i detaljplaner med bestämmelsen lägsta golvnivå. Översiktsplanen från 2022 rekommenderar som lägsta golvnivå om +2,8 m (RH2000) men utifrån den dagvattenutredning som tagits fram är höjden för ny bebyggelse inom kvartersmark reglerad till +3,2 m generellt och +3,8 m för den nya vårdcentralen. Höjdregreringen säkerställer att framtida byggnader klarar eventuella höga flöden från Trosaån eller kraftig nederbörd. Inom ramen för detaljplanarbetet har hela tiden avvägningar behövts göras när det gäller höjd på byggnader och mark i förhållande till de starka kulturmiljöintressen som råder på platsen. Utifrån framtagna utredningar kan byggnation säkerställas inför framtiden om föreslagna höjder följs. Att ändra bestämmelsen till lägsta grundläggningsnivå riskerar att höja marken och byggnaderna på ett sätt som kan bidra till att riskera värden i riksintresset för Trosaåns dalgång. Utöver detta finns en inbyggd risk i att ändra bestämmelsen då Trosa kommun generellt använder sig av lägsta golvnivå som bestämmelse i detaljplaner. En otydlighet och olika bestämmelser kan riskera att misstag görs i den framtida handläggningen av bygglov. Trosa kommun har därför bedömt att riksintressets värden och krav vägt tyngre än att ändra planbestämmelsen som reglerar lägsta höjd.

Rening

Föroreningsberäkningar har utförts med hjälp av StormTacs webbapplikation för att undersöka detaljplanens förväntade påverkan på recipienten. Föroreningsbelastningen (kg/år) jämförs med föroreningsbelastningen för befintlig situation. Föroreningsbelastningen bör minska i och med detaljplanens genomförande för att inte försämra möjligheterna att nå MKN i recipienten. För kväve

och fosfor jämförs föroreningsbelastningen från planområdet även med uppmätt föroreningsbelastning i Trosaån för att undersöka hur detaljplanen påverkar den berörda recipienten.

I Trosa kommuns dagvattenpolicy står att "Dagvattensystemen utformas så att en så stor del av föroreningarna som möjligt avskiljs eller bryts ned under vattnets väg till recipienten."

Parameter	Befintlig situation	Direkt mot kulvert	Via damm	Skyfallsdike	Total utgående mängd
P	6,6	0,19	2	0,44	2,63
N	150	0,87	25	2,6	28,47
Pb	0,33	0,0074	0,033	0,0063	0,0467
Cu	0,56	0,014	0,14	0,014	0,168
Zn	1,3	0,058	0,22	0,052	0,33
Cd	0,0065	0,00033	0,0018	0,00033	0,00246
Cr	0,14	0,0034	0,035	0,0046	0,043
Ni	0,12	0,0047	0,037	0,0033	0,045
Hg	0,00044	0,000049	0,00048	0,000066	0,000595
SS	3100	25	270	22	317
Olja	11	0,21	1,4	0,41	2,02
PAH16	0,0077	0,00027	0,0013	0,00021	0,00178
BaP	0,00054	0,000036	0,00027	0,000027	0,000333
Bensen	0,0066	0,000042	0,0044	0,000083	0,004525

Utgående mängder (kg/år) med rening efter exploatering jämfört med befintlig situation. Färgade värden överskrider befintliga mängder, understrukna värden i fetstil ligger inom 20 % av det befintliga värdet.

Slutsatser

Principen för dagvattenhanteringen inom detaljplanen är att dagvattnet fördröjs och renas inom respektive fastighet innan vidare avledning till dike. Förslaget dike ska vidare kunna avleda dagvatten från allmän platsmark samt de fördröjda flödena från kvartersmark. Slutligen avleds diket till en dagvattendamm som ett sista fördröjningssteg innan anslutning till befintlig dagvattenkulvert under Nyängsvägen. En viktig åtgärd kommer även vara att anlägga ett skyfalls-/bräddningsdike som förbinder det större diket med Trosaån. Med det system och de åtgärder som föreslås bedöms detaljplanen kunna genomföras utan risk för skada på människors hälsa och miljö.

Med föreslagna dagvattenåtgärder sker enligt beräkningarna en minskning av föroreningsbelastningen från planområdet för samtliga studerade ämnen, bortsett från kvicksilver. Utifrån detta kan förväntas att möjligheterna att nå MKN i Trosaån förbättras. Reningen i detta område är mycket viktig, eftersom en naturmark blir exploaterad i stor utsträckning. Rening vid källan och i flera steg rekommenderas. MKN för Trosaån med avseende på den kemiska statusen har mindre stränga krav för kvicksilver då tillskottet främst är diffust (atmosfärisk deposition).

Värme

Byggnader ska vara utformade så att energiförbrukning minimeras. För att underlätta konvertering till alternativa värmekällor ska byggnaderna förses med lämpligt värmesystem, exempelvis ett vattenburet system. Utnyttjandet av förnyelsebara energikällor skall eftersträvas för att möjliggöra

en långsiktig ekologisk hållbar uppvärmning. I de fall fjärrvärmeanslutning är möjlig bör detta eftersträvas.

El och solceller

Planområdet elförsörjs av Vattenfall Eldistribution AB.

Rådmansbackarna har ett gynnsamt läge för solceller. Det är positivt om denna energikälla kan utnyttjas. Med tanke på läget i riksintresseområdet för Trosaåns dalgång är det viktigt att solceller anpassas till platsen. Det kan handla om att solceller integreras i takmaterialet eller att det inte avviker i färg mot taket.

Tele och fiber

Planområdet försörjs med teleledningar av Skanova AB samt fiberledningar av Trofi, Trosa Fibernät AB.

Avfall

Kommunal avfallshämtning ska anordnas i enlighet med kommunens gällande renhållningsbestämmelser. Den befintliga återvinningsstationen i den södra delen av planområdet får ett nytt läge intill den nord-sydliga huvudgatan.

ÖVERVÄGANDEN OCH KONSEKVENSER

Kulturmiljö och landskapsbild

Planförslaget innebär att tidigare odlingsmark om ca 14 hektar tas i anspråk för byggnation av verksamheter och bostäder. En framtida byggnation innebär en strukturell förändring av landskapet då landskapsrummet omdefinieras från ett öppet landskap till en bebyggd miljö. De tillkommande byggrätterna är främst lokaliserade till planområdets östra delar - bort från Trosaån. Detta minskar den visuella påverkan på riksintresset i vyer från norr, då bebyggelsen endast kommer framträda i begränsad mån. Den funktionella påverkan är avgränsad till markanvändningen som byts, från brukad mark till bebyggd mark. Idag finns inga stråk eller kommunikationer över ytan och planförslaget kan bidra med ökad tillgänglighet till Trosaån och dess närhet.

Genom planförslaget påverkas landskapsbilden i de södra delarna av riksintresset. Dock är området delvis avskilt genom topografin från vyerna norrifrån. Det är främst den västra delen av planområdet bedöms vara exponerat. Sett från centrala delar av riksintresset påverkas därmed viktiga egenskaper såsom möjligheten att avläsa topografin i begränsad omfattning. De östra delarna av planområdet har bedömts ha en lägre känslighet eftersom de inte är exponerade mot de centrala värdena av riksintresset. Byggnationer där bedöms inte behöva framträda i större mån vilket begränsar påverkan på riksintressets värden. I vyer från ån kan en exploatering innebära en betydande påverkan, omfattningen är dock helt beroende på hur tillkommande bebyggelse och landskap utformas. Området kring ån är särskilt betydande för möjligheten att förstå de kulturhistoriska sambanden från Trosa till Trosa kyrka, vilken är en viktig och betydande egenskap i riksintresset. I de västra delarna finns också viktiga funktionella och visuella samband som är direkt kopplade till Trosaån som en långsträckt och sammansatt kulturmiljö. Genom att anpassning av planförslaget gjorts genom utformning och begränsningar i höjder samt väl tilltagna ytor för allmän platsmark - Natur bedöms påverkan på riksintresset vara begränsat.

Miljö

Kommunen bedömer att förslaget inte innebär betydande påverkan på miljön. En miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning enligt Miljöbalken, 6 kap., 3 § föreslås därför inte göras. Bedömningen har samrått med Länsstyrelsen. Länsstyrelsen bedömer dock att betydande miljöpåverkan, orsakat av planens genomförande, inte går att utesluta. Med anledning av planens påverkan på riksintresse för kulturmiljövården kan planens genomförande innebära en betydande miljöpåverkan enligt de kriterier som listas i miljöbedömningsförordningen (2017:966). Detta behöver därför utredas vidare. (Yttrande Länsstyrelsen Södermanlands län 2021-12-03). Kommunen har utifrån Länsstyrelsens svar tagit fram utredningar i syfte att säkerställa att planens genomförande inte kommer innebära betydande miljöpåverkan. En separat miljökonsekvensbeskrivning har inte tagits fram utan utredning av identifierade frågeställningar har gjorts inom ordinarie plandokument.

Risk

Inom ramen för detaljplanen har en övergripande riskanalys, utifrån Trosa kommuns riskanalysmodell, samt en riskutredning för ny drivmedelsstation gjorts för att fastställa behov av skyddsåtgärder och riskavstånd. I planförslaget regleras bebyggelsens minsta möjliga avstånd mot väg 218, mot infartsgatan vid drivmedelsstationen samt mot angränsande fastighet norr om drivmedelsstationen. Analysen att inte några särskilda åtgärder eller ytterligare krav på säkerhetsavstånd är nödvändiga. Planen kan således utformas på förslaget vis med hänsyn till väg 218.

Vid eventuellt anläggande av drivmedelsstation inom planområdet ska ett minsta avstånd på 25 meter mellan drivmedelsstationen och nya verksamheter upprätthållas. Om detta avstånd inte kan uppnås bör fasader som vetter mot drivmedelsstationen uppföras i obrännbart material.

Dagvatten

Principen för dagvattenhanteringen inom detaljplanen är att dagvattnet fördröjs och renas inom respektive fastighet innan vidare avledning till dike som avleds till en dagvattendamm som ett sista fördröjningssteg innan anslutning till befintlig dagvattenkylvert under Nyängsvägen. Med det system och de åtgärder som föreslås bedöms detaljplanen kunna genomföras utan risk för skada på människors hälsa och miljö. Med föreslagna dagvattenåtgärder sker enligt beräkningarna en minskning av föroreningsbelastningen från planområdet för samtliga studerade ämnen, bortsett från kvicksilver. Utifrån detta kan förväntas att möjligheterna att nå MKN i Trosaån förbättras.

Samhällsviktig verksamhet

Inom planområdet planeras för en samhällsviktig verksamhet, en ny vårdcentral. Den nya vårdcentralen kommer att inrymma såväl dagens olika verksamheter som en ny familjecentral vilket är ett samarbete mellan Region Sörmland och Trosa kommun. Idag finns inte någon familjecentral i Trosa kommun. Den nya etableringen ger också regionen möjlighet att framtidssäkra primärvård, folktandvård och övriga funktioner vid en fortsatt utveckling av Trosa kommun.

Lokaliseringen är vald utifrån flera perspektiv. Genom sin närhet till hållplatser, gång- och cykelvägar samt enkelhet att angöra med bil blir den framtida vårdcentralen tillgänglig för alla som behöver besöka den och dess funktioner. Det finns goda förutsättningar att skapa cykelgarage, parkeringsplatser och attraktiva utemiljöer för besökarna. En tydlig förbättring jämfört med idag är också möjligheten att säkerställa en patient- och trafiksäker angöring för ambulans och infekterade. Frågan om separata entréer för infekterade har blivit särskilt tydliggjorda de senaste två åren med omfattande antal fall av Covid 19-patienter. Den nya etableringen möjliggör för separata entréer och

infarter vilket höjer patientsäkerheten och möjligheten att rädda liv. Utifrån ett längre perspektiv gör planens utformning och föreslagna anpassningar att den nya vårdcentralen lokalisering klimatsäkras långsiktigt.

Klimatanpassning och höga vattenflöden

Plan- och bygglagen har kompletterats för att kommuner i högre utsträckning ska hantera klimatanpassningsfrågor i detaljplaneprocessen. Inom ramen för aktuell detaljplan har en dagvattenutredning tagits fram i syfte att studera påverkan på området från bland annat höga flöden i Trosaån och skyfall. Detaljplanen anger bestämmelser för att säkerställa långsiktighet och hållbarhet. Ett omfattande dagvattensystem ska byggas ut för fördröjning, rening och avledning. Inom kvartersmark ska dagvatten renas och fördröjas vilket kommer att villkoras i kommande köpeavtal. Marknivåer och exempelvis placering och utformning av byggnader anpassas för att säkerställa avrinning mm för att undvika skador från framtida höga flöden i Trosaån eller skyfall. Utmed ån planläggs ett omfattande naturstråk som förstärker Våtmarkspromenaden, garanterar befintliga albårder för rening och stabilitet och samtidigt utgör en naturlig översvämningsyta

Kvartersmarken inom planområdet kommer att höjas jämfört med idag vid ett genomförande av detaljplanen. Detta tillsammans med att vattennivån i Trosaån generellt kommer att sänkas något uppströms när vandringshindret vid Trosa kvarn tas bort gör att översvämningsrisken vid höga flöden i Trosaån minskar eller i vissa fall byggs bort inom planområdet. De vägar in för Trosaån via dikessystem och lågpunkter som visar sig i de generella översvämningskarteringar som tagits fram och som redovisas i Länsstyrelsens kartdatabas kommer således att försvinna vid ett genomförande av detaljplanen.

Genom att möjliggöra för verksamheter att lokalisera sig lokalt skapas förutsättningar för att stärka Trosa stad och kommunen som helhet som arbetsmarknad. Trosa kommun hör till en av länets mest företagstära kommuner och arbetsmarknaden är stark och behöver kunna utvecklas lokalt. Genom att skapa förutsättningar för expansion inom kommunen kan arbetsplatser behållas och öka vilket minskar behovet av pendling utanför kommunen. Rådmansbackarna har en mycket god tillgänglighet såväl för gående och cyklister som för resande med kollektivtrafik vilket gör att behovet av bil för resande till och från arbetet kan begränsas. För varje medborgare som kan arbeta lokalt minskar kommunens utsläpp av koldioxidgaser vilket gör att kommunens klimatavtryck på sikt minskar.

REDOVISNING AV PLANENS GENOMFÖRANDE

Organisatoriska frågor

Planprocess

• Planbeslut	11 maj 2021
• Beslut om samråd	8 juni 2022
• Beslut om granskning	30 augusti 2022
• Godkännande av planen	fjärde kvartalet 2022
• Antagande av kommunfullmäktige	första kvartalet 2023
• Laga kraft	första kvartalet 2023

Tidplanen är preliminär och kan ändras under planarbetets gång.

Genomförandetid

Genomförandetiden för planen är 10 år från det att planen får laga kraft. Ändras eller upphävs planen under genomförandetiden har fastighetsägare rätt till ersättning för den skada denne åsamkas. Efter genomförandetiden fortsätter detaljplanen med dess byggrätter att gälla men ändras eller upphävs planen finns det ingen rätt till ersättning för de byggrätter som gått förlorade.

Ansvarsfördelning och huvudmannaskap

Samhällsbyggnadskontoret upprättar ny detaljplan och svarar för myndighetsutövning vid granskning av bygglov.

Allmänna platser

Kommunen är huvudman för allmän platsmark och vattenområden inom planområdet.

Om exploateringen medför arbete i vatten ska tillstånd/anmälan enligt 11 kap. miljöbalken sökas hos tillsynsmyndigheten.

Kvartersmark

Trosa kommun äger all marken inom planområdet förutom Trosa 11:6-11:7. Kommunen avser sälja tomter till externa exploatörer vilka ansvarar för anläggande, upprustning samt drift och underhåll av samtliga anläggningar och bebyggelse inom kvartersmark.

Planområdet kommer att ingå i kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp.

Dagvattenhanteringen i området ska utformas i enlighet med dagvattenutredningens principer och utifrån Tekniska enhetens anvisningar. Inom kvartersmark ska fördröjning och rening anordnas. Detta kommer att vara ett villkor vid försäljning av mark inom planområdet och följas upp i samband med bygglovgivning.

Vattenfall Eldistribution AB ansvarar för elnätet, Skanova AB för telenätet och Trofi (Trosa Fibernät AB) för fibernätet. Infrastrukturen kommer att byggas ut i samband med genomförandet av detaljplanen.

Lantmäteriförrättningar föranledda av aktuell detaljplan hanteras av Lantmäteriet.

Nybyggnadskarta beställs av kommunens mät- och kartentreprenör.

Avtal

Vid försäljning av mark upprättas avtal mellan Trosa kommun och köpare.

Ett avtal som reglerar drift och underhåll norr om cirkulationen inom vägområdet med kommunalt huvudmannaskap kommer att upprättas mellan Trosa kommun och Trafikverket.

Ett avtal kommer att upprättas mellan Trosa kommun och fastighetsägaren till Trosa 11:6 och 11:7 för att reglera detaljplanens förändringar av de båda fastigheterna. De ytor i anslutning av dike och mot cirkulationen som överförs till kommunen kompenseras med motsvarande ytor utmed Trosa 11:6 norra gräns. De delar där befintlig gång- och cykelväg är dragen och som är planlagd som allmän plats förs över till Trosa kommun utan ersättning.

Fastighetsrättsliga frågor

Detaljplaneområdet omfattar fastigheterna Trosa 11:3, 11:5-12 samt del av fastigheterna Trosa 10:64, 11:1, 11:4 och 11:13.

All mark inom planområdet ägs av Trosa kommun med undantag för Trosa 11:6-11:7 som är privatägda. De delar av Trosa 11:6 och 11:7 som genom vägrättsavtal är upplåtna för Trafikverkets gång- och cykelväg regleras i detaljplanen som allmän plats Gata med kommunalt huvudmannaskap. Tidigare fastighetsägare har vid vägrättens instiftande fått ersättning för intrånget i respektive fastighet. Vid genomförandet av detaljplanen kommer aktuell mark att överföras till Trosa kommun utan ersättning.

Planområdet korsas av en större kraftledning vilken är reglerad i ledningskoncession. Området runt ledningen säkerställs genom allmän plats - natur.

Tekniska frågor

VA och dagvatten

Trosa kommun kommer att bygga ut vatten och avlopp inom planområdet med anvisade anslutningspunkter till de kommande fastigheterna. Planområdet kommer att inkluderas i kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp.

Kommunen ansvarar vidare för utbyggnad och framtida drift och underhåll av dagvattenanläggningar inom allmänplats. Inom kvartersmark ansvarar respektive fastighetsägare för fördröjning och rening vilket kommer att villkoras i kommande köpeavtal.

Allmänna ledningar placeras inom allmän plats.

Värmeförsörjning

Statkraft är huvudman för kommunens fjärrvärmenät. Möjligheterna att ansluta planområdet till fjärrvärmenätet bedöms vara goda. Trosa stads fjärrvärmenät är beläget inom ett par hundra meters avstånd från planområdet.

Tekniska utredningar

Följande tekniska utredningar har utförts i samband med framtagande av detaljplanen:

- Dagvattenutredning, Ramboll, 2022-04-26
- Riskbedömning för lokalisering av bensinstation, WSP, 2022-04-28

UPPHÄVANDEN OCH STÄLLNINGSTAGANDEN

Strandskydd

Inom planområdet råder strandskydd om 100 m från Trosaån.

Strandskyddet kommer att upphävas inom rödskrafferade områden.

Enligt 4 kapitlet 17 § plan- och bygglagen, PBL, får kommunen i en detaljplan upphäva strandskyddet för ett område om det finns särskilda skäl för det enligt 7 kap 18c § miljöbalken, MB, samt om intresset som avses med planen väger tyngre än strandskyddsintresset. Kommunens beslut om att upphäva strandskyddet i en detaljplan ska inte, enligt 7 kap 18 f § MB, omfatta ett område som behövs för att mellan strandlinjen och byggnaderna säkerställa fri passage för allmänhet och bevara goda livsvillkor för växt- och djurliv.

Trosa kommun anser att intresset att upphäva strandskyddet inom planområdet väger tyngre än strandskyddsintresset. Inom planområdet kommer strandskydd att hävas inom kvartersmark samt inom allmänplatsmark som avser lokalgata, parkering och allmänna dagvattenanläggningar.

De särskilda skäl som hänvisas till för upphävande av strandskydd inom kvartersmark är enligt MB 7 kap 18 c-d §§ följande punkter:

- Området har redan tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften.
- Området behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området.

I den södra delen av planområdet är marken inom det strandskyddade området utbyggt sedan lång tid tillbaka. Stora delar av området är idag inte allemansrättsligt tillgängligt då den till större delen består av åkermark och hårdgjorda ytor. Åkermark kan i vissa fall betraktas som allemansrättsligt tillgänglig mellan sådd och skörd men marken ska under den tiden inte beträddas med hänsyn till brukandet. Allmänheten uppmanas att få godkännande av markägare eller den som brukar marken innan ytor beträdds eftersom det under delar av året kan vara svårt att se om exempelvis åkermarken är sådd. Mot bakgrund av det är den allemansrättsliga tillgängligheten mycket begränsad utifrån dagens markanvändning. Med ett genomförande av detaljplanen kommer ytor som idag inte är tillgängliga att bli det vilket gör att allemansrätten stärks av planförslaget.

Jordbruksmarken utgör heller inte några större naturvärden då marken är brukad och därmed är bevuxen med grödor som inte ger en varierad livsmiljö för övrigt djur och växtliv. Det finns inga naturvärden att skydda och i den mån enskild fastighet berörs är denna yta inte allemansrättsligt tillgänglig. Genom att avsätta ett omfattande område, mellan 50-100 m som Natur med såväl strövområden, albårder, dagvattendammar med mera skapas bättre förutsättningar att utveckla och stärka naturvärden och den allemansrättsliga tillgängligheten i området. Detta regleras i detaljplanen som allmän plats Natur med kommunalt huvudmannaskap för att säkerställa naturvärden och fri passage.

I den nordvästra delen samt centralt i området löper diken. Dikessystemet i nordväst utgör det slutliga reningssteget för Trosa våtmark och dessa underhålls regelbundet i syfte att säkerställa dess funktion i reningsanläggningen. Övriga diken utgörs av avvattningsdiken för åkermarken vilka underhålls regelbundet. Samtliga diken är anlagda avvattningsdiken och dessa omfattas inte av strandskydd eftersom de i miljöbalkens mening inte definieras som vattendrag.

Utredning av alternativa lokaliseringar av verksamhetsmark

Efterfrågan på verksamhetsmark och behovet av en ny vårdcentral är mycket stort i Trosa kommun. I den senaste översiktsplanprocessen där översiktsplanen antogs år 2021 gjordes omfattande utredningar för att identifiera nya möjliga utbyggnadsområden för verksamheter samt lämpliga platser för lokalisering av en ny vårdcentral.

En lokaliseringsprövning av verksamhetsmark kommunen har tagits fram och den pekar på svårigheter att hitta lämplig mark för nya verksamhetsområden såväl i Trosa som i Vagnhärad. Utredningen har redovisat alternativa lokaliseringar i Trosa stad av motsvarande storlek samt möjlighet att ansluta till infrastruktur men också sett över möjligheten att tillgodose kommunens behov på annan plats i Vagnhärad. I Trosa stad är möjligheten till utbyggnad kraftigt begränsad. I nordost avgränsas tätorten naturligt av Tomtaklinskogens naturreservat inklusive sitt Natura 2000-område. Direkt norr om detta område ligger bostadsområdena Åda fritidshusområde, Hökeberga och Åda backar. Även höjdpartierna Rådmansbackarna utgör en naturlig gräns norrut. Norr om dessa områden breder Åda gårds åkermarker ut sig vilka är belägna inom riksintresset Trosaåns dalgång

och direkt olämpliga för annan användning av flera skäl. I söder utgör Östersjön en naturlig gräns och i väster är marken olämplig för den här typen av användning av flera skäl.

Rådmansbackarna har sedan lång tid tillbaka varit helt eller delvis markerat i kommunens översiktsplan som strategisk mark med inriktning mot verksamheter. I samband med arbetet med ÖP2021 kompletterades beskrivningen och ett resonemang fördes kring områdets strategiska läge för en ny vårdcentral. Trosa kommun kan konstatera att efter omfattande utredningar av alternativa lokaliseringar av verksamhetsmark finns inga andra lämpliga och rimliga alternativ i Trosa stad.

Även i Vagnhärad har möjligheten till ny verksamhet utretts bl a inom ramen för den nya översiktsplanen. Det går att konstatera att översiktsplanen markerar omfattande områden i norra Vagnhärad som strategisk mark eller som verksamhetsmark. Den största delen av detta är dock påverkad av riksintresset för Ostlänkens utredningskorridor och mot bakgrund av det är det inte möjligt för Trosa kommun att planlägga dessa områden. Trafikverkets utredningsarbete pågår visserligen och järnvägsplanen är på väg mot planprovning men många oklarheter kvarstår för att kommunen ska kunna påbörja detaljplanering inom området.

Utifrån de omfattande utredningar som genomfört för alternativa lokaliseringar kan Trosa kommun konstatera att det inte är möjligt att tillgodose detta intresse på annan plats i kommunen.

Jordbruksmark

Jordbruksmark är av nationell betydelse och "får tas i anspråk för bebyggelse endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och om detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredställande sätt genom att annan mark tas i anspråk" (Miljöbalken 3 kap 4 §).

Rådmansbackarna har sedan flera år tillbaka setts som ett framtida utvecklingsområde för Trosa stad. Stora delar av planområdet utgörs av jordbruksmark. Marken ägs av Trosa kommun men arrenderas ut. Området genomkorsas av diken samt kraftledning vilket bryter upp åkermarken. I nordväst utgörs en stor del av området av ett dikessystem som är det sista reningssteget för Trosa våtmark. Inom området finns även flera lågpunkter som periodvis samlar stående vatten.

Inom ramen för kommunens översiktsplanarbete 2019-2021 har alternativa lokaliseringar studerats när det gäller möjlig mark för verksamheter i Trosa stad specifikt samt i kommunen som helhet. I avsnittet ovan rörande strandskydd redovisas detta.

Den senaste klassningen av jordbruksmarken genomfördes i början av 1970-talet. Länsstyrelsen i Södermanland har initierat en uppdatering av detta i syfte att tydliggöra kvaliteten på länets åkermark och dess brukningsvärde men i dagsläget är det klassificeringen från Kungliga Lantbruksstyrelsen, 1971-02-11 som är gällande. Enligt den har åkermarken i Trosa kommun inklusive detta område klass 3 på en tiogradig skala där 10 är det högsta värdet och framförallt utgörs av markerna i sydvästra Skåne.

Området är markerat som strategisk mark kommunens nya översiktsplan, antagen 17 mars 2021. I översiktsplanen beskrivs att det inom området finns möjligheter att förtydliga entrén till Trosa stad och samtidigt bygga ut ett större område för verksamheter, handel, kontor och framtida vårdcentral.

I förslag till ny detaljplan för Rådmansbackarna kommer jordbruksmark att tas i anspråk för att möjliggöra utbyggnad av en ny vårdcentral samt verksamheter och bostäder. Planen möjliggör även ett starkt gångstråk utmed Trosaån, odlingslotter samt säkerställer översvåmningsytor och dikessystem till Trosa våtmark. I en tid då självförsörjning blir allt viktigare och verksamhet med

jordbruksmark är prioriterat är det av högsta betydelse att kommunen i detaljplanen kan visa att detaljplanens syfte väger tyngre än att bevara området för framtida odling. Åkermarken är som nämnts av en låg klassning, tre på en tiogradig skala där tio är högsta klass. Området är uppbrutet av olika dikessystem samtidigt som huvudledningen för Trosa stads elförsörjning skär genom området. Inom området finns flera lågpunkter som periodvis har stående vatten vilket beror på hög grundvattennivå och dåliga förutsättningar för infiltration med tanke på rådande geotekniska förhållanden. Området är beläget i direkt anslutning till verksamhetsområdet i norra Trosa och den södra delen är bebyggd och hårdgjord i stor omfattning.

I kommunens översiktsplan finns stöd för en utveckling i enlighet med föreslagen detaljplan. Alternativa lokaliseringar för verksamheter har nyligen utretts inom ramen för arbetet med kommunens översiktsplan och det är inte möjligt att etablera verksamheter på annan plats inom en överskådlig tid. I Trosa stad bedöms det inte finnas några utbyggnadsmöjligheter på annan plats och i övriga kommunen finns andra hinder i form av andra intressen såsom riksintresset för Ostlänken och dess utredningskorridor. Inom området skapas plats för en ny vårdcentral för Trosa vilket är av högsta vikt då dagens vårdcentral inte kan klara det behov som numera finns i kommunen. Befintlig vårdcentral är byggd i mitten av 1970-talet och är inte dimensionerad för dagens behov och befolkning. Att lokalisera en vårdcentral på en plats med god tillgänglighet för besökare samt med möjlighet för säker och snabb anslutning för ambulans och andra sjuktransporter är av strategisk betydelse. Inom planområdet ges möjlighet för Region Sörmland och Trosa kommun att bygga ut en komplett vårdcentral som rymmer de verksamheter som krävs idag och i framtiden. Kommunens samlade bedömning är att området med stöd av översiktsplanen får tas i anspråk för föreslagen bebyggelse och att tidigare användning som jordbruksmark upphör.

MEDVERKANDE

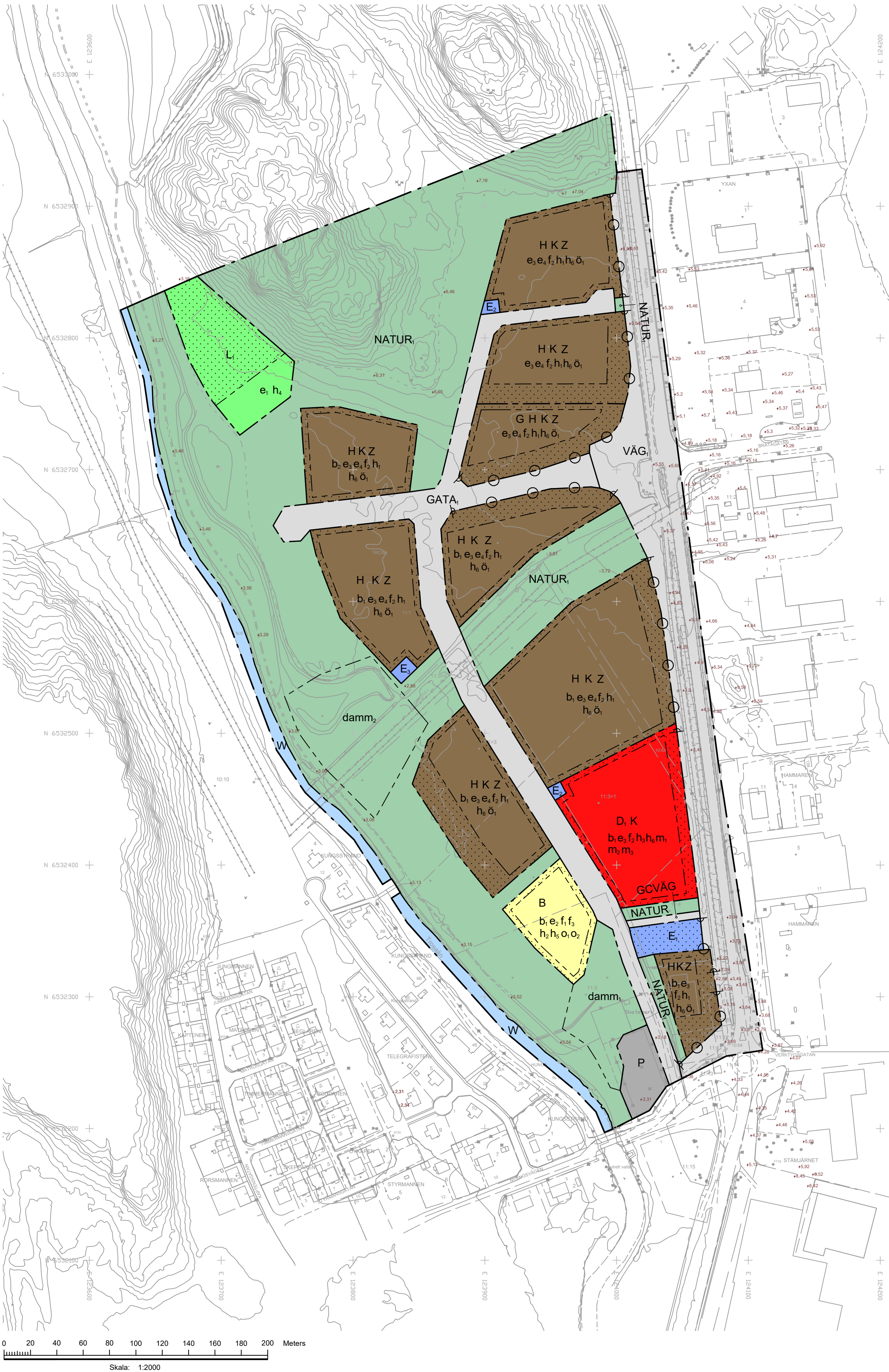
Från samhällsbyggnadskontoret

Linda Axelsson

Planchef

Medverkande konsulter

WSP Sverige AB

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet.

GRÄNSBETECKNINGAR

-----	Planområdesgräns
-----	Användningsgräns
-----	Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmän plats

GATA _i	Gata, inkluderar funktion för kollektivtrafik.
GCVÄG	Gång- och cykelväg.
NATUR	Natur.
NATUR _i	Natur. Inom natur får allmänt gångstråk och andra allmänna anläggningar samt enklare tillfarter/parkeringar anordnas.
VÄG _i	Väg. Allé ska finnas.

Kvartersmark

B	Bostäder.
D _i	Vårdcentral.
E _i	Återvinningsstation.
E ₂	Transformatorstation.
E ₃	Pumpstation.
G	Drivmedel.
H	Detaljhandel.
K	Kontor.
L _i	Koloniområde.
P	Parkering.
Z	Verksamheter.

Vattenområde

W	Vattenområde.
---	---------------

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS

Utformning av allmän plats

damm _i	Damm
damm ₂	Översvämningsyta

GRUNDKARTA

till detaljplan för

Rådmanbackarna

Trosa kommun, Södermanlands län

Kartbeteckningar, primärkarta

-----	Kvarterstrakt/Traktgräns
-----	Fastighetsgräns
LÖVÅSEN 3:1	Fastighetsbeteckning
-----	Körbana, GC-bana, ej kantsten/ kantsten
-----	Staket eller plank/ Stödmur
S4,5	Höjdkurva
-----	Vatten/ Dike
-----	Häck
-----	Ägoslagsgräns

⊗	Belysningstolpe/ Elskåp
⊙	Lövträd/ Barrträd
⊗	Lövskog/ Barrskog
∇	Äng/ Åker
Sv. 000-000.0	Rättigheter och servitut
	Servitut, rättighet, gemensamhetsanläggning

Koordinatsystem i plan: SWEREF 99 18 00
Koordinatsystem i höjd: RH2000

Beteckningsbeskrivning enligt HMK-Ka.
Grundkartan upprättad genom revidering och komplettering av fotogrammetriskt framställd primärkarta, 2021-05-11
Fastighetsredovisningen hänför sig till 2021-05-17
Ledningar från Ledningskollen ej redovisade

Upprättad 2021-05-18 av Metria AB i Katrineholm

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Begränsning av markens utnyttjande

	Marken får inte förses med byggnad
⊙	Marken får inte förses med plank eller staket

Höjd på byggnadsverk

h ₁	Högsta nockhöjd på huvudbyggnad är 8.0 meter
h ₂	Högsta nockhöjd på huvudbyggnad är 8.5 meter
h ₃	Högsta nockhöjd på huvudbyggnad är 10 meter
h ₄	Högsta nockhöjd är 5.0 meter
h ₅	Högsta nockhöjd på komplementbyggnad är 5 meter
h ₆	Högsta nockhöjd på carport, förråd mm är 5 meter

Skydd mot störningar

m ₁	Byggnad ska ha brandklassad fasad
m ₂	Lokaler ska kunna utrymmas i riktning bort från Ädåvägen
m ₃	Ventilation utformas med friskluftsintag som riktas bort från Ädåvägen

Verksamheter får inte vara störande för befintlig och planerad bostadsbebyggelse. Riktvärden för externt industribuller får inte överskridas vid bostadsbebyggelse.

Stängsel, utfart och annan utgång

	Utfartsförbud
--	---------------

Takvinkel

α ₁	Minsta takvinkel är 15 grader
α ₂	Största takvinkel är 30 grader

Upphävande av strandskydd

Strandskydd upphävs inom kvartersmark samt inom allmänplatsmark för tekniska anläggningar

Utformning

f ₁	Bebyggelse ska ha träfasad i jordkulörer
f ₂	Bebyggelse ska ha fasad i jordkulörer med inslag av trä.
f ₃	Endast flerbostadshus

Skytning ska i huvudsak ske på byggnader. Enstaka gemensamma skyttelare får förekomma. Skytning får ej vara föränderlig eller blinkande.

Utförande

b ₁	Lägst golvnivå är +3,2 meter
b ₂	Lägst golvnivå är +3,8 meter

Grundläggning ska normalt ske genom pålning och följa respektive fastighets geotekniska utredning
Släntning mot Natur i väster relaterad till krav på markhöjning ska hanteras inom kvartersmark

Utnyttjandegrad

e ₁	Största byggnadsarea är 40 m ²
e ₂	Största byggnadsarea är 800 m ² per för flerbostadshus varav högst 200 kvadratmeter per byggnad
e ₃	Största byggnadsarea är 40 % av fastighetsarean inom användningsområdet
e ₄	Största byggnadsarea är 100 m ² per fastighet för komplementbyggnad

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALL KVARTERSMARK

Utförande

Källare får inte finnas

Genomförandetid är 10 år från den dag planen vinner laga kraft.

Standardförfarande

Upprättad enligt PBL 2010:900 i lydelse efter den 1 januari 2015

GRANSKNINGSHANDLING

Till planen hör: ☐ Planprogram ☐ Samrådsredogörelse program ☐	☒ Planbeskrivning ☐ Miljökonsekvensbeskrivning ☒ Fastighetsförteckning ☒ Samrådsredogörelse	☐ Granskningsutlåtande ☐ Gestaltningsprogram ☐ Kvalitetsprogram ☒ Illustration
Detaljplan för		
RÅDMANSBACKARNA Trosa 11:1 m.fl.		
Trosa kommun	Södermanlands län	Beslutsdatum
Granskningshandling		Planuppdag 2022-05-11 Antagande
Upprättad 2022-10-24	Reviderad	Laga kraft
Linda Axelsson Planchief		

Illustration av föreslagen struktur inom planområdet.

**Detaljplan för del av Trosa 11:1,
Rådmansbackarna,
Trosa kommun**

Granskningsutlåtande
2022-11-18

Detaljplan för del av Trosa 11:1, Rådmansbackarna, Trosa kommun, dnr 2021/26.

Granskningsutlåtande

Upprättat av Samhällsbyggnadskontoret, Trosa kommun.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2022-08-30, § 59 att uppdra till Samhällsbyggnadskontoret att skicka ut förslag till detaljplan för del av Trosa 11:1 m.fl, Rådmansbackarna, på granskning.

Detaljplanehandlingar sändes ut till berörda enligt fastighetsförteckning daterad 2022-05-27. Handlingarna har även funnits tillgängliga på biblioteken i Trosa och Vagnhärad, samt på Trosa kommuns hemsida.

Granskning har skett från 2022-10-27 t o m 2022-11-17

Under granskningen har följande skrivelser inkommit:

Nr	Datum	Remissinstans / fastighetsägare	Synpunkter
1	2022-10-26	Statkraft	Ingen erinran
2	2022-11-04	Sörmlandskustens Räddningstjänst	Synpunkter
3	2022-11-14	Region Sörmland	Ingen erinran
4	2022-11-15	Vattenfall Eldistribution AB	Ingen erinran
5	2022-11-17	Trafikverket	Ingen erinran
6	2022-11-17	Statens Geotekniska Institut	Synpunkter
7	2022-11-17	Naturskyddsföreningen Sörmland och Trosabygden	Synpunkter
8	2022-11-21	Länsstyrelsen Södermanland	Synpunkter

Synpunkter

2. Sörmlandskustens Räddningstjänst

Räddningstjänsten har tagit del av följande handlingar:

- Planbeskrivning, daterad 2022-10-24, upprättad av Trosa kommun
- Plankarta, daterad 2022-10-24, upprättad av Trosa kommun

Sörmlandskustens räddningstjänst lämnar följande kommentarer:

– Brandposter bör anordnas inom området. Avsnitt 2.6 i P114 Distribution av dricksvatten bör följas. Där anges att ett lämpligt avstånd mellan brandposter i områden med släckning från brandposter är 150 meter, vilket medför att man som längst får 75 meter till närmaste brandpost. Erforderliga flöden anges i tabell 3.3 i P114 och dessa bör följas.

– Byggnader inom området kan utrymmas med räddningstjänstens bärbara stegutrustning upp till 11 m. Byggnader kan inte projekteras för att utrymmas med räddningstjänstens höjdfordon, då dessa har en insatstid till området som överstiger 20 minuter. Om utrymning med räddningstjänstens bärbara stegutrustning blir aktuellt ska de krav som anges i Boverkets byggregler (BBR) följas.

– I planbeskrivning anges att "För att minska risk för påverkan inom kommande byggnader anger plankartan bestämmelser som säkerställer att utrymningsvägar och friskluftsintag lokaliseras i riktning bort från väg 218.". Detta anges på plankarta för vårdcentralen, men för bostäder saknas riskreducerande åtgärder trots att dessa ligger inom det rekommenderade skyddsavståndet från farligt gods led som Länsstyrelsen Södermanland tagit fram.

Bemötande:

Informationen rörande behov av brandposter vidarebefordras till kommunens VA-enhet inför kommande projektering.

Boverkets byggregler kommer att beaktas i kommande bygglovprocess för respektive fastighet. Utrymningsvägar och behov av särskilda åtgärder bevakas i samband med bygglovgivning och därpå följande tekniska samråd mm.

Trosa kommun har gjort en riskanalys för området utifrån kommunens systematiska arbete kring planläggning invid primär och sekundär transportled för farligt gods. Utifrån denna riskanalys har Trosa kommun konstaterat att det inte finns behov av några ytterligare åtgärder relaterat till risk för farligt gods för bostadskvarteret. Riskanalysen pekar på att skyddsavståndet till väg 218 inom Zon D, känslig verksamhet inklusive bostäder, vård och skola mm, är 35 m om inga åtgärder genomförs, 20 m om invallning sker och slutligen 10 m om byggnader uppförs med brandfasad.

6.Statens Geotekniska Institut

Yttrande över samrådshandling

Statens geotekniska institut (SGI) har från Trosa kommun erhållit rubricerad detaljplan med begäran om yttrande. SGI:s yttrande avser geotekniska säkerhetsfrågor såsom ras, skred, erosion och geotekniska frågeställningar kopplade till översvämning. Grundläggnings- och miljötekniska frågor, såsom hantering av radon, ingår således inte.

Underlag:

1. Plankarta, granskningshandling, upprättad 2022-10-24
2. Planbeskrivning, granskningshandling, upprättad 2022-10-24
3. PM Geoteknik Detaljplan Rådmansbackarna, upprättat av SWECO, 2022-10-21
4. Bilaga handling [2] Nyängen, Stabilitetsutredning, upprättat av SWECO VBB VIAK AB, 2003-10-01
5. Bilaga handling [SJ Tekniskt PM Geoteknik, Trosaån, upprättat av Grontmij, 2012-04-30 samt Marktekriisk undersökningsrapport, upprättad av Bjerking, 2020-11-13

Planens förutsättningar

Detaljplanens syfte är att möjliggöra en utbyggnad av ett nytt område för verksamheter, handel samt en ny vårdcentral och bostäder vid entrén till Trosa. Inom planområdet avsätts även omfattande ytor för rekreationsstråk längs Trosaån, odlingslotter samt dagvattenhantering.

Enligt SGU:s jordartskarta utgörs det översta lagret inom planområdet huvudsakligen av postglacial finlera med inslag av glacial lera och berg i dagen i nordost. Ett område med gyttjelera återfinns i anslutning till Trosaån.

I planområdets västra och södra delar avsätts ytor inom naturmarken för dagvattendammar. Dessa ytor planläggs som allmän plats - natur med egenskapsbestämelse dagvattendamm.

Enligt MSB:s kartunderlag svämmas stora delar av planområdet över av vatten från Trosaån vid ett klimatanpassat 100-årsflöde och ännu lite mer vid ett klimatanpassat 200-årsflöde.

SGI:s synpunkter

PM Geoteknik [3] visar på att det inom planområdet finns risker för stabilitetsbrott.

SGI anser att det ska säkerställas att planen inte påverkas av ett stabilitetsbrott, vilket innebär att en stabilitetsutredning ska utföras inom planområdet för att klarlägga vilka åtgärder som krävs för att marken inom planområdet ska erhålla tillfredställande stabilitet och bli lämplig att planlägga.

Den geotekniska utredningen ska utföras till minst detaljerad nivå enligt IEG Rapport 4:2010 alt. GK2 enligt IEG Rapport 6:2008. Eventuella åtgärder eller restriktioner som krävs för att marken ska bli långsiktigt stabil behöver säkerställas i planen på ett juridiskt godtagbart sätt.

- Alla förutsättningar (tex belastningar i form av byggnader, uppfyllnader, trafiklast, avschaktningar etc.), som planen medger, ska kontrolleras i den geotekniska utredningen.
- SGI vill uppmärksamma på att delar av aktuellt planområde ligger i en slänt ned mot Trosaån som av SGU bedöms som ett akksamhetsområde med avseende på "Förutsättning för skred i finkornig jordart"- strandnära. Inom detta område avsätts ytor för ett rekreatiionsstråk längs Trosaån, där människor kommer att vistas frekvent. SGI anser att den geotekniska utredningen behöver klarlägga stabilitetsförhållanden för slänten. Mindre justeringar av markytan, upp till 0,5 m, är generellt inte marklovspliktiga och kan utföras utan kommunens medgivande. Därför anser SGI att stabilitetsberäkningar ska utföras med en utbredd marklast om minst 10 kPa, för att säkerställa att stabiliteten även efter en justering av markytan är tillfredsställande. Övriga belastningar som är möjliga inom aktuell markanvändning behöver också finnas med i stabilitetsberäkningen.
- SGI noterar att det i planområdets mittersta och södra delar avsätts ytor inom naturmarken för dagvattendammar. SGI anser att den geotekniska utredningen behöver klarlägga stabilitetsförhållanden för anläggande av dessa dammar.
- Slutligen bör erosionsförhållanden i Trosaån studeras. Detta för att klarlägga om stabilitetsförhållanden på sikt kan förändras och på så vis äventyra områdets stabilitet.

SGI ser från geoteknisk synvinkel att planläggning är möjlig förutsatt att ovanstående synpunkter beaktas i det fortsatta planarbetet.

Bemötande:

Inför kommande granskning kommer en geoteknisk utredning att tas fram som besvarar de frågeställningar SGI lyfter i sitt yttrande. Ett tydliggörande dock. Den norra ytan som är planlagd som damm2 vilket innebär att ytan ska vara tillgänglig som översvämningssyta i det fall Trosaån skulle ha ett periodvis högt flöde.

7.Naturskyddsföreningen Sörmland och Trosabygdens Naturskyddsförening

I detta yttrande framför Trosabygdens Naturskyddsförening och Naturskyddsföreningen Sörmland sina synpunkter på granskningsversionen. Nedan benämns bägge föreningarna Naturskyddsföreningen. I yttrandet citeras stycken ur kommunens samrådsredogörelse varefter Naturskyddsföreningens kommentar lämnas.

- Trosa kommun skriver i sin samrådsredogörelse att man *"är medveten om behovet att i framtiden säkerställa livsmedelsproduktion en fråga som aktualiserats än mer sedan februari i år. Det pågår ett aktivt arbete med att säkerställa och stimulera lokal och närodlat livsmedelsproduktion tillsammans med andra kommuner. "*

Naturskyddsföreningens kommentar

Det går att inte att ersätta åkermark genom "att säkerställa och stimulera lokal och närodlat livsmedelsproduktion tillsammans med andra kommuner". Det går inte

heller att åberopa utbyggnad på åkermark i södra Sverige, med ännu högre odlingsvärde, som skäl för att rättfärdiga en utbyggnad på åkermark i Trosa kommun. Att bebygga och hårdgöra åkermark är inte tillåtet enligt miljöbalken på det sätt som kommunen avser att göra genom planförslaget. Vi kommer att behöva all åkermark produktiv i omställningen till ett hållbart samhälle.

- Trosa kommun skriver i sin samrådsredogörelse *"Samtidigt är det också, inte minst av kostnads- och klimatskäl, att kunna erbjuda arbetsplatser lokalt för att minska exempelvis arbetsrelaterade resor. Under 2000-talet har en viss omvandling skett av verksamhetsområdet utmed Industrigatan och bostäder har krupit närmre verksamheterna. Samtidigt pågår en fortsatt utveckling för företagen lokaliserade i området och i takt med att näringslivet växer är det inte konstigt att ny mark kan behöva tas i anspråk. Planbeskrivningen pekar på de utredningar som gjorts för att hitta nya områden för verksamheter i Trosa stad och i kommunen i stort. Det finns mycket begränsade möjligheter att etablera verksamheter på andra platser på en höga kulturmiljö- eller naturvärden. Mot bakgrund av detta har kommunen bedömt att den tydligt avgränsade ytan vid Rådmansbackarna som på flera sätt redan är i anspråk tagen kan vara en lämplig plats. Behovet av en ny vårdcentral är stort i Trosa kommun. Lokaliseringen har studerats utifrån flera perspektiv tillsammans med Region Sörmland. Det är många aspekter som ska beaktas. Ytan behöver vara förhållandevis stor med tanke på de verksamheter som ska rymmas. Jämfört med dagens vårdcentral är de funktioner som ska finnas betydligt fler. Platsen måste vara lätt att nå för besökare samtidigt som entréer för misstänkt smittade med hög risk ska kunna garanteras. Tillgängligheten för ambulans är också avgörande vid akuta transporter. Planering handlar alltid om att väga olika intressen mot varandra och i det här fallet har Trosa kommun menat att möjligheten att etablera en ny vårdcentral samt att medverka till en fortsatt utveckling av det lokala näringslivet väger tyngre och är det långsiktigt bästa för ett fortsatt hållbart Trosa kommun. Frågan om en förbättrad primärvård i Trosa kommun har varit aktuell under många år men eftersom regionen och tidigare landstinget är huvudman för detta har kommunen själv inte haft rådgivning i frågan. Det är därför mycket positivt att en gemensam avsiktsförklaring tecknats mellan kommunen och Region Sörmland och att arbetet med en ny vårdcentral i Trosa har påbörjats. Trosa kommun anser att de skäl som angivits i kombination med utformningen av planen ger möjlighet att häva strandskyddet inom planområdet. "*

Naturskyddsföreningens kommentar

Kommunens argumentation räcker inte som argument för att släcka ut strandskydd och ta åkermark i anspråk för bebyggelse. Kommunen har redan på andra håll tagit åkermark i anspråk för verksamheter och bebyggelse; exempelvis området Mölnaäng i Vagnhärad. Vikten av att behålla åkermark produktiv är ett övergripande samhällsintresse och har så varit sedan långt innan februari 2022. Att ianspråkta strandskyddsområde och åkermark i värdefulla Trosaåns dalgång som verksamhetsmark skadar även denna värdefulla landskapsbild, som besökare möter vid entrén till Trosa tätort, på ett sätt som inte är acceptabelt. Rekreationsstråket längs Trosaån i detta öppna landskap är mycket värdefullt och behöver bevaras för det växande antal kommuninvånare som kommunen planerar för.

- Trosa kommun skriver i sin samrådsredogörelse *"Naturvärden invid Trosaån säkerställs genom de väl tilltagna områdena planlagda som allmänplats liksom allmänhetens tillgänglighet. Inom ramen för detaljplanen har särskilt*

fokus riktats mot att minska intrånget i riksintresset för Trosaåns dalgång. Planens bestämmelser och utformning har anpassats utifrån den konsekvensanalys som gjorts med fokus på kulturmiljö och andra antikvariska värden. Genom byggnation ändras landskapsbilden jämfört med idag men bebyggelsen är styrd mot att koppla an mot befintlig bebyggelse i dagens verksamhetsområde. Tack vare anpassningarna säkerställs att genomförandet av detaljplanen inte innebär risk för påtaglig skada på riksintresset. "

Naturskyddsföreningens kommentar

Vi anser att skadan på riksintresset är uppenbar och tydlig. Landskapsbilden som är i blickfånget från Ådavägen är av stort värde. Att vandra längs Trosaån från Nyängsvägen är ett stort rekreativt värde som till stor del är kopplat till det öppna landskapet. Vi menar att de s.k. "anpassningarna" inte alls förebygger påtaglig skada på riksintresset.

- Trosa kommun skriver i sin samrådsredogörelse *"Möjligheterna för det rörliga friluftslivet stärks genom detaljplanen. Ett omfattande grönstråk utmed Trosaån kan tillskapras. Idag finns en enklare gångstig, Våtmarkspromenaden. Genom en utveckling av stråket kan stigen göras mer tillgänglig även för de som idag inte kan gå där samtidigt som sittplatser kan anordnas. Även dagvattendammar och dikesmiljöer kan gestaltas och ge en kvalitet såväl för förbipasserande människor men också för fåglar, insekter m fl när naturmiljön kan bli mer diversifierad."*

Naturskyddsföreningens kommentar

Detaljplanen kommer att försämra upplevelsevärdet för det rörliga friluftslivet. Att göra gångstråket - Våtmarkspromenaden - mer tillgängligt hade kommunen redan kunnat göra. Det har sedan omkring 15 år funnits bänkar/sittplatser längs gångstråket men dessa har inte underhållits. Naturmiljön längs Trosaån och våtmarkspromenaden är redan diversifierad med trädskikt, buskskikt och fältskikt vilket redan ger goda förutsättningar för fåglar, insekter och annat djurliv.

Vi befarar tyvärr att om detaljplanen genomförs så finns en överhängande risk för att förutsättningarna för en diversifierad naturmiljö blir väsentligt försämrade utmed Trosaån och gångstråket i det här landskapet. Om samma typ av åtgärder genomförs längs Trosaån här som kommunen har vidtagit med alridån längs Trosaån från Trosa kvarn och uppströms till Nyängsbron, så försvinner trädstammar (skuggning), buskskikt och fältskikt (olika blommor, gräs, örter), vilket utarmar naturmiljön.

- Trosa kommun skriver i sin samrådsredogörelse *"Trosa kommun har fattat ett beslut om att ersätta dagens reningsverk med en överföringsledning till Himmerfjärdsverket. Arbetet pågår för planering och genomförande. Det finns idag en gällande detaljplan för att möjliggöra ett nytt reningsverk vid Trosa våtmark vilken gäller även om den tekniska lösningen nu visat sig bli en annan. Även Trosa våtmark är numera reglerad i en detaljplan. Det finns dock inga planer på att återuppta arbetet med ett eget kommunalt reningsverk. Detta bedöms inte som en långsiktigt hållbar lösning vare sig miljömässigt eller ekonomiskt. När det gäller formella detaljplaner finns dock möjligheten kvar."*

Naturskyddsföreningens kommentar

Vi beklagar att kommunen har valt att planera för en storskalig VA-lösning med lång tryckledning och stor el-förbrukning bara för pumpningen av avloppsvattnet till Himmerfjärdsverket. Det vore mer tidsenligt att värna och utveckla det våtmarkssystem som kommunen fick statsbidrag för och som under alla år har räddat reningsverket från att överskrida utsläppsgränser. Det renade vattnet från våtmarkerna är även ett värdefullt tillskott till Trosaån vid torrperioder då vattenföringen är låg, vilket sannolikt kommer att bli ett växande problem i takt med den globala uppvärmningen och klimatförändringarna. Att behålla ett lokalt VA-system hade kunnat ge Trosa kommun en mer resilient lösning, där både vatten och näringsämnen kunde nyttiggöras lokalt. Att redan nu planera bort möjligheten att anlägga ett nytt avloppsreningsverk är direkt strategiskt olämpligt.

- Trosa kommun skriver i sin samrådsredogörelse *"Projektet Infart västra Trosa är avslutat. Detta var ett gemensamt beslut som fattades av Trafikverket som huvudman tillsammans med Trosa kommun och Region Sörmland. Anslutningen mot 218 och verksamhetsområdet öster om 218 var dock placerad på en lämplig plats utifrån rådande förutsättningar vilket gjort att kommunen bedömt att entrén är lämplig för Rådmansbackarna. Den föreslagna detaljplanen möjliggör inte någon fortsatt vägdragning över Trosaån. Lokalgatan avslutas i en vändplan och därefter är marken planlagd som allmänplats Natur. Det är inte möjligt att dra en väg över mark som är planlagd som Natur."*

Naturskyddsföreningens kommentar

Det är bra att Trosa kommun nu är helt tydlig med att Infart Västra Trosa är ett avslutat projekt. Att idén med en väg över Trosaån och genom Hunga strövområde till landskapet vid Tureholms slott inte kommer att tas upp igen. Kommunen skriver att det inte är möjligt att dra en väg över mark som är planlagd som Natur. Menar kommunen att det inte kan uppkomma en situation då planen skulle kunna ändras, efter ett nytt politiskt beslut? Naturskyddsföreningen önskar svar på frågan hur juridiskt säkerställt det egentligen är att det inte går att dra en väg över mark som är planlagd som Natur. En plan kan väl ändras?

- Trosa kommun skriver i sin samrådsredogörelse *"Trosa kommun har bedömt att planen inte innebär betydande miljöpåverkan och att det därmed inte behöver göras någon miljökonsekvensbeskrivning. Detta har samråtts med Länsstyrelsen vilka menar att risk finns för påverkan på riksintresset för kulturmiljövården och det därför behöver utredas ytterligare. Mot bakgrund av det har kommunen gjort en omfattande utredning utifrån platsens värden för riksintresset för Trosaåns dalgång samt andra antikvariska värden."*

Naturskyddsföreningens kommentar

Vi anser att detaljplanen medför betydande miljöpåverkan. Åkermark avses exploateras. Strandskydd planeras upphävas. Riksintressen påverkas och landskapsbilden skadas, vilket även styrks av Länsstyrelsens bedömning; *"Öppen, odlad åkermark kommer att exploateras för bebyggelse så att öppna utblickar försvinner."* *"Ny bebyggelse kommer att anläggas i exponerat läge så att landskapsbilden påverkas negativt."*

- Trosa kommun skriver i sin samrådsredogörelse *"Planförslaget möjliggör en omvandling av området mellan väg 218 och Trosaån. Det betyder att dagens landskap förändras och ges en ny karaktär med bebyggelse blandat med na-*

turstråk och parkmark. Det betyder att det delvis sker en förändring av ekosystemtjänsterna. Samtidigt som produktion av livsmedel minskar finns goda förutsättningar för att miljöer för friluftsliv och rekreation stärks och en mer blandad växtlighet och anläggandet av dammar kan även det ge bättre förutsättningar för exempelvis rening och pollinering."

Naturskyddsföreningens kommentar

Planens negativa konsekvenser för det rörliga friluftslivet och dess upplevelsevärden samt exploateringen av åkermark balanseras inte upp av de som konsekvenser som kommunen lyfter fram.

Naturskyddsföreningen önskar alltså ta del av dokumentationen av hur ekosystemtjänsterna har vägts in vid utformning av planförslaget för Rådmansbackarna.

- Trosa kommun skriver i sin samrådsredogörelse *"De geotekniska förutsättningarna är utredda och kommer i samband med genomförandet av detaljplanen utredas ytterligare. Förhållandena är likartade som för övriga delar av Trosa stad."*

Naturskyddsföreningens kommentar

Vid projekteringen av Infart Västra Trosa konstaterade Trafikverket att de geotekniska förutsättningarna i vägsträckningen genom dalgången var extremt dåliga. Det olämpliga i att bygga här stärks även av Länsstyrelsens kommentar; *"och planområdet riskerar att översvämmas vid stigande vattennivåer i Trosaån samt att det inom planområdet finns ett instängt område som riskerar att översvämmas vid skyfall"*.

Bemötande:

Aktuell yta har ett begränsat värde som jordbruksmark genom sitt avskurna läge från de större brukningsenheterna. Den är uppdelad av befintliga diken och kraftledning. Geotekniken är besvärlig vilket påverkar möjligheten att bruka marken liksom jordmånen. Ytan är tätortsnära och Trosa kommun har i sin översiktliga planering bedömt att ytan har strategisk betydelse för kommunen framförallt som ett utbyggt verksamhetsområde men även för att säkra den samhällsviktiga funktionen att ordna en långsiktig lösning för primärvården i Trosa kommun. Detta har även prövats i en lokaliseringsprövning där kommunen vägt flera områden med likartade förutsättningar. Samhällsplanering handlar om att väga olika intressen mot varandra och i detta fall har tätortens utveckling och möjlighet att säkerställa en vårdcentral och ytor för verksamheter, bostäder och odlingslotter vägt tungt i prövningen.

Trosa kommun menar att det finns skäl att häva strandskyddet för att möjliggöra detaljplanens förslag. Området Mölnaängens verksamhetsområde planlades för några år sedan och var den slutliga etappen där gällande detaljplan för den östra och centrala delen antogs 1992. I den äldre detaljplanen möjliggjordes bostäder i flera kvarter och två av dessa är färdigställda. En tredje etapp är under genomförande och mellan dessa och verksamhetsområdet återstår ytterligare bostadskvarter. Ytan har således planmässigt tagits i anspråk för exploatering. Planförslaget har på flera sätt anpassats utifrån riksintresset för Trosaånsdalgång för att säkerställa att ingen påtaglig skada riskeras. Det handlar såväl om vägdragning, reglering av Natur mot Trosaån, anpassning av planbestämmelser i form av gestaltning som höjder och placering inom kvartermarken. Det rekreativstråk svaret tar upp både förstärks och tydliggörs genom detaljplanens regleringar.

Trosa kommun har i samband med arbetet tagit fram en kulturmiljöanalys som syftar till att tydliggöra de kulturmiljövärden detaljplanen behöver förhålla sig till. Inom ramen för den har en tålighetsanalys tagits fram vilken haft stor betydelse för framtagandet av planförslaget. Därutöver har en konsekvensanalys tagits fram där planförslaget vägts mot framförallt riksintressets värden och områdets känsliga kulturmiljö. Genom de anpassningar som gjorts av planförslaget har risken för påtaglig skada på riksintresset hanterats.

Genom detaljplanen görs en betydligt större yta jämfört med idag tillgänglig för gående, cyklande eller för den delen skidåkare. Idag är stigen av enkel karaktär och det stämmer att befintliga sittplatser är i behov av underhåll. Även en kommun behöver göra prioriteringar när underhåll och investeringar planeras och beslutas eftersom ekonomin inte tillåter allt. Under de senaste åren har omfattande investeringar gjorts i allmänna miljöer i samtliga kommunens tätorter. Det handlar både om att parkytor anlagts och utvecklats, ett nytt havsbad har öppnats samt nya sittplatser utmed prioriterade stråk och frekvent besökta områden som satts upp och mycket mer. Det har gjort att Våtmarkspromenaden inte kunnat prioriteras. Ett nästa steg efter att detaljplanen vunnit lagakraft är att området planlagt som Natur kommer att inordnas i kommunens skötselplan och då kan även framtida underhåll och nyinvesteringar regleras bättre än idag. Området har planlagts som Natur eftersom tanken är att dagens växtlighet och förutsättningar ska bevaras och kunna utvecklas. Det handlar inte om att exempelvis anlägga park som i de centrala delarna av Trosa.

När det gäller utglesningen av träden mellan Nyängsbron och Trosa kvarn, vilket för övrigt är beläget utanför aktuellt planområde, handlade det om att kontrollera trädens status eftersom de har viss betydelse för åstranden men också för att tillgängliggöra Trosaån för förbipasserande och bättre integrera åmiljön i stadsbilden. Motsvarande har gjorts invid Trosaån i Vagnhärad på en del platser och det handlar om att låta Trosaån som binder ihop hela kommunen ges mer plats samt även koppla ihop de båda tätorterna gestaltningsmässigt. Övriga allmänna ytor i anslutning till dessa träd är klippta gräsytor som både fungerar som stråk för gående men även för upptagning av kanoter, parkering under exempelvis Trosa marknad och snötip. Ytorna är till skillnad från den ånära miljön i aktuell detaljplan för Rådmansbackarna planlagda som Park/plantering vilket innebär en mer ansad och skött grön grönyta.

Trosa kommun har i stor politisk enighet beslutat om en långsiktigt hållbar va-lösning genom att ansluta kommunen till Himmerfjärdsverket. Detta är en bra lösning såväl för miljön som för den kommunala ekonomin. Detaljplanen för Rådmansbackarna förändrar inte möjligheten att i framtiden anlägga ett reningsverk vid Trosa våtmark utan detaljplanen för Västra Hökeberga där Trosa våtmark samt yta för ett reningsverk ingår gäller fortfarande och det finns inga planer på att upphäva denna detaljplan. Trosa våtmark kan även i fortsättningen användas ungefär på det sätt som beskrivs i svarandens yttrande även om det då kanske handlar om att rena dagvatten istället för avloppsvatten. Exakt vad området kommer att utnyttjas för är för tidigt att uttala sig om idag.

Så länge detaljplanen reglerar marken mellan den föreslagna lokalgatan och Trosaån som allmänplatsmark Natur är det inte möjligt att dra någon väg över Trosaån. Det finns inga planer på att ändra detta och ett arbete pågår för närvarande tillsammans med Region Sörmland och Trafikverket att ta fram en sk åtgärdsvalsstudie för att på annat sätt lösa de trafikproblem som Infart västra Trosa avsåg att lösa. Vad som händer i framtiden kan nog ingen uttala sig exakt om eller ge slutgiltiga utfästelser om men det går att konstatera att vare sig kommunens översiktsplan, den regionala infrastrukturplanen eller andra dokument öppnar upp möjligheten att återuppta arbetet med Infart västra Trosa.

Trosa kommun delar inte Naturskyddsföreningens uppfattning om att detaljplanen skulle innebära betydande miljöpåverkan. En uppfattning som även delas av Länsstyrelsen.

Trosa kommun delar inte heller Naturskyddsföreningens uppfattning om att detaljplanen ger negativa effekter för det rörliga friluftslivet. Detta snarare stärks av ett genomförande av detaljplanen.

Geoteknik är alltid en aktuell fråga vid planläggning i Trosa kommun. Detta är särskilt viktigt invid Trosaån. Delar av området har mycket besvärlig geoteknik vilket också gjort att planområdet utformats med hänsyn till det. Inom ramen för detaljplanen har geotekniska utredningar tagits fram samtidigt som tidigare material såväl från utredningsarbetet för Infart västra Trosa som tidigare exploateringsidéer i den södra delen använts. Inför granskningen kommer ytterligare en geoteknisk utredning att tas fram för att komplettera och fördjupa tidigare underlag. Länsstyrelsens yttrande tar inte hänsyn till att marken inom kvartermark kommer att höjas samt att dagvatten kommer att avledas, fördröjas och renas genom ett utbyggt dagvattensystem. Ytor lämpliga för översvämning vid höga flöden har avsatts i stor omfattning utmed Trosaån.

8. Länsstyrelsen Södermanland

Länsstyrelsens synpunkter - ingripandegrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden att frågor som rör riksintresse, miljö kvalitetsnormer, strandskydd, hälsa eller säkerhet och risk för olyckor, översvämning eller erosion måste lösas på ett tillfredsställande sätt i enlighet med vad som anges nedan för att Länsstyrelsen inte ska pröva kommunens beslut att anta detaljplanen

Risk för olyckor, översvämning eller erosion

Geotekniska säkerhetsfrågor, ras, skred, erosion
Länsstyrelsens synpunkter i samrådsyttrandet kvarstår.

Länsstyrelsen ställer sig bakom Statens geotekniska instituts (SGI) yttrande daterat 2022-11-17. PM Geoteknik visar att det inom planområdet finns risk för ras och skred.

För att Länsstyrelsen inte ska överpröva kommunens beslut att anta detaljplanen behöver kommunen säkerställa att ett genomförande av planen inte riskerar att påverkas av ett stabilitetsbrott. En stabilitetsutredning behöver utföras inom planområdet för att klarlägga vilka åtgärder som krävs för att marken ska erhålla tillfredsställande stabilitet och bli lämplig att bebygga. Alla förutsättningar som planen innebär ska kontrolleras i den geotekniska utredningen.

Längs med Trosaån möjliggör kommunen för ett rekreatiionsstråk där människor kommer att vistas frekvent. Den geotekniska utredningen behöver klarlägga stabilitets- och erosionsförhållandena för slänten ned mot Trosaån. Stabilitetsberäkningarna ska utföras med en utbredd marklast om minst 10 kPa, för att säkerställa att stabiliteten även efter justeringen av markytan är tillfredsställande. Övriga belastningar som planen möjliggör behöver också finnas med i stabilitetsberäkningarna.

Kommunen behöver utreda stabilitetsförhållandena i de dagvattendammar som utgör en betydande del i den dagvattenåtgärd som föreslås för att säkerställa att de förslagna dagvattenåtgärderna är genomförbara.

Eventuella åtgärder eller restriktioner som krävs för att marken ska bli långsiktigt stabil ska säkerställas i planen på ett juridiskt godtagbart sätt och i enlighet med Boverkets planbestämmelsekatalog.

Farligt gods

Länsstyrelsens synpunkter i samrådsyttrandet kvarstår. I granskningen har kommunen inte tillfört något nytt underlag eller nya argument som förändrar länsstyrelsens ställningstagande. För att Länsstyrelsen inte ska överpröva kommunens beslut att anta detaljplanen behöver riskanalysen och planhandlingarna kompletteras i enlighet med nedan angivna synpunkter.

I kommunens vägledning saknas redogörelse och motivering till de presenterade resultaten i planbeskrivningen. Länsstyrelsen bedömer att med en generell vägledning med förkortade skyddsavstånd kan kommunen förbise lokala förutsättningar och riskera att begränsa framtida transportbehov.

Av planbeskrivningen framkommer att de farliga transporterna förbi planområdet framför allt utgörs av drivmedel. Riskanalysen behöver kompletteras med en bedömning av olyckor med brandfarlig vätska och ett förtydligande gällande valet av skyddsåtgärd samt tydliggöra hur skyddsåtgärder säkerställs med planbestämmelser kopplade till detta. I den vägledning som tagits fram för Norr- och Västerbottens län beskrivs att för skyddsåtgärden brandskyddad fasad gäller "Fasad och yttervägg utförs av obrännbart material". Motsvarande förtydligande finns inte i planbeskrivningen.

Länsstyrelsen ifrågasätter varför vårdcentralen, som ses som känslig verksamhet, placeras närmast leden. Avståndet enligt plankartan uppgår till 25 meter, varav 10 meter prickmark inom fastigheten och resten i vägområdet inklusive cykelbana och diken. Avståndet är betydligt mycket kortare än gångse riktlinjer. Det saknas en motivering till varför avsteget kan accepteras utifrån riskhänseende.

På plankartan behöver kommunen säkerställa att området med markanvändningen drivmedelstationen (G) är tillräckligt stort för att en exempelvis en drivmedelstransport ska kunna köra på området utan att behöva backa. Detta behöver tydliggöras.

Hälsa och säkerhet - buller

Länsstyrelsens synpunkter i samrådsyttrandet kvarstår.

Då planen avser bland annat bostäder ska detaljplanen innehålla en redovisning av beräknade omgivningsbuller för det aktuella planområdet utifrån dagens och en framtida bullersituation, i enlighet med 4 kap. 33a § plan- och bygglagen (2010:900). Redovisningen ska avse beräknade värden vid bostadsbyggnadens fasad och vid eventuell uteplats i anslutning till byggnad. Redovisningen behöver inte göras om det med hänsyn till bullersituationen kan anses obehövligt, vilket i sådana fall ska motiveras.

För att Länsstyrelsen inte ska överpröva kommunens beslut att anta detaljplanen behöver planhandlingarna kompletteras avseende redovisningen av befintliga och

framtida beräknade bullervärden för aktuellt planområde utifrån nu gällande lagstiftning (Förordningen (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader).

Strandskydd

Länsstyrelsens synpunkter i samrådsyttrandet kvarstår. I granskningen har kommunen inte tillfört något nytt underlag eller nya argument som förändrar länsstyrelsens ställningstagande.

Miljökvalitetsnormer - vatten

Länsstyrelsen påpekar att dagvattenhanteringen för planområdet inte får medföra att mark, grund- och ytvatten förorenas, så att förutsättningarna att nå miljökvalitetsnormerna för vatten i recipienten påverkas negativt. I dagvattenutredningen framgår det att de redovisade dagvattenåtgärderna behövs för att planen ska kunna genomföras utan risk för människor hälsa och miljön.

Länsstyrelsen anser att kommunen inte fullt ut i detaljplanen säkerställer att dagvattenåtgärderna är genomförbara. För att Länsstyrelsen inte ska överpröva kommunens beslut att anta detaljplanen behöver kommunen utreda rådande geotekniska- och grundvattenförhållanden i form av hydraulisk bottenuppträckning och släntastabilitet samt stabilitetsförhållandena i marken. Reglervolymer för dammarna får inte ligga under grundvattennivån.

Riksintressen – 3 kap. miljöbalken

Trosa å och landsvägen (väg 218) till Trosa utgör historiskt betydelsefulla färdvägar genom det riksintressanta landskapet. I enlighet med samrådsyttrandet (dnr 402-4601-2022, er beteckning SBN 2021/26) bedömer Länsstyrelsen att detaljplanen behöver kompletteras med en siktlinje i planområdets södra del mellan ån och väg 218 för att de viktiga sambanden även i fortsättningen ska kunna upplevas och förstås. Den nu irriterade naturremsan (NATUR) mellan väg 218 och den nya lokalgatan i planområdets södra del, är inte tillräcklig för att säkerställa siktlinjerna och förståelsen av det riksintressanta landskapet.

Ur kulturmiljösynpunkt är det bra att planbestämmelserna har kompletterats med en upplysning på plankartan om betydelsen av det öppna landskapet för att riksintresset Trosaåns dalgång ska tillgodoses. Planbestämmelsen om markanvändningen NATUR₁ behöver kompletteras med en skrivning om att "Traditionell åkermark ska hållas öppen".

Upplysningar / synpunkter / krav enligt annan lagstiftning

Kulturmiljölagen (1988:950), KML

Jämfört med samrådshandlingarna har ett markområde om cirka 3,5 hektar lagts till i planområdets norra del. Med hänvisning till fornlämningsrikedomen i Trosaåns dalgång och det topografiska läget för cirka 1500 år sedan, då Rådmansbackarna utgjorde en udde i den viktiga farleden, begär Länsstyrelsen att en arkeologisk utredning ska göras inom den tillkomma ytan. Alternativt exkluderas detta markområde och plankartan återgår till den tidigare omfattningen där ingen arkeologisk åtgärd krävs.

Bemötande:

Inför kommande granskning kompletteras den geotekniska utredningen. I söder kommer en dagvattendamm att anläggas. Jord kommer att tas bort och ersättas av vatten vilket gör att lasterna kommer vara ungefär desamma som idag. Inför anläggandet av dagvattendammen kommer erforderliga geotekniska utredningar att utföras i enlighet med kommunens ursprungliga plan för genomförandet av detaljplanen. Den norra ytan som också är planlagd som damm är en möjlig översvämningssyta för att säkerställa att åvattnet kan omhändertas om Trosaån får ett högt flöde. Någon förändring kommer inte att ske där. Ytan är markerad som damm för att redovisa översvämningssytan och tyvärr finns inte någon bättre bestämmelse att använda än den redovisade.

Planhandlingen har förtydligats rörande närhet till väg 218 och inför kommande granskning ses behovet av ytterligare åtgärder över. Närheten till transportled för farligt gods har studerats på ett systematiskt sätt utifrån rådande förhållanden på platsen. Val av plats för vårdcentralen har valts utifrån flera skäl och i nära samarbete med Region Sörmland. Den utredning som gjorts visar att lokaliseringen är möjlig och att närheten till väg 218 inte innebär någon förhöjd risk för verksamheten. Skälen har redovisats i planbeskrivningen men kortfattat kan sägas att platsen är synnerligen lämplig när det handlar om att ta om hand misstänkt smittade patienter med risk för spridning vilka behöver separeras från övriga besökare. En fråga som fått större betydelse under de senaste årens Covid-pandemi. Platsen är också tillgänglig för ambulans utan att det påverkar övrig trafik eller oskyddade trafikanter i någon högra grad i det fall detta krävs. Båda dessa aspekter har vägt mycket tungt och är något som är en stor brist för dagens vårdcentral. Inför granskningen ses plankartan över för att säkerställa de krav kommunens riskanalys ställer på etableringen.

Inför genomförd granskning förtydligades planhandlingen när det gäller risk för drivmedel och behov av utformning av vägområdet. Inför den förnyade granskningen ses behov av ytterligare kompletteringar över.

Aktuell planhandling har säkerställt att drivmedelstransporter till området för drivmedelsstation kan ske utan backning. Planbeskrivningen uppdateras så att detta framgår.

Planbeskrivningen förtydligas om varför det inte gjorts någon bullerutredning eller beräkning.

Planförslaget säkerställer en fri passage mellan åstranden och kvartersmarken på mellan 50-100 m vilket kan jämföras med den fria passage som idag finns mellan Trosaån och åkermarken som är drygt 10 m. Trosa kommun menar att vad som redovisats såväl i planhandlingen som i underliggande utredningar stödjer kommunen ställningstaganden.

Dagvattenutredningen visar att MKN Vatten kan tillgodoses och att det inom planområdet finns möjlighet att rena och fördröja dagvatten på ett kvalitativt sätt. Förhållandena är kända och på intet sätt nya för Trosa kommun. Att hantera dagvatten i geotekniskt besvärliga förhållanden är normala förhållanden för kommunen och

det finns olika sätt att hantera frågan vilka är väl beprövade och har använts i exploateringsområden i planområdets direkta närhet t ex vid utbyggnaden av ICA Trossen, kvarteret Mejseln och Trosaporten etapp 2.

Inför granskningen ses möjligheten att öppna upp även i söder mellan väg 218 och Trosaån över i syfte att bättre tillgodose kulturmiljöintresset. Syftet med att utöka allmänplats Natur norrut var att planmässigt säkerställa naturintresset om spridningskorridor för vilt. Genom planbestämmelsen Natur med kommunalt huvudmannaskap säkerställs att området bevaras som det är idag. I det fall detta ställer krav på ytterligare arkeologiska utredningar återgår planförslaget till det ursprungliga förslaget och spridningskorridoren kvarstår men dock utan att planläggas. Bestämmelsen Natur₁ kompletteras enligt yttrandet.

17

Anmälan av delegeringsbeslut

Löpnr. Dnr	Punkt i del. ordning	Ärende och beslut	Datum för beslut	Delegat
2022/5-70	7.1	Beslut om bostadsanpassningsbidrag	2022-12-28	Pia Lindbäck, bygglovansvarig
2022/5-63	7.1	Beslut om bostadsanpassningsbidrag	2022-11-18	Zhir Chalak, bygglovhandlägg are
2022/5-64	7.1	Beslut om bostadsanpassningsbidrag	2023-01-02	Zhir Chalak, bygglovhandlägg are
2022/5-65	7.1	Beslut om bostadsanpassningsbidrag	2022-12-12	Zhir Chalak, bygglovhandlägg are
2022/5-67	7.1	Beslut om bostadsanpassningsbidrag	2022-12-23	Zhir Chalak, bygglovhandlägg are
2022/5-68	7.1	Beslut om bostadsanpassningsbidrag	2022-12-23	Zhir Chalak, bygglovhandlägg are